

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

27.-28. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

28 Kč • 1,52 €

8. a 15. ČERVENCE 2018

Z obsahu:

O přikázáních -

Desatero slov k životu
podle Smlouvy
Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci 20. června 2018
- strana 2 -

Svatý Mikuláš Pieck
- strana 7 -

„Člověk je věrným
obrazem Boha -
ví to ještě?“

Msgre Christoph Casetti
- strana 9 -

Laický apoštolát

P. Andreas Hirsch FSSP
- strana 14 -

Svatý Apolinář
- strana 19 -

Vítej, věrný služebníku,
opět mezi svými (7)
- strana 20 -

Mariánský sloup
na Staroměstském
náměstí v Praze (1)

Ing. Josef Pejřimovský
- strana 22 -

Arcibiskup Ladaria:

„Ne“ kněžskému svěcení
žen je definitivní
- strana 25 -

Vizionář:

Tajemství zjevení
v Tre Fontane (14)
- strana 26 -

Svatá rodina - věrný pozemský obraz Nejsvětější Trojice

O přikázáních - Desatero slov k životu podle Smlouvy (2 Kor 3,5-6.17)

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci
20. června 2018 na náměstí Sv. Petra v Římě

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Minulou středu jsme začali nový cyklus katechezí o přikázáních. Viděli jsme, že Pán Ježíš nepřišel Zákon zrušit, ale naplnit. Toto je perspektiva, kterou bychom měli pochopit lépe. V Bibli přikázání nežijí pro sebe, nýbrž jsou součástí vztahu, tedy Smlouvy mezi Bohem a jeho lidem.⁽¹⁾

Pán Ježíš nepřišel Zákon zrušit, nýbrž naplnit. Na začátku 20. kapitoly knihy Exodus - a to je důležité - čteme: „Bůh vyhlásil všechna tato přikázání.“ (v. 1)

Zdá se, že je to úvod jako každý jiný, ale v Bibli nic není banální. Hebrejský text totiž neříká „tato přikázání“, nýbrž „tato slova“. Židovská tradice mluví o Desateru vždycky jako o „deseti slovech“. Termín

„desatero“ má právě tuto souvislost.⁽²⁾ Přece však mají formu zákonů a - objektivně vzato - jsou to přikázání. Proč tedy svatopisec užívá právě tady termín „desatero slov“ a ne „desatero přikázání“?

Jaký je rozdíl mezi přikázáním a slovem? Přikázání je sdělení, které nevyžaduje dialog. Slovo je však podstatným prostředkem vztahu jakožto dialogu. Bůh Otec tvoří svým slovem a jeho Syn je Slovo učiněné tělem. Láska se živí slovy a stejně i výchova či spolupráce. Dva lidé, kteří se nemají rádi, nedovedou komunikovat. Když někdo promluví k našemu srdci, končí naše samota. Obdrží se slovo a nastává komunikace. Přikázání jsou Boží slova. Bůh

Pokračování na str. 5

Toto Světlo je poněkud rozsáhlejší než obvykle. Důvod je prostý - držíte v rukou dvojčíslu, k jehož vzniku nás vedlo nutné sladění příprav do tisku, výroby a distribuce vzhledem ke státním svátkům 5. a 6. července. Využili jsme rozsáhlejší prostor a předkládáme Vám, milí čtenáři, i poněkud delší texty, což o prázdninách zase nemusí být až tak na škodu, zvláště bude-li dovolená deštivá... Tolik na vysvětlenou, přejdeme do duchovní roviny.

Nelze ve stručnosti postihnout obsah celého dvojčísla. Proto jen několik málo myšlenek, které mohou vyvstat při četbě jednotlivých textů.

Jistě nepřehlédneme, že důležitým tématem následujících stran je Desatero, člověk jako obraz Boží a život podle Božího zákona - témata věčná, vděčná a mnohdy bezděčně opomíjená. A především - jak se při dobrém pozorování světa ukazuje - témata důležitá, základní, protože i na těchto skutečnostech závisí dobrý život člověka, Bohem daný šťastný život člověka zde na zemi, i život vedoucí do věčné radosti v nebeském království. Vždyť v každém člověku rezonuje zákon Boží, a to i když je přehlušen satanovým zotročujícím působením. A proto je každý zdravý člověk bez výjimky plně zodpovědný za své činy - neboť má svobodnou vůli, je nositelem přirozeného Božího zákona a má možnost orientovat se ve svém životě podle

Editorial

Desatera při vědomí, že on, člověk, je obrazem Božím. Jakákoliv výmluva, že dnešní člověk nemá podmínky k tomu, aby byl volán k plné zodpovědnosti za své činy, za svá rozhodnutí, nemá žádné opodstatnění, neuvolňuje ze zodpovědnosti. Jen případ snížené duševní schopnosti či zcela naprosté duševní degradace, čili duševní, mentální nemoci, umenšuje či odnímá zodpovědnost.

Můžeme si rovněž položit provokativní otázku z dnešního Markova evangelia: „Kde se to v něm bere?“ Byla sice vznesena směrem k Ježíši, ale právě proto, že jsme jeho učedníci, můžeme ji směřovat na sebe. Kolikrát v životě se nám stalo, že by někdo položil o nás podobnou otázku, protože jsme byli tak pozoruhodnými, úžasnými svědky Ježíšovými? Jestliže jsme vzali vážně výzvu nejen z minulého čísla Světla svědčit o Ježíši, měla by o nás platit také Pavlova slova z druhého čtení, že síla se projevuje ve slabosti. Tedy Ježíšova síla v naší slabosti, lidské omezenosti. Pokud by nebylo v našem svědectví sdostatek pokory, vyčnívalo by stále naše „já“ a nebyl by důvod klást onu otázku. Avšak vystane-li do popředí třeba i naše slabost, ale přesto pevná víra v Ježíše a radostný, vnitřně šťastný život podle jeho učení, pak se logicky budou ostatní ptát: „Kde

se to v něm bere?“ Snad nám pomohou lépe usměrnit život i předkládané texty...

Jako velmi důležité se ukazuje upevnění a u mnohých křesťanů obnovení vědomí, že člověk je stvořen jako obraz Boží. V době, kdy současný člověk neustále hledá svoji identitu - a žel, často ji nachází v naprosto nesmyslných a lidskou důstojnost degradujících filosofiích či spíše ideologiích - je rovnice ČLOVĚK = OBRAZ BOŽÍ zcela konkrétním a navždy platným řešením krize lidské identity. Kéž Msgr Christoph Casetti (str. 9-13) promluví k tomu nejen do našich duší, ale především těch lidí, kteří ztratili naději a smysl svého života! Buďme svědky o obrazu Božím v člověku!

Na závěr bych rád nás všechny povzbudil a vyzval k tomu, co je naprosto jasné a často opakované, leč snad ještě častěji opomíjené: Boží přikázání nejsou těžká, protože Boží zákon je uložen v našem srdci. Těžká si je děláme my sami, protože tu a tam přijmeme - či asi? - nabídku být jako Bůh, chceme okusit, jak chutná zakázané ovoce. Volme tedy obezřetně, jak a čím formujeme své svědomí! Přijmejme raději příklad a sílu ze života svatých, zvláště mystiků, než abychom nekriticky přijímali světská hlazení po duši, která nám říkají, že jsou situace, kdy nelze s plnou odpovědností naplnit přirozený zákon Boží. Usilujme jej naplňovat! Buďme v tomto svatí i my!

Daniel Dehner

Tvůj Pán tě dnes zve do své domoviny, kde prožil 30 let svého života. Není to však proto, aby tě provedl zamilovanými místy, k nimž se poji milé vzpomínky. Chce ti názorně ukázat velké nebezpečí, kterému může být vystaven tvůj duchovní život. Je to pro tebe tím důležitější, čím více tě uspokojuje vědomí, že už dlouhý čas žiješ v Ježíšově blízkosti, a tak jsi přesvědčen, že Jej po takové době již důvěrně znáš.

Pros Duchu Svatého, aby tě připravil na tuto lekci a otevřel ti oči, abys poznal skutečnou pravdu o sobě.

V nazaretské synagoze se shromáždí lidé k sobotní bohoslužbě. Dnes je jejich „hostem“ jejich dlouholetý spoluobčan. Za celou dobu svého dosavadního života v této roli nevystupoval. Ježíš otevírá Písmo a čte: *Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst... Dnes se naplnilo toto Písmo...*⁽¹⁾

Rozhlédni se po posluchačích. Ježíšovi krajané naslouchají zatím s uspokojením, ale to trvá jen do chvíle, dokud se jejich kazatelova slova nezačnou osobně dotýkat. Přišli si totiž poslechnout svého známého nikoliv proto, aby se zamysleli nad sebou. Náhle se jim zdá, že jejich rodák si příliš dovoluje. Co si to o sobě myslí? Kde se to v Něm bere?

Nežil snad celou dobu zde jako jeden z nás? Je to přece příbuzný našich sousedů, kteří jsou stále mezi námi!

Nazaretští, kteří si byli jisti, že tesařova syna dobře znají, protože žil s nimi tak dlouhou dobu v jedné obci, jsou jeho novou tváří pojednou překvapeni. Mohli by si pokládat za čest, že v jejich středu vyrůstal velký prorok a divotvůrce, ale to by Mu museli dát za pravdu a opustit své dosavadní sebevědomí a sebejistotu. Je to smutné, že ačkoliv jim byl tak dlouho docela nablízku, brání se sami tomu, aby měli z jeho přítomnosti užitek.

Pokus se jim vysvětlit, kým je jejich krajan Ježíš! Jak vidíš, není to snadné je přesvědčit. Nechtějí uvěřit. Oni přece musí vědět mnohem lépe než ty, kdo je jejich soused. Tesař prorokem? To nikdy. Tito lidé si vůbec nechtějí připustit, že by se

věci mohly mít jinak, než jak jsou zvyklí je hodnotit.

Nazaret připravil Ježíšovi zklamání. Není to proto, že se Mu nedostává uznání. Nevrátil se sem, aby sbíral ovace. Ale odmítání a zatvrzelost jeho krajanů Mu svazuje ruce právě zde v jeho domovně.

Pro lidi *drzé tváře a nezkrtného srdce* nemůže vykonat to dobré, které by pro ně tak rád připravil. Jeho rodáci vytvářejí sami smutný stav, že se pro ně jejich Spa-

sitel stává *kamenem úrazu*. Situace se dokonce vyhrocuje natolik, že jsou připraveni Ježíše raději zahubit, než aby změnili svůj postoj a uznali, že je pro ně a pro jejich spásu něco jiného než oni.⁽²⁾

Na jejich příkladu si můžeš uvědomit, kam až může dospět zalíbení ve vlastním názoru a postoji. Tento záłudný sebeklam začíná návykem nahrazovat upřímné naslouchání Božimu slovu tím, že si z něho vybíráš jen argumenty, které mají potvrdit tvé vlastní přesvědčení. Varuj se situace, kdy se ti zdá samozřejmé, že máš dostatečnou záruku svých správných názorů, protože máš již dlouhou zkušenost duchovního života a svůj vztah k Bohu jsi dovedl až k „sousedské důvěrnosti“. Nevidíš však, že přitom ztrácíš ze zřetele propast mezi jeho svatostí a svou hříšností. Ocitáš se tak v bludném kruhu vlastního sebeklamu, ze kterého téměř není východiska. Upřednostňuješ samolibě své názory, které se mohou rozcházet s pravdou více, než jsi schopen připustit. A tak Boží slovo tam, kde by tě mělo přivádět ke změně, naopak využíváš k potvrzení a upevnění svého smýšlení.

Sám Bůh poslal Nazaretským svého Syna a měl by jim být blízký jako chudý tesař z jejich vlastní obce. Ale oni Ho ke své škodě nepřijali. Připusť ve vlastním zájmu možnost, že můžeš podobně jako oni setrhnout v zaslepenosti a omylu, a pros Pána se vši upřímností o pomoc, *aby se tě nezmocňovala pýcha*, která ti nedovoluje poznat ani sebe, ani Ježíše právě v té podobě, v jaké Ho Otec k tobě posílá, aby ti *přinesl radostné poselství, vrátil ti zrak a propustil tě na svobodu*⁽³⁾.

Neboj se přiznat si svoji ubohost. Teprve když připustíš, jak velice jsi slabý, bu-

Liturgická čtení

1. čtení – Ez 2,2–5

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak Bůh mluví ke mně a praví: „Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni – ať už poslechnou, nebo ne, – je to vskutku vzpurné plemeno – musí poznat, že byl mezi nimi prorok!“

2. čtení – 2 Kor 12,7–10

Bratři! Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti.“ Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snášim to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

Evangelium – Mk 6,1–6

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to v něm vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama!“

Dokončení na str. 26

deš silný, protože pak na tobě *může spočinout Kristova moc. Zvedni své oči k Pánu tak, jak oči služebníků hledí na ruce svých pánů.*⁽⁴⁾ Ježíš zde uzdraví zázračně jen málokteré – ty, kteří Mu přiznají svůj neduh. Pokus se být jedním z nich: Pane, jestliže jsi to nebyl ty, koho jsem zatím myslel, že miluji, ale zhlížel jsem se sám v sobě a ve svých samolibých jistotách, Ježíši, *smiluj se nade mnou*⁽⁵⁾ a uzdrav mě z mého sebeklamu.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Lk 4,18–21; ⁽²⁾ srov. Lk 4,29; ⁽³⁾ srov. Lk 4,18;

⁽⁴⁾ srov. Ž 123,1–2; ⁽⁵⁾ srov. Ž 123,3.

Svatý Pavel tě oslovuje slovy, která ti jistě nejsou neznámá. Slyšel jsi je mnohokrát, ale prá-
vě proto pros Ducha Svatého, aby ti pomohl do hloubky prožít a docenit tuto velepíseň na Boží velkodušnost, která od věčnosti myslí na to, jak tě pozvednout z naprosté nicoty až k nejvyšší dů-

stojnosti. Ještě dříve, než existoval svět, ty jsi již existoval v Božím srdci jako jeho vyvolený, který má sloužit tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti.

Dostalo se ti nedocenitelné milosti. Všechno konání věčné Moudrosti směřuje k tomu, abys mohl být přijat za jeho dítě skrze Ježíše Krista. Nezevšedněla ti tato zcela nezasloužená skutečnost? Není ti líto, že jako Boží vyvolený žiješ jen v tak nepřiměřeně zúžených a zpozemštělých perspektivách?

Když myslíš jen na svou časnou budoucnost a tolik se o ni strachuješ, nezapomínáš přitom na to, že tvůj cíl a smysl tvé existence má daleko širší perspektivy? Jsi předmětem Boží starostlivosti od věčnosti do věčnosti. Zrodil ses sice v čase, ale už před stvořením světa si tě Bůh vyvolil, abys byl před Ním svatý a neposkvrněný. Tvůj pozemský život je omezený. Počet našich let bývá sedmdesát, jsme-li při síle, osmdesát⁽¹⁾, ale to je jen nepatrný výsek z tvé – od Boha darované existence. Strachuješ se o dnešek a zítřek, a zatím tě Bůh nestvořil pouze pro tyto dny, ale počítá s tebou i tehdy, až se naplní čas, pozval tě k sobě pro celou věčnost, aby se šířila chvála jeho božské velebnosti. Vždyť zatím ani nejsi schopen docenit, jak nesmírná je důstojnost, kterou tě Bůh obdařil. Jestliže jsi povolán k tak velikým věcem, proč se utápět v tom, co zůstane jen malicherné?

Jsi předmětem péče a lásky celé Nejsvětější Trojice: všechny tři božské Osoby se angažují, aby zajistily tvou věčnou existenci. Bůh tě nepostavil do světa, aby tě tu přenechal tvému osudu. Jsi předmětem trvalé starostlivosti nekonečného Boha, který si tě skrze Krista získal za svůj majetek. Nechceš už také začít smýšlet v těchto božských dimenzích? Čím méně si ceníš toho, co má pro tebe nekoneč-

nou hodnotu, tím větším se ti zdá všechno, co je ve skutečnosti ničím. Z Pavlových slov je ovšem zřejmé, že ať si to připouštíš nebo ne, jsi stvořen a povolán pro nekonečno a nemůžeš po něm netoužit. Hledáš-li svůj cíl na nepravém místě, nezbuďte ti, než abys sis z konečných věcí vytvářel zdánlivě nekonečné náhraž-

ky. Ve skutečnosti jsi povolán k větším věcem, a máš-li je skutečně na zřeteli, všechno ostatní ti bude přidáno⁽²⁾.

Můžeš se o tom prakticky přesvědčit, když doprovodíš některou ze dvojic, které Pán dnes rozesílá, aby slovem i skutkem šířily jeho radostnou zvěst. Povolal je jako kdysi Amose od stáda a řekl jim: *Jdi a prorokuj mému lidu*. To je to jediné, o co se mají starat a ze všech sil usilovat. Příprava na cestu je více než prostá. Není třeba nic chystat, balit, shromažďovat. Ničím takovým nebudou ztrácet čas a vyrazí ihned tak, jak jsou, s tím a v tom, co mají právě na sobě. Zdá se ti to příliš odvážné?

Neboj se, Pánova starostlivost je bude předcházet. Jak by mohl na své vyvolené zapomenout v této časné chvíli, když si je ze svého svobodného rozhodnutí vyvolil ještě před stvořením světa? Kamkoliv půjdou, aby splnili svůj úkol, bude o ně dostatečně postaráno. Ti, kteří přijmou jejich poselství, budou pokládat za svou čest a povinnost, aby přijali do svého domu i posly dobré noviny. Tyto apoštolické dvojice však nebudou hledat, kde by se jim dostalo většího pohodlí a lepší pohostinnosti. Nemysli na to, jak se budou mít, ale jak bude přijímáno poselství, se kterým přicházejí. A protože bez ohledu na vlastní prospěch hlásají to, co mají hlásat, třebaže to není vždy líbivé a populární, a přivádějí lidi skrze pokání k opravdovému obrácení, nechybí jim Boží moc, aby mohli zahánět zlé duchy a uzdravit tak mnoho nemocných.

Stěžuješ si na neúčinnost a neúspěšnost svého apoštolátu? Není to proto, že ti pro nedostatečnost opravdové a bezmezné víry a důvěry v Pána schází úplná a zasvěcená oddanost věci, která nehledá nic jiného než službu evangeliu? Pak není divu, že se ti nedostává oné strhující pravdivosti, přesvědčivosti a podma-

Liturgická čtení

1. čtení – Am 7,12-15

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Amosovi: „Vidoucí, seber se a uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! V Betelu už prorokovat nesmíš, neboť zde je králova svatyně a říšský chrám.“ Amos odpověděl Amasjáhovi: „Nejsem prorok ani prorocký učedník, jsem pastýř a pěstitel smokvoní. Hospodin mě vzal od stáda a řekl mi: »Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!«“

2. čtení – Ef 1,3-14

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, on nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce; ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí ve svém milovaném Synu. V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí

Dokončení na str. 5

ňujícího příkladu, a tím i tolik potřebné božské moci.

Pán, který tě posílá, ví ovšem i o tom, že narazíš také na lidi a místa, kde se ani jeho slovu, ani službě, kterou máš prokazovat, nedostane přijetí. Pro takové případy jsou jeho pokyny jednoznačné. Nemluví o nějakých kompromisech. Od těch, kteří Ježíšovo poselství odmítají, nemáš, co bys přijímal: *dokonce i jejich prach máš setřást ze svých nohou*, a to nikoliv z uražené ješitnosti, ale *na svědectví jejich zatvrzelosti a zaslepenosti*. Neodmítají totiž tebe, ale nejvyššího a nejdobrotivějšího Boha, *jehož spása je blízko těm, kdo se ho bojí*.⁽³⁾

Kéž by mohli slyšet, co mluví Bůh!

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 90,10; ⁽²⁾ srov. Mt 6,33;

⁽³⁾ srov. Ž 85,10.

O přikázáních – Desatero slov k životu ... - dokončení katecheze Svatého otce ze str. 2

se těmito deseti slovy sdílí a očekává naši odpověď.

Něco jiného je dostat příkaz a něco jiného je vnímat, že se někdo snaží k nám promlouvat. „Dialog je mnohem víc než sdělení nějaké pravdy. – Mohu vám například říci: Dnes je poslední jarní den, poslední den horkého jara. Toto je pravda. Nejde o dialog. Ale řeknu-li vám: „Co si myslíte o tomto jaru?“ pak začíná dialog. Přikázání jsou dialogem. – Dochází k němu pro radost z rozmlouvání a pro ono konkrétní dobro, které prostřednictvím slov vzájemně sdílí ti, kteří se mají rádi. Je to dobro, které nespočívá ve věcech, nýbrž v samotných osobách, které se v dialogu vzájemně odevzdávají.“ (*Evangelii gaudium*, 142)

Tato diference však není něco umělého. Pohledme, co se stalo na počátku. Pokušitel – ďábel – se v tomto božství snaží muže a ženu oklamat, chce je přesvědčit, že Bůh jim zakázal jíst ovoce ze stromu poznání dobra a zla, aby si je podrobil. Právě v tom spočívá problém. Je tato první norma, daná Bohem člověku, výrazem svévole despoty, který zakazuje a donucuje, anebo starostlivostí tatínka, který pečuje o svoje maličké a chrání je před sebezničením? Je to slovo, nebo příkaz? Nejtragičtější z řady rozmanitých lží, které had řekl Evě, je předstírání, že božství je žárlivé. Říká: „Ale ne! Bůh na vás žárlí! Božství uzurpuje. Bůh nechce, abyste měli svobodu!“ Fakta dramaticky

dokazují, že had lhal (srov. Gn 2,16–17; 3,4–5), předstírá, že slovo lásky je příkaz.

Člověk stojí na rozcestí: Vnučuje mi Bůh něco, anebo o mne pečuje? Jsou jeho přikázání pouhým zákonem, anebo slovem péče, kterou mi prokazuje? Je Bůh vlastníkem, či Otcem? Bůh je Otec: na to nikdy nezapomeňte. I v těch nejhorších situacích myslte na to, že máme Otce, který nás všechny má rád. Jsme nevolníci, nebo synové? Tento boj uvnitř i mimo nás neustále probíhá. Tisíckrát musíme volit mezi smýšlením otroka a smýšlením syna. Příkaz je od vlastníka, slovo od Otce.

Duch Svatý je synovským Duchem, Ježíšovým Duchem. Otročský duch nemůže přijmout Zákon jinak než jako projev útisku, což může vést ke dvěma protikladným výsledkům. Buď k životu tvořenému povinnostmi a závazky anebo k násilnickému odmítnutí. Veškeré křesťanství je

přechodem od litery Zákona k Duchu, který dává život (srov. 2 Kor 3,6–17). Ježíš je Otcovo Slovo, nikoli odsouzení. Ježíš nás přišel svým slovem spasit, nikoli zavrhnout.

Je vidět, zda nějaký muž či žena tento přerod prožili či ne. Lidé vnímají, zda křesťan uvažuje jako syn, nebo jako otrok. I my sami si pamatujeme, zda o nás naši vychovatelé pečovali jako otec s matkou, anebo nám jen dávali pravidla. Přikázání jsou cestou ke svobodě, protože jsou slovem Otce, který nás na této cestě osvobozuje.

Svět nepotřebuje legalismus, nýbrž péči. Potřebuje křesťany, kteří mají synovské srdce.⁽³⁾

Svět potřebuje křesťany, kteří mají synovské srdce. Na to nezapomínejte.

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

Poznámky:

⁽¹⁾ V 19. kapitole knihy Exodus je předkládána Smlouva těmito zásadními slovy: „Nuže, budete-li mě skutečně poslouchat a mou smlouvu zachovávat, budete mým vlastnictvím mezi všemi národy, neboť mně patří celá země. Budete královstvím kněží a svatým lidem.“ (Ex 19,5–6) Tato terminologie je příznačně shrnuta v knize Leviticus: „Budu procházet mezi vámi: budu vaším Bohem a vy budete mým lidem.“ (Lv 26,12) a sahá až k předpovězenému jménu Mesiáše, Emanuel, jak se objevuje u Matouše: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená Bůh s námi.“ (Mt 1,23) To všechno ukazuje na podstatně vztahovou povahu hebrejské víry a v maximálním stupni pak té křesťanské.

⁽²⁾ Srov. také Ex 34,28: „Napsal na desky slova smlouvy, desatero přikázání“ – hebrejský text má opět „desatero slov“.

⁽³⁾ Jan Pavel II. v encyklice *Veritatis splendor* píše: „Dar, jímž je Desatero a Zákon, je příslibem a znamením Nové smlouvy, až bude Zákon znovu a definitivně vepsán do lidských srdcí (srov. Jer 31,31–34) a až nahradí zákon hříchu, jenž tato srdce zohyzdil (srov. Jer 17,1). Pak bude člověku darováno „nové srdce“, protože v něm bude přebývat i „nový duch“, tj. Duch Boží (srov. Ez 36,24–28).

Liturgická čtení - dokončení ze str. 4

a prozíravostí: seznámil nás totiž s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. A skrze něho jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určeni úrady toho, který vše působí podle rozhodnutí své vůle. Tak máme sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti, my, kteří jsme už dříve kladli své naděje do Mesiáše. Skrze něho se dostalo i vám potvrzení od

slíbeného Ducha Svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spáse, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví. Tak se dovrší naše vykoupení, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho božské velebnosti.

Evangelium – Mk 6,7–13

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si na cestu

nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani možnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijдете někam do domu, zůstávejte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vytráste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Vydali se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se obrátit. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

Zákon Boží

Co je přirozený zákon Boží?

Přirozený zákon Boží je zákon, který Bůh vložil svědomím do duše každého člověka.

Co je to zjevený Boží zákon?

Zjevený Boží zákon je zákon, který Bůh lidem výslovně oznámil, neboli zjevil. Je to především největší přikázání lásky a jeho vysvětlení v desateru Božích přikázání.

Které je největší přikázání lásky?

Největší přikázání lásky je: „Miluj Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své a z celé mysli své! To je největší a první přikázání! Druhé pak je mu podobné: Miluj bližního svého jako sebe samého!“ (Mt 22,37–39)

Proč nesmíme jednat proti svědomí?

Proti svědomí nesmíme jednat, protože svědomí nám hlásá vůli neboli zákon Boží. „Všechno, co není z přesvědčení (podle svědomí), je hřích.“ (srov. Řím 14,23)

Přirozený zákon Boží – Ke spáse nestačí jen v Boha věřit. Podle víry musíme také žít. Ovočné stromy nejsou jen k tomu, aby kvetly, ale aby přinášely ovoce. Podobně víra není k tomu, abychom jen věřili, ale abychom podle víry také žili. Víra je jako květ a život podle víry, zvláště skutky lásky k Bohu a k bližnímu, to má být ovoce květu víry. To znamená: Musíme plnit zákon Boží! „Neboť jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je i víra bez skutků mrtvá.“ (Jak 2,26)

Bůh chce, aby každý byl spasen. Proto vložil svědomím svůj zákon do duše každého člověka. Není tedy od něho ani prominutí, ani odvolání. I pohan je podroben přirozenému zákonu a bude také jednou podle něho od Boha souzen. Písmo svaté o tom hovoří takto:

„Jádro zákona je vepsáno v jejich srdcích. A o tom spolu vydá svědectví jejich svědomí, tím totiž, že se jejich myšlenky budou vzájemně obviňovat nebo i obhajovat.“ (Řím 2,15) To je přirozený zákon Boží.

Zjevený zákon Boží – Přirozený Boží zákon poznávají i pohané. Mnozí však nepoznávají tento zákon dosti jasně a zřetelně, anebo o něj nedbali. Proto Bůh svůj zákon výslovně oznámil neboli zjevil, zvláště z ho-

ry Sinaj. To je zjevený zákon Boží neboli desatero Božích přikázání, které je vysvětlením největšího přikázání lásky.

Bůh dal Desatero z hory Sinaj asi roku 1500 před Kristem. Mojžíš odevzdal Desatero izraelskému národu na dvou kamenných deskách. I my jsme povinni zachovávat Desatero, poněvadž vysvětluje přirozený Boží zákon s největším přikázáním lásky a Pán Ježíš výslovně poručil jej zachovávat: „Chceš-li vejít do života věčného, zachovávej přikázání.“ (Mt 19,17) „Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit.“ (Mt 5,17)

První tři přikázání Boží vysvětlují lásku k Bohu a další přikázání vysvětlují lásku k sobě a k bližnímu. Desatero nám Bůh dal nejen pro naši věčnou spásu, ale také i pro blaho pozemské a pro pořádek v lidské společnosti. O kolik lépe by bylo na světě, kdybychom všichni svědomitě Boží zákon plnili!

Svědomí – Přirozený i zjevený Boží zákon člověk poznává svým rozumem a potom ví: To dělat musím a to dělat nesmím. Tento soud našeho rozumu, zdali smím nebo nesmím něco učinit, promluvit, pomyslet, je naše svědomí. Svědomí je úsudek rozumu o mravní hodnotě našich myšlenek, žádostí, slov i skutků.

Svědomí před skutkem se jmenuje svědomí předchozí a svědomí po skutku se jmenuje svědomí následné. Svědomí před skutkem pobízí nebo varuje. Po skutku buď chválí, nebo vyčítá, blaží, nebo mučí. „Čisté svědomí největší jmění, zlé svědomí nejhorší soudce.“

Jen svědomí před skutkem (předchozí) rozhoduje o tom, zdali jsme jednali dobře, anebo snad zhřešili. Naše svědomí však musí být pravdivé a jisté. Nikdy nesmíme jednat proti pravdivému a jistému svědomí, protože takové svědomí nám hlásá vůli neboli zákon Boží. V tom smyslu praví Písmo svaté: „Všechno, co není z přesvědčení (to je podle svědomí), je hřích.“ (srov. Řím 14,23)

Někdo je málo poučen v náboženství, a to bez vlastní viny. Pak ani určitě neví, co dělat má a co dělat nemá, aby žil podle Božího zákona. Svědomí takového je bludné bez vlastní viny. Kdo takto bloudí bez vlastní viny, nemá za to hřích. Když je někdo málo poučen v náboženských prav-

dách vlastní vinou a bloudí ve svém jednání, pak má za to hřích. Svědomí takového je bludné vlastní vinou.

Někdo má svědomí otupené tím, že se často dopouští hříchů. Takový si z ničeho „nic nedělá“. O něm říkáme, že je nesvědomitý, že nemá svědomí. On ovšem svědomí nepozbyl, ale jen na čas otupil nebo uspal. Někdo uspává svoje svědomí i opojným nápojem. Svěvolně si svědomí otupovat je hřích.

Někdo má svědomí zase úzkostlivé. Je to v tom případě, když vidí hřích i v tom, co hřích není. Jak svědomí otupené, tak i svědomí úzkostlivé je nesprávné, a proto se musí vychovávat tak, aby se stalo pravdivým a jistým.

Jedině člověk duševně nemocný a dědičně zatížený nenese za své činy plnou zodpovědnost. Člověk rovněž není odpovědný ani za to, co činí ve spánku, v hořece a vůbec, když bez vlastní viny neví, co dělá.

* * *

Za své činy jsi zodpovědný, neboť Boží zákon, alespoň přirozený, zná každý člověk a tvoje vůle je svobodná. O tvém jednání nerozhoduje jakýsi slepý osud. Nejsi předurčen ani k dobrému ani ke zlému jednání. Na tvou vůli ovšem působí různé pohnutky, abys dělal to nebo ono, názory a příklady dobré i zlé, výstrahy i pokusění. Rozhodnout se však můžeš, jak sám chceš. Ke zlému jsi sice nakloněn, ne však nucen. Jednáš podle vlastní vůle a jsi tedy za své činy zodpovědný.

Vychovávej proto své svědomí! Svědomí vychovááš, když se pilně vzděláváš v náboženství, svědomitě plníš Boží zákon, varuješ se hříchů, častěji a pravidelně se zpovídáš, každý večer zpytuješ svědomí a vzbuzuješ lítost nad svými hříchy s předsevzetím, že se chceš opravdu polepšit. Kdo se chrání i nejmenších hříchů a snaží se konat i malé povinnosti co nejlépe, o něm říkáme, že je svědomitý. Buď svědomitý i ty! Jen tak budeš moci plnit vždy a správně zákon Boží ke svému věčnému i pozemskému blahu.

Zdroj: TOMÁŠEK F.,
Katechismus katolického náboženství.
Nakladatelství MICHAEL S.A.,
Frydek-Místek, 2007/2009
(Redakčně upraveno)

Svatý Mikuláš Pieck

Spolu s osmnácti druhy se r. 1572 stal obětí běsnění kalvínských gézů, kteří se satanským zanícením usilovali přimět tyto své zajatce nelidským trýzněním k odpadu od katolické víry. Ani jeden Krista nezapřel, proto museli podstoupit hrozná muka a umírat pomalu a v bolestech.

Svatý Mikuláš Pieck se narodil v roce 1534 v nizozemském Gorkumu. V žilách mu kolovala modrá krev, oba rodiče – Jan a Henrieta – pocházeli z prastarých šlechtických rodů a předali svému synovi mnohem důležitější věc než skvělý původ – pevnou víru a věrnost katolické tradici. Obojí pak osvědčil v náboženských bojích, v nichž vyznavači kalvínského učení posílali na onen svět tisíce katolíků.

Než se stal Mikuláš jedním z těchto mučedníků, vystudoval školu v Bois-le-Duc a záhy po jejím ukončení vstoupil do místního františkánského kláštera. Složil časné sliby, načež byl vyslán do kláštera v Lovani, aby v tamní koleji, přidružené k proslulé lovaňské univerzitě, pokračoval ve studiu, jež v roce 1558 završil kněžským svěcením a věčnými sliby.

Představený vyplnil Mikulášovy touhy po apoštolské službě a pověřil ho vyučováním na řadových kolejích v Lovani či Antverpách, nadto mladému horlivému řeholníkovi zbývalo dost času, aby se veřejně potýkal s nezadržitelně postupujícími herezemi, zejména Lutherovými a Kalvínovými bludy, a navracel do lůna církve ty, kteří je opustili.

Netrvalo dlouho a P. Mikuláš se stal kvardiánem konventu ve svém rodném Gorkumu. Nezasloužil si to oněmi úspěchy v potírání bludů či prvotřídní učeností, nýbrž ryzím františkánstvím, které jako by bylo důležitou přísadou jeho modré krve co protilátka proti všem pokušením útočícím na život obyčejného řeholníka. „Kdyby žil svatý František, obávám se, že by se mu to nelíbilo,“ měl ve zvyku kárat své spolubratry, kteří si rádi dopřáli tu pohodlí, tu nějaké lahůdky, a prohřešili se tak v jeho očích asketickému duchu řádu. Sám si dovedl odříkat neustále a byl vzorem dodržování trojice řadových slibů chudoby, poslušnosti a čistoty. Pokorný i jako představený, starostlivý jako duchovní vůdce, prožívající na každém kroku pravou františkánskou radost, důvěřující v Boží Prozřetelnost – to byl sv. Mikuláš Pieck, jenž

gorkumský konvent přetvořil v „pravé serafinské večeradlo ctností, modlitby a svatosti“ a jehož mottem bylo „sloužit Bohu vždy s radostí“. Dějinné události však učinily blahodárnému působení P. Mikuláše přítrž.

Svatý Mikuláš Pieck

Nizozemím v té době probíhalo vítězné tažení kalvinismu. Zhoubné učení ženevského kazatele Jana Kalvína totiž přišlo velice vhod místní šlechtě, bouřící se proti svému právoplatnému panovníkovi, španělskému králi Filipu II. Důvodem bylo bažení po moci a majetku, nikoliv nějaké pevné náboženské přesvědčení. Připojili se k nim měšťané motivováni chimérou svobody a dílo zkázy bylo započato. Souhrnně se později začalo rebelům přezdívat gézové, tj. žebráci. (Název pochází z příhody datované 5. dubnem 1566, kdy zástupci vzbuřenců přednesli v Bruselu své požadavky guvernérce Markétě Parmské. Ta se zalekla skupiny šlechticů, takže jí jeden z rádců chlácholil slovy: „Nebojte se, je to jen hromada žebráků [geueux].“)

Ve jménu Kalvínovy nauky pustošili vše, co mělo spojitost se Španělskem a katolicismem. Bořili chrámy, rabovali kláštery, v duchu proklamovaného obrazoborectví ničili převzácné malby a sochy,

znesvěcovali nejhoršími možnými způsoby hroby i svatostánky.

K těmto obvyklým praktikám protikatolických bouří všech dob se přidružilo rovněž tradiční zabíjení katolíků ve velkém, zejména duchovních, kteří byli před smrtí podrobováni krutému mučení, vedle nějž bledne i nelidské zacházení s kněžími v diktaturách 20. století. Jeden z nejhorších surovců, hrabě Wilhelm de la Marc, pán na Lumey, oblehl v červnu 1572 Gorkum. Velitel posádky správně předpokládal, že město se dlouho neudrží, proto se snažil s obléhateli vyjednat. Podařilo se mu v záměnu za vydání města domluvit svobodný odchod všech jeho obyvatel. Jakmile však obránci složili zbraň, vtrhli kalvíni útočníci dovnitř a proti předchozí úmluvě zajali osmnáct kněží a řeholních bratří. Laické katolíky pak dílem povraždili, dílem propustili – tady rozhodovalo vyložení momentální rozpoložení vítězů. Pro zajaté muže Boží začalo učiněné martyrium, odrážející chorobnou psychiku kalvínských nepřátel církve.

Denně byli kněží vystaveni ranám a kopancům svých vězňitelů, kteří ztratili poslední lidské zábrany a chovali se k vězňům hůř než zvíř. Některým z nich povyrazili zuby, jiným zlámali žebra či ruce, pálili je na bocích či na chodidlech, všemožně je ponižovali a předháněli se v nechutném rouhání Matce Boží a svatým. Obzvláště se zaměřili na otce Mikuláše. Jednak byl představeným skupinky františkánů, jednak se ještě na svobodě „provinil“ sérií homilií o falešnosti kalvínské nauky a vehementním hájením dogmatu o reálné přítomnosti Krista v Eucharistii. Jako ho muselo bolet, když před jeho očima dupali rozvášnění vězňitelé po posvěcených Hostiích a krmili jimi svá zvířata...

Nechali otce Mikuláše dlouhý čas viset opásaného cingulem zavěšeným na trámu u stropu. V bujaré zábavě ho střídavě vytahovali nahoru a zase pouštěli dolů, dokud se cingulum nepřetrhlo. Zemdlený otec Mikuláš tehdy padl bezvládně na podlahu stodoly. Aby ho probrali, pálili mu sadištičky mučitelé pochodněmi uši a tváře, dokonce mu pak otevřeli ústa a pro úplné probrání mu spálili i patro ústní dutiny.

K osmnácti ubožákům brzy přibyl devatenáctý – dominikánský kněz Jan z Kolína, působící toho času v Hornaru, který věren svému kněžskému poslání dorazil

neohroženě do Gorkumu, aby zajatcům posloužil svatými svátostmi. Byl zajat a okamžitě ztýrán.

Vězňové byli 5. července převezeni lodí do Brielu, jedné z bašt kalvinismu. Cestou byli v dordrechtském přístavu ukazováni místním fanatickým kalvinistům za poplatek jako cizokrajná zvířena, přičemž každý si mohl do „zpropadeného flandáka“ bouchnout... V Brielu martyrium zmučených kněží ještě gradovalo, za posměchu lůzy byli bičováni a rozličným způsobem tupeni, včetně devadesátiletého Willehada z Dánska. Wilhelm de la Marc pak odmítl výzvu svého velitele, Viléma Oranžského, aby vězně propustil; naopak stanovil 9. červenec za datum popravy všech devatenácti „papeženců“.

Celou dobu měli možnost se zachránit – pokud by se zřekli katolické víry a papeže. Všichni do jednoho odmítli, navzájem se povzbuzující k vytrvání ve víře a snášení trýznění, včetně P. Andrease Wouterse, jenž sice dříve žil pohoršlivým životem, leč po zatčení se zcela změnil a prohlásil, že se raději nechá roztrhat na kusy, než aby se vzdal pravé víry. Proto i on spolu s ostatními vystoupal na golgotský pahorek své cesty křížové.

V noci z 8. na 9. července 1572 se odsouzení na smrt navzájem vyzpovídali a pak už jen v modlitbě a rovněž ve vzájemném povzbuzování čekali, až pro ně biřicové přijdou. Kolem druhé hodiny ranní byli odvedeni do špejcharu někdejšího brielského augustiniánského klášteřa sv. Alžběty. Poté je přiopili kati svlékli do naha a za všeobecného veselí je pověsili na trámy (jednoho na žebříku) tak, aby jejich utrpení bylo co možná nejdělnější. P. Mikuláše Piecka například pověsili tak, že měl oprátku v ústech.

Po čtvrté hodině ranní skončil život posledního z nich. Neskončilo však tupení mrtvol devatenácti sadisticky zavražděných nebožáků. Mordýři jim uřezali uši a nosy, vetkli si je do svých klobouků, načež se pyšně proměnávali ulicemi města. Pak ještě mrtvolky rozčtvrtili. V noci z 10. na 11. července se už dostatečně nasýtí d'ábelského požitku nenávisti, zmrzačená těla vhodili do vykopaných jam a zasypali je. V roce 1615, kdy došlo alespoň k mírnému uvolnění, byly tělesné pozůstatky devatenácti mučedníků exhumovány a přeneseny do františ-

Cesare Fracassini (1838–1868): Trýznivá smrt mučedníků z Gorkumu

kánského kostela v Bruselu, kde spočívaly až do 19. století, než byl kostel stržen a nahrazen budovou burzy. Tehdy došlo k jejich translaci do bruselského kostela sv. Mikuláše.

Dne 24. listopadu 1645 bylo všech devatenáct nezdolných mučedníků papežem Klementem X. prohlášeno za blahoslavené a 29. června 1865 papežem Piem IX. za svaté.

Krom P. Mikuláše Piecka patří do této skupiny, jejíž liturgická památka se slaví 9. července, rovněž: františkánští kněží Hieronimus de Weert, Teodor van der Eem de Amersfort, Nicasius Janssen de Heeze, Willehad z Dánska (jenž měl před smrtí hlesnout „Deo gratias“), Godfried Coart de Melveren, Antonius d'Hoornaert, Antonius de Weert a Franciscus de Roye

z Bruselu; františkánští bratři Peter van der Slagmolen d'Assche a Kornelius de Wijk-bij-Duurstede; dále augustinián Jan Lenaerts de Osterwik; dominikán Jan z Kolína; premonstráti Adrián d'Hilvarenbeek z Monastýru a Jakub Lacops; gorkumský farář Leonard van Vechel a jeho kaplan Nicolaus Poppel de Welde; diecézní kněží Godfried van Duynen a Andreas Wouters. Poslední dva byli norbertiáni Jacob Lacoup de Oudenaarde a Adrian Janssen de Hilvarenbeek. Ti všichni položili léta Páně 1572 život pro Toho, který svůj život položil za ně.

Ve stejném roce došlo v Gorkumu k pozoruhodné události – konsekrovaná Hostie, kterou gézové posměšně probodli, začala krváčet... Dnes je uchovávána v královském klášteře El Escorial v Madridu.

„Člověk je věrným obrazem Boha – ví to ještě?“

1. Člověk je obrazem Božím

To je založeno už ve stvoření: V první kapitole Bible se píše: „Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, k Božímu obrazu jej stvořil, stvořil jej jako muže a ženu.“ To vstoupilo také do nauky církve. *Katechismus katolické církve* trvá na tom, že člověk je stvořen podle obrazu Božího. Podle 2. vatikánského koncilu to vykládá tak, že jedině člověk je schopný poznávat svého Stvořitele a milovat Ho. V tom spočívá také jeho osobní důstojnost. (KKC 356)

Existuje teologická diskuse o tom, v čem spočívá podobnost člověka s Bohem. Popravdě se říká, že duchovní přirozenost člověka činí člověka podobným Bohu. Také svoboda, kterou je člověk vyzvednut nad zvířata, patří jistě k jeho podobnosti s Bohem. Jestliže je Bůh Láska a člověk je povolán k lásce a tato láska je hluboce osobní, pak se dává Božská osobnost do vztahu s lidskou osobností. Je potom tak podivné, že v manželské lásce a ve vztazích mezi osobami v rodině při velké odlišnosti je vidět podobnost s božskými osobami? Katechismus to uvádí výslovně: „Křesťanská rodina je společenstvím osob, stopou a obrazem společenství Otce a Syna v Duchu Svatém.“ (KKC 2205) Tedy nejenom církev jako lid Boží, tělo Kristovo a chrám Ducha Svatého má trinitární původ, nýbrž také rodina má trinitární vztah.

Komu to připadá teologicky odvážné, toho zv, aby si vzal za příklad jednu zvláštní rodinu – Svatou rodinu. V minulosti jsem vždy a stále znova pozoroval ikony Svaté rodiny a přemýšlel o Svaté rodině. Josef, Maria a Ježíš. Nemůže být náhodné, že se Bůh stal člověkem v rodině a že po většinu času svého pozemského života žil v rodině. V této rodině zosobňuje Josef nebeského Otce, v němž má původ veškeré otcovství. Ve svém vývoji lidského dítěte se učí Ježíš poznávat v Josefovi, jaký je Bůh Otec. Ježíš nám je Synem. Maria, plná milosti, zastíněná Duchem Svatým, přijala Syna Otce. Proto se oslovuje v řeči víry jako nevěsta Ducha Svatého.

V trojici otce, matky a dítěte se vytváří analogie trojjedinosti. Samozřejmě nesmíme tuto analogii teologicky přehánět. Ale podle mého názoru se ukazuje právě

v pohledu na Svatou rodinu z Nazareta jako duchovní.

Církev se modlí, jak vyučuje, a učí, jak se modlí. Tak říká ve čtvrté eucharistické modlitbě: „Děkujeme ti, svatý Otče, a vyznáváme, že jsi veliký a žes všechna svá díla učinil v moudrosti a lásce. Člověka jsi stvořil ke svému obrazu a svěřil jsi mu celý svět.“ Nápadně často se vyskytuje toto vyznání před osvobozujícími modlitbami církve. V jedné modlitbě k archandělu Michaelovi se říká: „Přispěj ku pomoci lidem, které Bůh stvořil nesmrtelnými, utvořil podle obrazu a podobenství svého a vykoupil za velikou cenu z poroby ďábla!“ Také v exorcismu katolické církve nacházíme stále znovu podobné formulace: „Obrát se k nám rychle, zachraň tyto lidi, které jsi stvořil ke svému obrazu, z jejich neštěstí a před démonem, který zuří v poleďni.“ Nebo: „Bože, Stvořiteli a Ochránce lidského pokolení, Ty jsi stvořil člověka ke svému obrazu: Pohlédni dolů na tyto své služebníky (své služebnice), které navštívil nečistý duch svými lstivými útoky...“, nebo více imperativním způsobem: „Silou Ducha Svatého odejdi od těchto služební-

Sv. Jan Pavel II. (papežem 1978–2005)

„Rodina je základní buňkou společnosti. Spočívá na pevném základě toho přirozeného práva, které spojuje všechny lidi a všechny kultury.“ Jeho dopisy, např. „Dopis rodinám“, vyjadřují zřetelně jeho starost o rodinu.

ků Božích, které stvořil všemohoucí Bůh ke svému obrazu!“ Nebo na jiném místě se píše: „Neboj se poznávat v ubohém pozemském dítěti lidskou slabost, nýbrž podobu všemohoucího Boha.“

Když vycházíme z první kapitoly Bible, nacházíme pojetí člověka jako obrazu Božího v učení a pokladu modliteb církve. To našlo působivé vyjádření v teologii těla svatého papeže Jana Pavla II., které zvláštním způsobem odráží způsob obrazu ve vztahu ke stvoření člověka jako muže a ženy a jejich společenství života a lásky. Jeho význam se dá shrnout asi takto: S Janem Pavlem II. poznáváme, co se stěží odvažujeme pomyslet: tyto oba rozměry lidského a křesťanského života, sexualita a svatost, tvoří celek. Pohlavnost je od Boha. Není pozůstatkem naší zvířecosti. Snad právě v tom spočívá to, co nazýváme revolučním názorem Jana Pavla II. Je to současně koperníkovský obrat, úplné obrácení perspektivy.

Se zjevením plánu Božího o lidské sexualitě byla poražena všechna pokušení manicheismu, která neovlivňovala sice učení, ale stále znovu duchovní praxi církve. Naše víra není nepřátelská k tělu, ale výslovně k tělu přátelská. Pohlavnost nemusí lidé znovu objevovat, ona je zjevená. Tím musí skončit ti věční kritikové církve, že církev je nepřátelská k tělu, že je proti sexualitě, proti rozkoši. Ne, církev je radikální, od stvoření až doposud. Protože jenom ona zná celou pravdu o lidském těle a sexualitě. Tato pravda umožňuje muži a ženě dosáhnout naplnění ve vzájemné upřímné odevzdanosti.

My křesťané se smíme vzpřímit. Nemusíme se nechávat ochromovat lživými tvrzeními. Zvěstovali jsme světu jasné poselství o těle a pohlaví. Poselství, po kterém v podstatě svět touží. Toto poselství pravdy a svobody, tato opravdu dobrá zpráva by mohla být schopna obnovit tvářnost světa.

2. Člověk jako obraz Boží: On o tom už neví

Jestliže se projevuje obraz Boží zvláště ve vztahu muže a ženy a tím v manželství a rodině, pak se dá předpokládat, že to člověk už nechápe právě v této oblasti.

a) Anketa o manželství a rodině před biskupskou synodou

To ukazuje pohled na dotaz o manželství a rodině před biskupskými synodami v letech 2014 a 2015. Výsledek je nepochybný, ať už vzešel z oficiálních a opravdu rozdílných souborů otázek Svatého stolce, nebo z otázek zjednodušených. Učení církve ve vztahu k manželství a rodině je v našich zemích sotva známé. Ví se sice, že je církev proti bránění počětí, že se svátostné manželství pokládá za nerozlučitelné, že se odmítá předmanželský a mimomanželský, jakož i stejno-pohlavní sexuální vztah a že se trvá na tradičním pojmu rodiny tvořené otcem, matkou a dětmi. Toto všechno se ví. Ale

Robert Spaemann (5. května 1927
v Berlíně) je německý filosof*

„Nevěřící přijímá svět a kapituluje před nesmyslným. Věřící zachovává důvěru ve smysluplnost bytí.“

zdůvodnění všech těchto pravidel života je prakticky neznámé. A protože zdůvodnění je neznámé, připadá lidem tak těžké přijmout tato pravidla života. Z této nevědomosti vychází potom očekávání, která se často vyslovují jako požadavky: Církev by se měla konečně otevřít obtížím lidí. A to znamená konkrétně: Měla by dovolit bránění počětí, připustit znovu sezdané věřící ke svátostem, požehnat stejno-pohlavním párům atd.

Při vyhodnocování takových dotazníků mi napadlo, že sami mladí a k církvi zcela loajální kněží jenom velmi nedosta-

tečně vědí například o přirozené regulaci počětí, kterou doporučuje církev pro zodpovědné rodičovství. To je přímo tragické. Vždyť přirozená regulace počětí není jenom eticky přijatelná, ale také spolehlivá. Neohrožuje zdraví a přispívá prokazatelně ke zduaru manželství. Mezinárodní studie ukázaly, že počet rozvodů značně klesne, když lidé praktikují přirozenou regulaci počětí. Vzhledem k utrpení, které s sebou přináší každý rozvod, museli bychom mít právě s církví klapky na očích, abychom nepodporovali všemi způsoby životní styl přirozené regulace počětí. Když o tom kněží nic nevědí, je to také požadavek na jejich vzdělání. Už více než 40 let činí mnoha biskupům a morálním teologům potíže předávat oficiální nauku církve, zdůvodňovat ji a prohlubovat. To pro mě znamená, že teologii těla se musí vyučovat také v kněžských seminářích.

b) Genderová ideologie

To ukazuje jiný pohled na genderovou ideologii. Je to útok na člověka jako na obraz Boží, stvořený jako muž a žena. Nebezpečnost této ideologie je ještě mnohými podceňována, také pastýři církve. Sice už několik biskupských konferencí⁽¹⁾ poukázalo na nebezpečí genderové ideologie, ale podle mého vědomí se vyjádřil v německy mluvícím prostoru k tomuto tématu jako první v pastýřském listu biskup z Churu. Přichází k tomuto závěru: „Především jde v genderismu o stejné postavení pohlaví na všech společenských úrovních. Například útlak žen, který stále přetrvává v mnoha společnostech a kulturách, se právem odsuzuje. Ten neodpovídá rovnoprávnosti muže a ženy, která je založena v řádu stvoření a rozvíjí se v řádu spásy. Přesto má genderismus v sobě něco provokujícího. Skutečně se ale v této ideologii jedná o útok na manželství a rodinu jako nosné sloupy naší společnosti. Nespravedlnost ve vztahu pohlaví se nesmí vyzvedávat popíráním polarit manželství. Proto církev odmítá ideologii genderismu.“ A potom poukazuje biskup Vitus Huonder výslovně na to, že genderismus popírá řád stvoření: Stvoření člověka jako muže a ženy je úmyslem Stvořitele. S tím nemůže a nesmí člověk libovolně zacházet. Zpráva o stvoření říká, že Bůh stvořil člověka v jeho dvojtvárnosti: „Stvořil jej jako mu-

že a ženu.“ (Gn 1,27) On uzavírá potvrzením, že všechno, celé dílo stvoření, bylo velmi dobré, tím také stvoření člověka jako muže a ženy. (srov. Gn 1,31) V pokračování svého pastýřského listu zdůvodňuje biskup odmítnutí genderové ideologie následujícími tezemi: Genderismus popírá zadání přírody, je vědecky neudržitelný, ničí manželství a rodinu, škodí mužům, ženám a dětem a bere na sebe totalitní rysy.

Čím více se genderová ideologie šíří, podporována velkými mezinárodními organizacemi, vysokými školami, politiky a sdělovacími prostředky, o to méně může člověk ještě vědět, že byl stvořen Bohem jako muž a žena, a tak je jeho obrazem.

3. Proč už člověk neví, že je Božím obrazem?

a) Lidské důvody:

Zapomenutí na Boha a krize rodiny

Navážme na jeden výrok papeže Benedikta XVI. ke genderové ideologii, který cituje také biskup z Churu v závěru svého pastýřského listu: „Papež Benedikt XVI. řekl ve svém projevu před kolegiem kardinálů a kurie dne 21. prosince 2012 ke genderismu: »Hluboká nepravda této teorie a v ní spočívající antropologická revoluce je zřejmá... Kde se stane svoboda konání svobodou vytváření sebe sama, tam je nutně popírán sám Stvořitel, a tím nakonec také člověk jako božské stvoření, jako obraz Boží je ve svém bytí pokořován. V boji o rodinu jde o člověka samotného. A je vidět, že tam, kde je Bůh popírán, mizí také důstojnost člověka. Kdo brání Boha, brání člověka.«“

Hlubokým důvodem pro to, že si člověk není vědom své podobnosti s Bohem, je tedy jeho zapominání na Boha. Když si člověk myslí, že může udělat všechno sám a že všechno zvládne, pak už Boha nepotřebuje. Ovládnutí přírody pomocí přírodních věd a technického pokroku podporuje tuto klamnou představu, o níž papež Benedikt častěji mluvil. Materiální blahobyť přispívá také k tomu, aby se Bůh ztrácel z pohledu. Zdá se mi, že mnozí lidé žijí jako krtci: pod zemí, uzavření před světlem, s obrovskými rukama podobnými lopatám, k hrabání a k práci, ale se zakrnělými očima, takže už nevidí nebe. Ale když jsme Bohem stvořeni tak, že může-

me být šťastni jenom v návaznosti na Něho, pak může mít zapominání na Boha pouze strašlivé následky. Jezuitský kněz A. Delp řekl tváří v tváři smrti: „Bez trošky nadpřirozena to nejde... člověk ale musí chtít sám od sebe, když chce vůbec zůstat člověkem.“ (*Angesicht des Todes*, Wiesbaden 1963, 129) A Robert Spaemann říká ve svém novém a doporučení vhodném komentáři k žalmům: „Pokus o vzpouru proti všemohoucnosti Stvořitele je směšný. Nemůže nikdy vést k sesazení Boha z trůnu, ale jenom k sebezničení člověka.“ (Spaemann, *Psalmen* 26) „Vzpoura proti nároku Boha na vládu znamená samozničení povstalců.“ (Spaemann, *Psalmen* 27). Jestliže žije stále více lidí, jako by Boha nebylo, má to následky také pro vzájemné soužití. Vývoj morálky by se dal popsat takto: Dříve žili lidé podle zásady: Boj se Boha, jedné podle práva a neboj se nikoho. Pak opustili první část a omezili se na příkaz: Jedné podle práva a neboj se nikoho. Ale protože to bez konečné zodpovědnosti před Bohem nejde, dospěli jsme dnes k maximu: Neboj se nikoho! Když zůstane Bůh zapomenutý, zapomene člověk na veřejné blaho. Lidé se stávají stále více individualisty a nakonec egoisty. Pravda se pak stane subjektivní a skutečnost se stane normou. Francouzský spisovatel Paul Bourget zakončuje svůj román „Le Démon de midi“ větou: „Člověk musí žít, jak myslí, jestliže nechce skončit tím, aby přemýšlel, jak žije.“

Jestliže je rodina určitým způsobem obrazem Božím, pak krize rodiny přispívá k tomu, že její podobnost Bohu upadá v zapomnění. V čem spočívá krize rodiny? Rodina jako taková byla až do současnosti samozřejmým zadáním. Mohla se v průběhu času měnit, mohla si ve společenském nebo hospodářském ohledu přibírat funkce nebo je ztrácet. Ale její základní význam zůstával. Je společenstvím rodičů a dětí. Jestliže je manželství určováno životním společenstvím – a pokud možno společenstvím v lásce mezi mužem a ženou, přibude do rodiny jedno nebo více dětí. Spojuje v sobě více generací.

Všechny tyto samozřejmosti jsou dnes zpochybněny. Rodinu tvoří ti, kdo se stravují z jedné ledničky. Mluví se o různých typech rodin, které jsou prý všechny stejně hodnotné. Takzvaná tradiční rodina s otcem, matkou a dětmi nemá být rozhod-

Alfred Delp SJ

Dne 2. února 1945 byl Delp oběšen v Berlíně-Plotzensee jako společník Kreisauerského kroužku. „Chléb je důležitý, svoboda je důležitější, nejdůležitější je však nerozborná věrnost a stálá úcta.“

jící. Rodiny s jedním rodičem, Patchwork-Familien („slepené rodiny“) nesmí být diskriminovány idealizováním úplné rodiny. Stejnopohlavní osoby s dětmi z heterosexuálních svazků, s adoptovanými dětmi nebo s dětmi z umělého oplodnění mají také nárok, aby byly uznány za rodinu. Ženy si přejí dítě bez vztahu k muži. Dítě slouží v první řadě k jejich sebeurčení. Jak jsme viděli, pokouší se genderová ideologie tento vývoj podepřít ještě pseudovědeckým ospravedlněním.

Příčiny této základní krize rodiny jsou mnohotvárné a komplexní.

- Velké ideologie minulého a předminulého století chtěly rodinu zničit, aby vytvořily snadněji nového, totalitním systémům přizpůsobeného člověka. Vykořeněný člověk je manipulovatelný. Náboženská vazba člověka je zprostředkována rodinnou vazbou. Bezbožné ideologie to vědí, a sahají proto na rodinu. Vysvětlující je zde otřesná výpověď Karla Marxe v jeho „Tezích o Feuerbachovi“: „Feuerbach vychází z faktu náboženského sebeodcizení, rozdělení světa na náboženský a světský. Jeho práce spočívá v tom, jak rozpustit náboženský svět do jeho světské základny. Ale že se světská základna sama od sebe liší a upevňuje se v samostatnou říši v mracích, se dá vysvětlit jenom z roz-

tříštěnosti a protikladnosti této světské základny. Ona sama musí být tedy chápána ve svém protikladu jako prakticky revolucionovaná. Podle toho např. pozemská rodina byla odhalena jako tajemství Svaté rodiny, musí být tedy jako první teoreticky a prakticky zničena.“ Zničení rodiny bylo a je cílem marxismu. Tento jeho program také ještě dnes společensky a kulturně působí.

- Bezbřehý individualismus je sám o sobě rodině nepřátelský. V důsledku má náchyllost k tomu, aby v každém stavu nouze žádal o pomoc stát.

- Špatně chápaná emancipace ženy hledá vyrovnání se muži, spíše kariéru v povolání než mateřství. Když se děti příliš brzy oddělí od svých matek, vede to k mnohotvárným duševním zraněním.

- Ve dvou světových válkách zahynul bezpočet otců, a tak vypadli z výchovy děti. Ti přeživší byli v padesátých letech 20. století tak velmi zaměstnaní materiální výstavbou, že duševní vývoj dětí byl ošizen. Duchovní zanedbávání bylo často vyrovnáváno hmotnou zhýčkaností.

- Následkem toho je u stále většího počtu lidí málo vyvinutá prvotní důvěra, je velmi labilní pocit sebevědomí. Tim trpí především také schopnost navazovat vztahy mezi lidmi. Následkem toho ubývá počet manželství. Také procentní podíl mimomanželských porodů se zvětšil.

- Strádání v dětství může vést ke zvýšeným nárokům v dospělosti. Když můj partner v manželství nesplňuje moje velké a různorodé nároky, musím se poohlédnout po jiném.

- Tim přicházíme k dalšímu projevu krize rodiny, k přibývajícím rozvodovosti. V městském prostředí je každé druhé manželství rozvedené. Manželství se už nepovažuje za „svazek na doživotí“, nýbrž zaměřuje se na partnerství pro „více životních období“. Manžel, který už nesplňuje citové potřeby, se vymění. Protože zavazí v seberealizaci. Postiženy jsou děti z rozvodů, jichž se staly v Evropě miliony. Dříve měli rodiče více dětí, dnes mají děti více rodičů. Dětem z rozvedených manželství se daří zpravidla v životě hůř než dětem z nepostižených rodin. Partneri, jejichž rodiče byli rozvedeni, budou v manželské krizi rychleji pomýšlet na rozvod. Tak se množí narušená důvěra a strach se zavazovat z generace na generaci.

- S lékařským pokrokem silně klesla dětská úmrtnost, a tak obyvatelstvo silněji narůstá. Z tohoto zjištění vznikl strach z nekontrolovaného růstu obyvatelstva. Plánování rodiny se stalo někdy obtížnou otázkou. Chybí Malthusova teorie, podle níž roste obyvatelstvo silněji než produkce potravin, vypustila strašidlo „populační exploze“. V bohatých zemích se věřilo, že blahobyt bude zachován jen tehdy, když se porodů především v chudých zemích drasticky a všemi prostředky omezí. To je ostatně také jeden z motivů pro propagaci stejnopohlavních vztahů. Ze strachu z „populační exploze“. Porodnost tak poklesla, že generace už nejsou nahrazeny. Stali jsme se vymírajícími národy. Je to méně problém přestárnutí než problém nedostatku mladých. Rodiny s mnoha dětmi tvoří menšinu a nemají politickou podporu.

- Světový názor hédonismu (požívačností) a všeobecně praktikovaný konzumismus daly vzniknout životu nepřátelské společnosti zábavy podle motto: „Ubavíme se až k smrti“, případně podle slov Bible: „Jezme a pijme, vždyť zítra umřeme.“ V takovém prostředí jsou děti jenom na překážku. Hormonální antikoncepce usnadnila oddělení sexuality od předávání života. Tam, kde bránění selže, je už jen krůček k potratu. Tak umírají v naší „civilizaci smrti“ miliony dětí ještě před svým narozením.

- Učínme závěr k tomuto bodu. Obraz Boží v člověku se ukazuje zvláště v manželství muže a ženy a v rodině. Oni jsou povoláni, aby se stali místem, kde se zakouší Boží láska k lidem. Krize rodiny zatemňuje tento obraz Boží.

b) Duchovní důvody

U lidských důvodů pro to, že si už člověk není vědom Božího obrazu v sobě, jsem vycházel z citátu papeže Benedikta XVI. U otázky na duchovní důvody mohu ukázat na výrok papeže Františka. Ten řekl světicimu biskupovi Andreasi Launovi: „Genderová ideologie je démonická!“ Andreas Laun to komentuje ve svém prohlášení: „Je to přehnané? Ne, vždyť prostřednictvím státních zákonů s jejich utlačovatelskou mocí se znásilňuje Bohem stvořená přirozenost člověka. Zastánci této ideologie chtějí být jako Bůh, chtějí člověka »přetvořit« tím, že chtějí »vytvořit« nového, jimi samými vynalezeného

Benedikt XVI. (papežem 2005–2013)

„Různé druhy rozkladu rodiny dneška jako jsou »manželství bez oddacího listu«, »manželství na zkoušku« až do pseudo-manželství osob stejného pohlaví jsou naproti tomu výrazem anarchistické svobody, která se neprávem zobrazuje jako pravé osvobození.“

člověka.“ Blud činnosti, o kterém mluví papež Benedikt, má tím d'ábelské kořeny. Toto poznat je důležité. Máme sklony vidět člověka jenom ve vztahu k Bohu. Ale existuje ještě třetí herec v tomto velkém světovém divadle, Odpůrce, kníže tohoto světa. I když vystupuje v podobě hada už na počátku Bible po stvoření muže a ženy, sotva si toho všímáme. On zasévá nedůvěru mezi Bohem a člověkem a klame první lidi lži, že se mohou stát vlastními silami podobnými Bohu. Upadnutím do hříchu je značně narušena původní harmonie mezi Bohem a člověkem. Také světlo rozumu je tím zakaleno. Proto potřebujeme světlo zjevení, abychom skutečnosti lépe porozuměli.

„Rozloučení s d'ablem“, tak se jmenovala jedna kniha od experta na Starý zákon Herberta Haaga, vydaná v době mých teologických studií, tedy asi před 45 lety. Tehdejší profesor Joseph Ratzinger ukázal v jednom článku na to, že Haag pro své *Rozloučení s d'ablem* nemá zdůvodnění ani v Bibli ani v učení církve, ale jenom v současném světovém názoru.

Je nepopíratelné, že Ježíš a apoštolové byli přesvědčeni o existenci démonických mocností. Připadá mi v této souvislosti mimořádně důležité, že zápas s mocí

démonů patří k vlastní náboženské cestě Ježíše samotného. Bible ví o jeho pokusech. Jde tak daleko, že říká, že Ježíš přišel na svět proto, aby zničil díla d'áblových (1 Jan 3,8). Moc vyhánět demony přenesl také na své učedníky (Mk 3,15). Duchovní boj proti zotročujícím silám, exorcismus nad světem zaslepeným demony patří neoddelitelně k duchovní cestě Ježíšově a do popředí jeho poslání stejně jako u jeho učedníků. Výroky o d'ablu byly pojaty také do věrouky. Vždyť k podstatě víry patří jistě křest. Již odedávna patří exorcismus a odmítnutí satana k podstatě úkonu křtu. Ano, odmítnutí satana tvoří spolu se slibem Ježíši Kristu nezbytný přístup ke svátosti. Člověk by musel měnit křest a tím křesťanský život, kdyby chtěl vyškrtnout existenci d'ábla.

Ostatně měli bychom vzít v úvahu zkušenost světců, ale také exorcistů všech staletí. Tato zkušenost odpovídá zkušenosti Ježíšově: čím silněji se projevuje svatost, o to méně se může d'ábel skrývat. Nakonec si musíme položit otázku: Jak se chovají navzájem víra a vědecké poznání? Protože podle „obrazu světa“ se lidé chtějí s d'ablem rozloučit. Víra nemůže odporovat dokázaným vědeckým poznatkům. Že představa d'ábla se protíví průměrnému vkusu, je jasné. Ale proč by vlastně tato představa nebyla slučitelná s našim obrazem světa? Cožpak nezakoušíme právě v naší době stále znovu, že existuje nadlidská nebo mimolidská zloba? Existují zlé skutky a stavy, které přesahují lidské pomyslení: vyhlazování Židů během 2. světové války, potraty v naší době, korupční klima nedůvěry v totalitních státech kazící všechny lidské vztahy, skryté rituální násilí a satanský kult, ničení manželství a rodiny, genderová ideologie a zkušenost posedlosti – abychom jmenovali jenom některé příklady. Papež Jan Pavel II. se ptal jednoho preláta: „Viděl jste už někdy d'ábla?“ – „Ne,“ odpověděl. Papež potom řekl: „Já také ne, ale cítím ho každý den.“ Jenom na okraj poznamenáváme, že jeden prostý rolník komentoval Haagovu knihu takto: Herbert Haag se rozloučil s d'ablem. Ale d'ábel se nerozloučil s Herbertem Haagem.

Jako kněz ve službě osvobození vím velmi dobře, že musíme bojovat proti duchovním mocnostem, které nám mohou nahánět strach, které nenávidí lásku a chtějí lidi uvrhnout do zoufalství. Především však

chtějí tyto mocnosti, abychom zapomněli na Boha, abychom Ho odmítali a žili, jako by nebyl. Papež František řekl 11. dubna 2016 v kázání u Sv. Marty: „My všichni jsme pokoušeni.“ Ďábel nechce naši svatost, nechce, abychom následovali Ježíše. Někdo by snad mohl namítnout: „Ale, Svätý otče, jak jste zastaralý, že mluvíte o ďáblu ve 21. století! Ale pohleďte, ďábel existuje. Ďábel existuje! Také ve 21. století! Ale nesmíme být důvěřiví, že? Musíme se učit z evangelia, jak proti němu bojovat.“

Normálním způsobem, jakým ten Zlý s námi bojuje, jsou každodenní pokoušení ke hříchu. Setkání se silně stísněnými a posedlími lidmi nám může pomoci opravdu počítat s jeho existencí a být na pozoru. Může se stát, že Bůh Zlému dovolí, aby se ve stísněných a posedlých lidech ukázal nadpřirozeným způsobem, protože mnoho teologů a duchovních popírá jeho existenci.

4. Člověk je ohrožen.

Co ho zachrání? Obrácení, posvěcení a osvobození

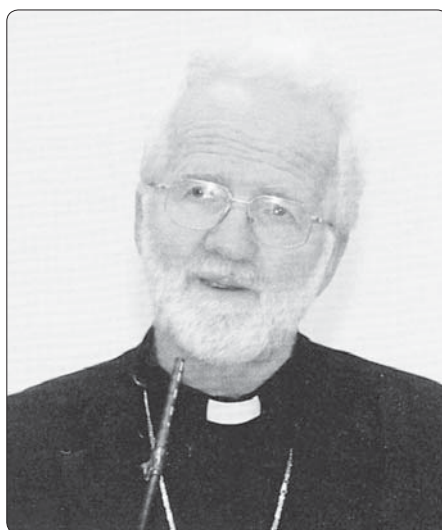
Od Ježíše máme zprávy především o třech činnostech: Zvěstoval nám království Boží, spojené s voláním k obrácení: „Boží království je velmi blízko; činite pokání a věřte evangelium!“ (Mk 1,14) Uzdravoval nemocné a vyháněl demony: „Když zapadlo slunce a nadešel večer, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé a celé město se shromáždilo přede dveřmi. A on uzdravil mnohé stonající rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů.“ (Mk 1,32-34)

Je to obrácení, které člověka zachrání. Ale člověk se může opravdu obrátit, když se mu zvěstuje poselství o království Božím v nezkrácené podobě. Je to poselství, že nás Bůh stvořil z lásky a že jsme povoláni k lásce. On nás miluje až k smrti svého Syna na kříži. Jsme Božím obrazem, protože Ho můžeme poznávat, milovat a uctívat. Tím, že se na Něho obrátíme, může být náš život úspěšný a můžeme se stát blaženými. Jestliže tato radostná zvěst nebude hlášána, pak řekne člověk, jak můžeme číst už u proroka Malachiáše: „Vaše slova o mně jsou tvrdá, říká Hospodin. A přece říkáte: Co jsme si mezi sebou proti tobě řekli? – Říkáte: Sloužit Bohu je marnost, a co z toho máme,

že jsme dodržovali jeho pravidla a kráče-li ve smutku před Hospodinem zástupů?“ (Mal 3,13-14)

Je to potom uzdravení, které člověka zachraňuje. Existuje tolik zraněných lidí – právě kvůli krizi, která je v manželství. Potřebujeme léčebnou duchovní péči! Potřebujeme uzdravující duchovní péči při provázení oddělených, rozvedených a civilně znovu seždaných věřících. Jde tu o mnoho více než o otázku připuštění ke svátostem. Potřebujeme dobrou duchovní péči při doprovázení lidí, kteří trpí stejnopohlavními sklony.

Za třetí je to osvobození od Zlého, které lidi zachraňuje. Existují už někteří kněží a laici, kteří se zabývají službou osvobození a pomáhají lidem sužovaným od Zlého. Každá diecéze by měla mít biskupem pověřeného exorcistu. Kvůli smrti studentky Anneliese Michelové, která zemřela nikoliv kvůli, nýbrž při exorcismu, je většina německých biskupů extrémně zdrženlivá, co se týká vyjmenování exorcistů. K tomu přistupuje ještě, že existují exorcisté, kteří nejsou přesvědčeni o existenci ďábla a chápou sami sebe jako přípravu k psychiatrovi. To vede k tomu, že sužovaní lidé nezdarma cestují do Polska, Itálie, Rakouska nebo Švýcarska, aby dostali pomoc exorcisty. To není podle mého mínění v pořádku. Církev zná tento

*Světící biskup Dr. Andreas Laun
(* 13. září 1942 ve Vídni)*

„Papež nemůže morální měřítko snížit ani zvýšit – tak jako nemůže změnit fyzikální zákon. Morální zákony jsou Boží zákony a nepatří jako lidské zákony k morálce jako takové.“

nástroj duchovní péče od svého počátku, i když v různých dobách byl různě často používán. V každé diecézi by měl být tým, v němž by se kněží, lékaři a laici doplňovali ve službě postiženým lidem, kteří většinou nevysslovně trpí.

Od těchto tří činností Ježíšových – obrácení, uzdravování a osvobození – se dají pro nás odvodit všechny tři důležité modlitební prosby. My se smíme a máme modlit za obrácení naše a jiných lidí. My lidé ustupujeme stále svému egoismu. Myslíme více na sebe než na Boha a na své bližní. Musíme čas svého života stále znova obracet. K tomu patří také, že prosíme o odpuštění ty, které jsme poranili, a že odpouštíme těm, kteří nás urazili. Toto všechno nemůžeme udělat vlastní silou. Potřebujeme k tomu pomoc Boží. Proto prosíme o obrácení.

Kde lidé žijí spolu, dochází vždy ke vzájemným poraněním, velmi často také neúmyslně. Duševní rány mohou vést k tělesným nemocem. My lidé jsme od začátku svého života různým způsobem zraněni. Proto vyžadujeme všichni uzdravení nejenom od všech možných nemocí, nýbrž také od svých duševních poranění. Proto se smíme a máme modlit o uzdravení své a svých bližních.

Věříme, že Bůh stvořil viditelný i neviditelný svět. K neviditelnému světu patří padlí andělé, kteří nás odvádějí od Boha a od lásky a mohou nás uvrhnout do neštěstí. I když Ježíš zvítězil nad ďáblem na kříži, vede ďábel stále ještě zpětný boj. Chce nás svést ke hříchu a může také různým jiným způsobem omezit naši svobodu k dobrému. Proto se smíme a máme modlit za sebe a ostatní lidi za osvobození od Zlého.

Ostatně nám pomáhají v těchto třech důležitých modlitebních prosbách tři velcí archandělé. Gabriel, anděl zvěstování, může stát za námi v naší modlitbě a obrácení. Rafael, který uzdravil slepé oči Tóbita, nás může podpořit v modlitbě o uzdravení. A Michael, velký bojovník proti satanovi, nám může pomoci v naší modlitbě o osvobození.

*Z Der Fels 1/2018 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ Včetně České biskupské konference. [pozn. red.]

Laický apoštolát

Pojmem laik se označují v církvi všichni pokřtění věřící, kteří nedostali žádné svěcení jako biskupové, kněží a jáhnové. Toto slovo má jiný význam než ve světské řeči. Tam se označuje laikem osoba, která je v nějakém oboru málo obeznámená nebo vůbec neznalá. Pojem laik pochází z řeckého slova *laos*, což znamená *lid*. Laik (řecky *Laikos*) patří tedy svatým křtem k vyvolenému Božimu lidu, k církvi. To je velká čest, která s sebou nese svaté povinnosti, které zde chceme popsat s pomocí dekretu *Apostolicam actuositatem* (Apoštolské působení) II. vatikánského sněmu.

Ve Skutcích apoštolských (Sk 11,19) je řeč o křesťanech, kteří po mučednické smrti svatého Štěpána hlásali evangelium v Kyréně, na Kypru, ve Fénicii a Antiochii.

V Japonsku byla víra v Ježíše Krista předávána bez kněží po 200 let po krutém pronásledování. Křesťané kromě vyznání víry a deseti přikázání měli vědomosti také o mši svaté, Matce Boží a bílém muži v Římě. Když přišli do Japonska v 19. století francouzští kněží, předkládali jim poslední tři jmenované jako otázku, aby přezkoušeli jejich sounáležitost s katolickou církví. Byli přátelsky přijímáni japonskými křesťany a mohli stát na jejich působení.

Apoštolským působením laiků, zvláště žen, mohla víra v Ježíše Krista přežít také dobu pronásledování za komunismu. Samozřejmě že vyhledávali tito křesťané vždycky spojení s projíždějícími kněžími, kteří jim udělovali svátosti zpovědi a pomazání nemocných a sloužili mši svatou.

V Písmu svatém najdeme ještě další odkazy na působení laiků: Manželé Priscilla a Aquila přijali přátelsky Apolla, který znal Janův křest, a vyučili ho ještě více v křesťanské víře (Sk 18,26). Tito křesťanští manželé podporovali také apoštola Pavla – podobně jako sourozenci Lazar, Marta a Marie Ježíše a jeho učedníky. Pavel vyjmenovává ještě řadu dalších laických spolupracovníků v Římě (Sk 16,1).

Všichni sloužili z příkazu církve rozšiřování radostné zvěsti Ježíše Krista ke cti Boha Otce. Laikové měli tím podíl na rozeslání apoštolů, biskupů a kněží, kteří

zvěstovali slovo Boží a posvěcovali křesťanský lid udělováním svátostí.

Svatým křtem se stávali členy církve, vybaveni od Boha božskými ctnostmi víry, naděje a lásky. Víra nám dává důvěru v Ježíše, našeho Pána a Boha, jakož i v jeho věčně platná a dokonalá slova. Naděje nám umožňuje očekávat od Krista všechno dobré a věčný život. Lásky nám zaručuje k tomu potřebnou návaznost na Pána a přičeň pro naše bližní. Ve svatém biřmování jsme posilováni Duchem Svatým k odvážnému přiznání se k Ježíši Kristu ve slově i činu.

Tyto dary si nesmíme nechat pro sebe. Svatou povinností laiků je uskutečňování křesťanského života lásky v rodině, ve škole a na pracovišti. Kněží mají málo příležitostí tam přijít, takže laici jsou k tomu vyzýváni o to více! Pro toto jsou posvěcováni Trojjediným Bohem ve svátostech. Duch Svatý nám dává ještě zvláštní dary (talenty), které smíme používat k rozšíření jeho království. Je naší povinností to dělat a zůstávat s Kristem vždycky ve spojení v modlitbě našim chtěním, našimi slovy a činy.

Konejme dobro v lásce, přátelství a věrnosti Bohu a bližnímu. Prosme Matku Boží Marii o pomoc a ochranu. O pronásledování všeho druhu nebude nouze, což potvrzují dějiny církve i naše osobní zkušenosti. Ježíš mluví ke svým učedníkům a také k nám: „Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat; jestliže zachovali mé slovo, i vaše budou zachovávat.“ (Jan 15,20)

Jak vypadá konkrétně působení laiků na vinici Páně? Rodiče předávají víru v Ježíše Krista dále svým dětem – také učitelé. Každý křesťan koná tuto svatou službu vzorným životem, slovem i činem na svém místě. Základem pro to je denní modlitba a zbožná účast na nedělní mši svaté. Buďme pozorní a vezměme na nedělní mši svatou věřící, kteří nemají možnost dopravy! Kromě toho slouží k posvěcování křesťanů mše svaté ve všední dny. Tyto dary Boží jsou často příliš málo využívány. Stůl darů Božích je přeplněný! Laici smí, ba musí v případě nouze také udělit křest. K tomu stačí voda, kterou na závěr pokropí křtěného se slovy: „Já

tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“ Slavení mše svaté, zpovídání, pomazání nemocných, biřmování a svěcení kněží jsou vyhrazeny kněžím a biskupům, jinak nejsou tyto svátosti platné. Pěkný zvyk udělení požehnání svćenou vodou od otce a matky by neměl upadnout do zapomnění.

K laickému apoštolátu patří také skutky bliženské lásky, které vykonávají všichni křesťané společně s biskupy, kněžími a jáhny: „Pokud jste to udělali jednomu z těch nejmenších mých bratrů, mně jste to udělali.“ (Mt 25,40) K tomu se počítají známé skutky tělesného a duchovního milosrdenství. To znamená konkrétně: krmit hladové, napájet žíznivé, přijímat bezdomovce a cizince, oblékat nahé, navštěvovat nemocné a zajaté. K tomu připojuje církevní tradice ještě pohřbívat mrtvé a skutky duchovního milosrdenství: nevědomé poučovat, zoufalým radit, truchlíci utěšovat, hříšníky přivádět na správnou cestu, jiným odpouštět, obtížné lidi snášet, modlit se za živé a za zemřelé. Toto všechno by se ale mělo dít podle situace a podle moudrosti Boží a jeho zákonů v pokoře a lásce, a to tam, kde je člověk zodpovědný. Jestliže vidíme hříchy a chyby prominentních osob, měli bychom buďto něco jasného říci, nebo hodit první kamenem, jinak hřešíme také my. Spíše je našim úkolem modlitba a život lásky.

Laický apoštolát se uskutečňuje také v chrámovém sboru, ve službě kostelníka, varhaníka, ministrantů, v dalším vzdělávání přednáškami, kongresy, časopisy a na internetu. Přitom se musí dbát na to, aby se pravda zvěstovala v lásce. Nakonec musíme ukázat na skryté služby, jako je vaření, uklízení a podobné činnosti, které bohužel často bývají přehlíženy. Tady se zvláště projevuje pokora. Bez této absolutně nutné ctnosti bychom se nedostali vpřed. Prosme Pána denně o ni slovy: „Ježíši, mírný a pokorný srdcem, utvoř naše srdce podle Srdce Tvého!“

Opakuji to také pokaždé s radostným a milujícím srdcem: Buďme dobří k sobě navzájem. Tak budeme prožívat lásku Boží a bliženskou jako střed našeho apoštolátu – jako střed svého křesťanského poslání.

Z Der Fels 1/2018 přeložil -mp-

(Redakčně upraveno)

Don Gobbi - Život a dílo

Před sedmi lety, 29. června 2011, zemřel zakladatel Mariánského kněžského hnutí. Jako vzpomínku na jeho vzácnou osobnost uveřejňujeme úryvek z nedávno vydané knihy, z níž jsme vybírali pro naši Knihovničku ve Světle č. 20/2018. Slova Panny Marie, jak je Don Gobbi přijal v tzv. vnitřní řeči, jsou v následujícím textu vysázena kurzívou.

Kapitola 9 • DON STEFANO

*„Ty jsi nepochopil synu,
že Já jsem si zvolila pošetilost,
abych zahanbila moudrost,
a slabost, abych porazila sílu.“
(27. září 1973)*

Kdo je Don Stefano?

Don Stefano byl kněz v klerice, malý postavou, baculatý. Říká se, že hábit nedělá mnicha, ale první věc, kterou lidé vidí z bližního, je právě oděv. A kutna je velmi přesným znamením. „To, že jsme ho viděli oblečeného do kleriky,“ vzpomíná jeden kněz ze Spojených států, „nás udivilo, protože jsme nikdy zde u nás neviděli faráře v tomto oděvu.“

Měl způsob konání trochu prudký, impulzivní, někdy drsný, přímý, který mohl budit bázeň. Ale zároveň jednal s odzbrojující prostotou.

Jistě, musel zvládnout rytmus cest, kterému se podroboval. Od roku 1972 až do smrti, po více jak čtyřicet let, musel prokazovat silnou fyzickou a psychickou odolnost. Strávil roky s kufříkem v ruce, kdy byl pohazován sem a tam, přecházel z horka do zimy, z hor do nížin, od Španělska k Číně, z vlhkosti do sucha, od se-

tkání se 40 000 osobami ke dnům s malými rodinami ve ztracených afrických vesnicích, neustále měnil lůžko a způsob výživy, v proměnlivých časových pásmech, s myšlenkami a starostmi různého typu: nebyl už pánem svého času ani sám sebe. Byl někým vyvlastněným.

Připravoval kufřík v mžiku, nosil s sebou vždy sochu Ježíše Dítěte, trochu prádla, Modrou knihu.

Byl knězem Společnosti svatého Pavla, ale nejdříve v Miláně v pokoji domu na ulici Mercalli, pak na ulici Terrugia, zde nebyl téměř nikdy. Pokoj pak byl vrcholným dílem: lůžko, stůl potopený pod horou knih a dopisů z celého světa, socha Panny Marie. Tento pokoj nebyl pouze jeho celou, ale také centrem Hnutí. Nic velkého, nic majestátního a tím méně nápadného, všechno bylo a mělo být, jak to Bůh myslil: jednoduché. „*Nedělej si starosti s rozšířením Mariánského kněžského hnutí! Nechej to na mně! Spolehni se na mne! [...] Nedívej se na výsledek!*“ (13. října 1973)

Don Stefano byl přímý svědek, který se nebál mluvit nebo ztrácet přátelství. Během jednoho večera ve Spojených státech jeden kněz žádal opakovaně Dona Stefana, aby na konci dne šel do jistého kláštera sester, které tolik naléhaly, aby

se s ním setkaly a mohly ho poznat, aby jim řekl „několik slov“. Navzdory únavě Don Stefano pozvání přijal a dostavil se k nim. Objevil se před skupinou starých dam, které žily v luxusním domě, oblékaly se jako dámy ze salónu a ukazovaly, že velmi dbají o svůj vzhled: dlouhé kalhoty, dobře opečované vlasy, líčidlo... Toto byly řeholní sestry? Don Stefano byl vyveden z míry. Když mu bylo uděleno slovo, řekl: „Požádaly jste mne, abych vám řekl pár slov; nuže, já vám řeknu tři: Jste ošklivé, ošklivé, ošklivé. Ošklivé pro Boha a ošklivé pro lidi. Adieu!“ A aniž by ještě něco jiného dodal, odešel.

Svrázný typ, musí se říct!

A přece ho Panna Maria vybrala: S oním charakterem, kterému nechybělo provádět nezbednosti, ale zároveň s uměním vzpamatovat se a upřímně se pokorit.

Nic ho nezastavilo, ani bouře, ani nepohodlí cest konaných mezi tolika peripeťmi a obtížemi, ani velká tělesná únava.

Ani celnice si nemohla „dovolit“ zpomalit jeho cestu, protože čekalo nějaké večeřadlo, tisíce ho čekaly s láskou a dychtivostí, když se ti lidé chtěli cítit milováni Pannou Marií, a tím méně nechtěl zklamat Ji; proto byl schopen projevit netrpělivost s celníky, kteří kontrolovali příliš pomalu jeho zavazadlo, ale oni dělali jen svou práci... Stávalo se, že na letišti ve frontě předběhl toho, kdo byl před ním, protože spěchal, aby vyšel a vyvolal tak hlasité protesty.

„Jednou jsme se nacházeli na hranici mezi Rwandou a Burundi,“ vypráví ten, který ho doprovázel po Africe, Aniceto Battani, „dvě země, které tehdy byly ve válce. Byla tam řada a on se pustil do troubení klaxonem auta, protože chtěl projet za každou cenu. Vojáci k nám přišli s namířenými samopaly – a jdi vysvětlit, že se jednalo pouze o spěch ... Někdy, když seděl vedle řidiče, snažně ho žádal a vyzýval: »Jed', jed'!« A to natolik, že jednou mu jeden z dobrovolníků vyhuboval: »Myslíte, že Ježíš je spokojený, jestliže nerespektujeme omezení rychlosti?« Tehdy se vzdal ... až do další následující chvíle.“

„Don Stefano měl silný charakter,“ tvrdí Mons. Raúl Scarrone, biskup z Uruguaye, „ale tato síla byla nutná pro překonání tolika těžkostí, a pak, síla je také darem Ducha Svatého: dokázal to, co Panna Maria chtěla, to, co po něm žádala.“

Podle vlastních slov Don Stefano trpěl kvůli tomuto svému temperamentu, ale říkal také, že Bohu není zabraňováno v jeho dílech nevhodností jeho nástrojů. „Nic není únavnějším břemenem než my sami,“ tvrdil švýcarský teolog Maurice Zundel, „ale když je víra a úplně se odevzdáme Bohu skrze Marii, také břemena se stávají lehčími.“

Bůh se nebojí našich nedostatků. Opravdovou překážkou Božím působení je hřích, chybění důvěry a sebeláska, skutečně „to, co je pošetilé pro svět, Bůh zvolil, aby zahanbil moudré; to, co je slabé pro svět, Bůh zvolil, aby zahanbil silné; to, co je neurozené a pohrdané pro svět, to, co je ničím, to Bůh zvolil, aby změnil v nic věci, které jsou, aby se nikdo nemohl chlubit před Bohem.“ (srov. 1 Kor 1,27-29)

Don Stefano se snažil nechat se utvářet Pannou Marií a musel bojovat s vlastním ohnivým a neústupným charakterem. Ona, jako dobrá pedagožka a dobrá Maminka, ho napravovala a vychovávala: „Synu, nechej se mnou vést ... kolikrát bys rád pracoval, ale nemůžeš... Ach, tato nemohoucnost působit, ta zkušenost vlastní slabosti, trpělivost, ve které se musíš cvičit, to čekání - kolik tě to někdy stojí, jak tím trpíš - ale jak tě to očišťuje!“ (23. března 1974) „Maminka ho vedla jako nějakého maličkého,“ tvrdí otec Elias Rabal, Libanonec. Měl tudíž také ducha dítěte, tím, že byl v tomto směru utvářený Pannou Marií. Byl zbavený masek egoismu, nadřazenosti, obojakosti. On, který vedl pevně tisíce věřících a kněží k setkání s Bohem, se stával téměř bázlivým v soukromí natolik, že na konci setkání se často ptal váhavě svých přátel, zda vše šlo dobře, jako kdyby prožíval nějaký druh nejistoty a potřeboval potvrzení.

„Viděl jsem ho občas projevit skutečný strach,“ tvrdí otec Elias Rabal. „Jednou mu přišel naproti jeden voják a on měl takový strach, že jsem musel zasáhnout, abych ho uklidnil. Voják naopak si klekl, protože jednoduše chtěl pozhánání. Jindy byl povolán skupinou biskupů a patriarchů, já jsem nemohl vstoupit do sálu, ale on několik málo okamžiků než vešel, začal mne snažně prosit, abych šel i já, protože byl vyděšený a zastrašený... pak fakticky, když začal mluvit, zdá se být vybavený vyšší silou.“

Ovocem tohoto ducha dítěte, podle nauky evangelia, je schopnost netrvat umírněně na vlastních omylech: „Měl silu po diskusi, lépe řečeno, pokoru, aby žádal o prominutí,“ vypráví jeden jeho přítel a samotní biskupové a kněží se ve svých svědectvích všichni shodují: drsný charakterem, ale připouštěl, že se mylil, říkal: „Zmylil jsem se, odpusť.“

Duchovní dětství bude vždy doporučováno pro život kněží jako rozlišující znamení mariánské spirituality: „Musíte být maličkými, protože jste mými dětmi, a proto musíte žít mým vlastním životem. Musíte být maličkými, abyste se stali povolnými nástroji pro můj plán a abyste se zalibili mému Synu Ježíši. Jak velice vás Ježíš miluje, moji přemilí synové! Právě proto vás miluje, že chcete být maličkými, chudými, prostými a pokornými.“ (8. září 1976) Sám Don Stefano se dovolával ve svém vyučování obrazu dítěte: „Musíme být jako několik málo měsíců staré děti, děti, které pijí mléko.“ Je útechou myslet na to, že vady povahy nejsou překážkou na cestě ke svatosti a k životu a přátelství s Bohem. Nedostatky Dona Stefana byly viditelné a všichni je zdůrazňovali, ale bylo také jasné a očividné jeho stálé nasměrování k Bohu v modlitbě. V ruce tiskl stále svatý růženec a kamkoliv šel, na cestě, v autě, v letadle, nebo při odpočinku na procházce, v horách, doma u maminky, sám nebo s jinými, modlil se.

Nikdy neopomenul liturgickou modlitbu hodin, a když v některých cestovních dnech věděl, že nebude mít ani minutu volna, vstal dříve, aby v modlitbě breviáře získal náskok. Ve večeradlech byl modlitební plán pevný: mše svatá, adorace, růženec. A často, když sotva skončil na jednom místě, odjížděl, protože o několik málo hodin později musel dělat totéž na jiném místě. Bez zastavení. Bez nějakého nařikání.

Toto jsou slova jeho kněží: „Byl zamilovaný do eucharistického Ježíše, mluvil stále o Ježíši, Eucharistii, všechno dělal ve stínu Marie. Jeho starostí bylo, aby všichni kněží mohli vést kupředu svou práci v přítomnosti Neposkvrněného Srdce Marie, pod jejím pohledem.“

„Učil nás modlit se... je příkladem kněžského života, protože uměl sdělit lidem hlavně společné modlení. Zval k formování večeradel, k žití s Marií, s Ježíšem, Eucharistií... stále se modlil.“⁽¹⁾

„Když přijel na nějaké místo,“ říkal otec Laurent Larroque, „vytáhl sochu Panny Marie a začal se modlit, hlavně ke konci života se zdálo, že tato něžnost vzrůstá: Já sám jsem ho viděl před touto sochou Panny Marie z Fatimy, když ji hladil a vyslovoval tolikrát slovo »Maminka«.“

Vícekrát Panna Maria žádala Dona Stefana, aby se hodně modlil. V jednom z poselství: „*Budte věrní službě modlitby. Vraťte se k modlitbě! Ježíše svátostného učinite středem své modlitby, tajemstvím svého života, duší svého života, duší veškeré své apoštolské činnosti.*“ (8. září 1992)

Zjevný, stálý, vyhraněný vztah Dona Stefana k papeži. Jednota s ním byla stavem, kterého se stále dovolával.⁽²⁾ „*Já vás zformuji k velké lásce k papeži a k církvi, která je s ním spojená.*“ (16. června 1973)

„Je pravda, že Don Stefano byl v určitých chvílích horkokrevný a to, co si myslel, říkal bez mnohé diplomacie,“ komentuje don Gessaga ze Společnosti svatého Pavla, „ale při nejvyšší účtě k církvi a papeži, k němuž měl zvláštní úctu a tolikou vůli poslouchat jeho učení, proti nikdy neřekl nic. Také v komunitě neřekl nic opačného tomu, co učí církev, ba dokonce také mně činil výtky kvůli teologickým novotám, kterými jsem se někdy pyšnil u stolu, kdy jsem vyprávěl o takovém či onakém jinak vyučujícím. Byl pevný ve svých zásadách a pozorný na to, aby nepředal nic dvojznačného svým kázáním a svými spisy. Jistě měl jasnou přisnost v tématech manželské etiky, zvláště kvůli účtě k vlastnímu tělu a k tělu bližního už u mladých, snoubenců a manželů. Já pak, který jsem studoval rodinnou morální teologii, jsem byl často předmětem odkazů z jeho strany, abych uměl dát do středu lásku k Bohu, k Panně Marii a předmanželskou a manželskou zdrženlivost jako formu projevení vlastní víry a přilnutí k Boží vůli.“

V modlitbě se někdy mohl zdát nepořádný, přerušoval růženec, aby se obrátil a řekl něco vlastnímu sousedovi, ale kupodivu toto nepůsobilo jako rozrztitost, spíše to působilo jako modlitba s přímým spojením s Božskou skutečností, vždy přítomnou.

Ač měl prudký charakter, byl Don Stefano milován lidmi. Na konci „velkých večeradel“, když byl unavený a měl jen touhu po troše odpočinku, zastavoval se, aby

pozdravil a požehnal těm, kteří se přibližovali... a nikoliv dvě nebo tři osoby, ale týž zástup, který byl s ním po celé hodiny toho dne. Nevyhledával je, ale neodmítal je, spontánně a nadšeně žehnal dětem, těhotným maminkám, sbíral žádosti těch, kdo se svěřovali jeho modlitbám, aniž by se stáhl zpět.

Když cestoval, byl jako host v různých rodinách Hnutí, v domech, jednak aby se setkal s lidmi, jednak aby měl účast na „své“ rodině a cítil lidské teplo rodin Hnutí. S jedinou obtíží, že vždycky měnil lůžko ... takže jednoho dne učinil smlouvu s Pánem: aby mu byl odečten jeden den očistce za každé lůžko, na němž bude spát.

Byl dobrým jedlíkem a nepohrdal dobrým pokrmem, ale měnit stále dietu a kuchyni v různých zemích a při různých cestách se stalo spíše důvodem obtíží než radosti. Lidé očividně připravovali obědy a večere s láskou a v překypujícím množství, aby uctili hosta, a byl nucen přijmout takovou péči, což mohlo být i pokáním.

Žil ve veliké chudobě. Nic mu nechybělo a mohl mít také více, a přece nechtěl. Panna Maria mu slíbila, že mu nic nebude chybět. Ona sama se bude o něho starat. Když dosáhl možnosti mít penzi (byl vyučujícím ve školách), po nějaký rok sestavoval dokumentaci nutnou k tomu, aby požádal o to, co mu patřilo, a když ho jeden jeho spolupracovník na to upozornil, odpověděl, že nemá v úmyslu požadovat tyto peníze. Řekli mu, že peníze bude moci dát potřebným osobám, a tehdy to přijal. Jeho sestra Giovanna, když viděla opotřebovanou kleriku nebo prádlo, které potřebovalo nějakou opravu, vyčítala mu s typicky ženskou starostlivostí: „Nemůžeš se setkávat s biskupy a autoritami tímto způsobem!“ Ale on jí odpovídal, že tak to ušlo. Když si byl vědomý někoho v obtížích, pomohl a podpořil ho bezprostředně, v míře umožněné jeho reálným stavem.

Nepřítel nazývaný „ošklivý čenich“

Don Stefano měl, jako všichni, zkoušky a pokušení. V noci musel často bojovat se stavy úzkosti: „*Tvoje rány jsou nepochopení, pochybnosti, rozpaky a četná pokušení. To jsou opravdové rány duše, které nikdo nevidí.*“ (5. dubna 1985) Ale byly tam také boje s nepřítelem našich duší, démonem, kterého nazýval „ošklivým

čenichem“, zvláště při působení během cest a dočasných změn bydliště.

Jednou, zatímco letěl letadlem, do letadla uhořel blesk. Když přistáli, rozšířily se řeči, že zasažené místo bylo velmi blízko nádrži pohonné hmoty: byla to opravdová milost, že mohli skončit let bez úhony. Jindy přímo odlétlo okénko do vzduchu: také při této příležitosti byla cesta dokončena šťastně.

Také v autě se staly „pěkné věci“. Jednoho dne se ubíral konat večeraďla na jihu Itálie. Usnul a narazil do závor na trati. Když vystoupil, aby viděl, jaké byly způsoby škody, nebyla na boku auta po nehodě ani stopa. Co se ve skutečnosti stalo?

V Brazílii během přemísťování vyvstávaly překážky všeho druhu. Don Stefano říkával: „Jestliže se mi nepodaří přijet včas na večeraďlo, které mě očekává, znamená to, že vítězí démon.“ Jednou se v autě s otcem Nazarenem Lanciottim nacházeli před vodní záplavou, takže se jim nedařilo řídit auto. Před nimi byla řeka bahna, která dále rostla, nebylo vidět už ani silnici a linii obzoru vytvářela už jen voda. Otec Nazareno, zoufalý, chtěl okamžitě zastavit, ale Don Stefano ho povzbudil, aby pokračoval, dotýkal se jeho ramene, jako by se účastnil samotného řízení. Nečekaná jistota učinila silným řidiče, kterému se podařilo, neví se jak, překonat bariéru vody a bláta, a cesta mohla pokračovat. Když se dostali na suchou cestu, otec Nazareno propukl v pláč.

Jindy Don Stefano a řidič přijeli k jednomu mostu, na kterém se nacházelo mnoho osob, které se zneklidněně dívaly dolů, směrem k rozvodněné řece. Náš kněz řidiči klidně řekl, aby pokračoval, protože Panna Maria chce přesnost. Když byl překonán most, oba uviděli ve zpětném zrcátku všeobecný útěk, pilíře, které povolovaly, a most, který se propadl do vod s velkým hřmotem.

Jestliže nebyla voda zdola, byla voda shora. V Libanonu (národ zasvěcený Neposkrvněnému Srdci Mariinu v červnu 2013) byli Don Stefano a řidič překvapeni náhlou bouří s krupobitím, tak divokým, že nebylo možné pokračovat. Kněz se modlil s vírou a vyzýval ďábla, aby odešel, a za několik málo minut se vrátil klid. Ale toto trvalo krátce. Po půlhodince, hle, další bouře, horší než ta první. Ale Don Stefano již pochopil, jak konat: jiná pro-

sebná modlitba proti silám zla, a znovu se za několik málo minut vrátil klid.

Jindy ještě v určitém bodě začal „přšet“ hnůj, až pokryl ochranné sklo automobilu a znemožnil viditelnost. A přece – ve vzpomínce toho, kdo ho doprovázel – před nimi nejelo žádné nákladní auto a okolo nebyly vidět venkovské oblasti, ze kterých by mohl pocházet létající hnůj.

Při určitých příležitostech nechyběl zápach síry, aby obtěžoval a vytvářel nepohodlí.

V životě a v „kvítečkách“ svatých jsou velmi hojné podobné příběhy, nejedná se o sugesci ani o přehánění: ďábel existuje, a když může, klade překážky všemi způsoby, obvyklými a také mimořádnými. Sama Panna Maria už od počátku mluvila takto: „*Můj Protivník se od nynějška rozzuřil proti tobě, zkouší všechno, aby ti ublížil, ale já budu vždy s tebou. Ať všichni kněží mého Hnutí vědí, jak se jich ďábel bojí [...]* Já však budu se svými kněžími...“ (14. listopadu 1973)

Vypráví Aniceto Battani z Modeny, laický člen MKH, který doprovázel Dona Stefana při cestách v Africe: „Byli jsme v Kinshase, v Kongu. Panna Maria ráno prvního dne návštěvy dala poselství Donu Stefanovi a žádala, aby udělal zasvěcení těchto tří zemí, kam bychom měli jít: Konga, Rwandy a Burundi; po těchto zasvěceních Ona slíbila mír. Já říkám pravdu: Já jsem tomu nevěřil, protože jsem znal tyto země zmučené po více než patnácti letech války; uvažoval jsem lidsky a řekl jsem, že je to nemožné. Pak, když jsme v Bukavu spatřili znamení duhy, které bylo dobře viditelné pro tolik osob po jednu hodinu, přesvědčil jsem se, že to, co říká Panna Maria, by se mohlo stát. Všichni lidé křičeli: »Mír, mír, mír!« Don Gobbi prohlašoval všem, kamkoliv šel, do rádií, do televizí, slib Panny Marie, a já bych mu býval šlapal po nohou, protože jsem mu říkal: »Done Stefano, ty nezůstáváš v Kongu, ale já zde nyní musím žít; nyní zde musím vydržet, i přes prohlášení, která děláš.« Pak jsme se vrátili do Itálie v polovině října a na konci ledna státy ve válce uzavřely mírovou smlouvu.“

Kvítečky Dona Stefana

Byl Don Stefano divotvůrcem? Toto nebylo jeho hlavní charisma, ale v jeho životě v tomto směru existují důvěryhodná

svědectví. Zvolme mezi těmito svědectvími nějaký významný fakt. Jednou Don Stefano řekl jednomu mladíkovi, synu jedné paní z Hnutí, vojákovi odjíždějícímu na misi do vzdálené země, aby nosil na krku zázračnou medailku. Ten si ji vzal, dříve než se odebral na určené místo, přišel k Donu Stefanovi, aby ji dal požehnat. Během této mise bylo italské mužstvo cílem útoku: jeden společník tohoto mladíka, blízko něho, byl plně zasažen a zemřel, zatímco náš mladík byl zasažen projektilem, který rozbil popruhy tlumoku a jeho zanechal bez úhony. Po návratu mladík vyprávěl příběh Donu Stefanovi, který mu svěřil, že ve chvíli útoku ho vnímal v nebezpečí a že se moc za něho modlil.

„Cestoval jsem po večeřadlech ve Spojených státech,“ vzpomíná otec Geremia Francesco, scalabrinianský misionář, „pravděpodobně byl rok 1997. Osoba, která mne vezla z jednoho města do druhého, mi řekla, že má rakovinu, diagnostikovanou lékařem. Tak mne prosila, abych požádal Dona Gobbiho, aby se pomodlil k Panně Marii za její uzdravení. Onoho večera, po večeřadle, se Don Gobbi vydal na cestu do kněžského domu. Sotva došel k průčelí, když se vrátil nazpět a šel k tomuto člověku, který ho o nic neřádal. Mlčky na něho vložil ruce a pak odešel. Ten mi řekl, že při následující vizitě zjistili, že nádor úplně zmizel.“

„Tato jiná historie se týká mne,“ svěřuje se tentýž kněz. „Jezdili jsme po večeřadlech. Cítil jsem se špatně, ale neřekl jsem nic, při kompletáři (večerní modlitba před spaním v breviáři) mi Don Stefano řekl: »Není ti moc dobře.« Jak to věděl, vzhledem k tomu, že jsem nemluvil? Vložil na mne ruce a začal se modlit. Během noci mi bolest z močových (ledvinových) kamínků přestala, aniž bych měl

potíže, a od té doby jsem už nikdy neměl tento problém.“

„Jednoho dne musel jít Don Stefano k jedné rodině, ale zapomněl si kufřík v pokoji, kde byl ubytovaný,“ vypráví nám Giovanni, člen Hnutí. „Jeho přátelé tam chtěli pro něj jít, ale on dal přednost, aby tam šel osobně, a chtěl, abych to byl já, kdo ho doprovodí. Vstoupili jsme do pokoje, vzali jsme kufřík, pak mezi tím, co jsme se vraceli, mne

Don Stefano poplácal po zádech a řekl mi s úsměvem: »Panna Maria si tě chtěla přijít vzít, ale já jsem protestoval: Ne, Maminko, hraje tak dobře na varhany! Nech mi ho ještě chvíli.« Myslel jsem, že to byla pohotová odpověď, nepochopil jsem. Ale krátce potom, 12. srpna, jsem šel trhat ovoce, vzpomínám, že jsem se otočil na žebříku a pak... probudil jsem se na stanici první pomoci. Strávil jsem tři dny v polobezvědomí. Z klinického formuláře jsem pak četl: otřes mozku, zlomená klíční kost, sedm rozštípnutých žeber. Za jeden měsíc jsem se uzdravil a začal jsem navštěvovat večeřadlo. Když jsem znovu uviděl Dona Stefana, připomenul jsem mu fakt z onoho dne s tím kufříkem, ale on si vůbec na nic nevzpomínal, ba dokonce byl překvapený mým vyprávěním.“

„Po měsíci večeřadel,“ vydává svědectví Octavio, „jsme se konečně vrátili do mého domu. Během oběda moje manželka začala křičet, že děvčátku je zle: mělo prudká, zvláštní křečovitá cukání. Před odjezdem do nemocnice jsem chtěl, aby jí Don Stefano požehnal; pak ale při jízdě v autě bylo hned jasné, že děvčátku je dobře, bylo normální, mluvilo, hrálo si. Tak jsme rozhodli, že se vrátíme zpět. Později mi Don Stefano řekl, že sotva jsme vyšli z domu, řekl Panně Marii, že mu nic nedluží, ale aby zachránila alespoň

holčičku, z vděčnosti tatínkovi Octaviovi, který ho vozil celý měsíc po Brazílii.“

Tajemství těchto působení a dobré nálady Dona Stefana? Být malými: „*Je třeba být maličkým, cítit se jenom tím, čím jsou přede mnou všichni: jen dětmi.*“ (18. února 1974)

*Z knihy Mariadele Tavazzi:
Don Gobbi – Život a dílo.
Farář celého světa.*

*Zakladatel Mariánského kněžského
hnutí. Str. 147–158*

*Z italského originálu Parroco di tutto
il mondo. Biografia di don Stefano Gobbi.*

*Fondatore del Movimento Sacerdotale
Mariano přeložil P. Lubor Dobeš*

*Vydala Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Olomouc 2018*

(Redakčně upraveno)

Anotaci knihy jsme uveřejnili ve 20. čísle Světla na straně 16, lze ji nelézt také na www.maticecm.cz. Kontakty pro objednávku naleznete na poslední straně tohoto čísla Světla.

Poznámky:

(1) Svědectví biskupa z Ecuadoru, Mons. Carlose Altamirana Arquella. Po setkání s Donem Stefanem Mons. Altamirano zavedl ve své katedrále v boční kapli stálou adoraci Nejsvětější svátosti.

(2) Don Stefano, ještě jako seminarista, projevoval toto pouto ke Svatému otci. V jednom dopise z roku 1963 o smrti Jana XXIII. píše takto: „Toto byly intenzivní dny, mimořádné dny milosti a bolesti. Mít tu výsadu stát po boku papeže během agonie, prožívat minutu po minutě jeho pomalou kalvárii, smíšený s davem, který nikdy nebyl viděn na náměstí Svatého Petra, dav němý v zarmoucené a bolestné modlitbě. S průkazkou jsem se mohl vždy dostavit do tiskového sálu Vatikánu, kde byly každou hodinu sdělovány přímo zprávy o Svatém otci, je to, jako bych s ním prožil jeho poslední hodiny... A také v pondělí, několik málo okamžiků než zemřel, protože jsem věděl, že lékaři dávají pouze pár hodin života, vyšel jsem z tiskového sálu Vatikánu, abych se odebral pod okno papeže a modlil se: Duchovně jsem odrecitoval celý svatý růženec blízko lůžka umírajícího papeže. Tudiž intenzivní a mimořádné dny, skutečně jsme byli přítomni smrti svatého papeže, nyní se modlíme, aby Pán udělil svatě církví nástupce podobného našemu drahému papeži Janovi.“

Mariadele Tavazzi

DON GOBBI – ŽIVOT A DÍLO FARÁŘ CELÉHO SVĚTA

Překlad P. Lubor Dobeš

*Do objednávky uveďte, že jste odběratelem Světla,
v tom případě dostanete knihu ještě
za cenu 200 Kč do konce července 2018.*

Svatý Apolinář

Asi každý již slyšel o pražské porodnici U sv. Apolináře, stojící nedaleko kostela sv. Apolináře v Apolinářské ulici. Ale možná ne každý slyšel o životě světce, který dal ulici, kostelu i porodnici název a který žil někdy v 1. století po Kristu a položil pro svého Spasitele život.

Jako u spousty jiných světců úsvitu křesťanství máme i o životě sv. Apolináře jen kusé informace, často navíc s legendickým nádechem. Podle jedné z nich, latinské „Passio“, pocházel z Antiochie, odkud ho s sebou vzal sám sv. Petr na své putování do metropole tehdejšího světa – do Říma. Po nějaké době ho měl odtud Kéfa poslat do Ravenny se slovy, že je již dostatečně poučen o věcech víry, proto může odtud sám hlásat radostnou zvěst. „Přijmi Ducha Svätého a biskupství a jdi do Ravenny. Hlásej tam lidu o Pánu Ježíši a ničeho se neboj.“

Apolinář uposlechl rady svého učitele a nebojácně šířil slávu Ježíše Krista mezi ravennskými pohany. Jeho argumentům dodávaly důrazu zázraky, které z moci mu svěřené Bohem konal, jako např. jeden z prvních, když navrátil zrak synovi legionáře Ireneje, pocházejícího z Asie. A následovaly další...

Ke kazateli-divotvůrci přicházelo stále více lidí, ať už ze zvědavosti a touhy spatřit na vlastní oči nějaký zázrak, nebo z dychtivosti uslyšet něco o tom, z jehož moci to vše činil. Ovšemže přicházeli mnozí ze strachu před pohany tajně, nebyli první ani poslední. Mnozí poté, co uvěřili, pak k ravennskému biskupovi posílali své syny za žáky. Křesťanská obec v Ravenně vzrůstala, Apolinář vysvětil dva nové kněze (Adhereta a Kalocera) a dva jáhny (Maciana a Leokadia), kteří mu byli vydatnými pomocníky při pastoraci.

Bylo tudíž jen otázkou času, kdy zareagují pohanští kněží a političtí představitelé Ravenny. Římské úřady byly k jiným vyznáním vesměs tolerantní, pokud se ovšem jejich vyznavači sklonili i před římskými bohy. Na základě této praxe vyzvali i Apolináře, aby přinesl úlitbu Jupiterovi, nejvyššímu z římských božstev. Žák sv. Petra se jim však vysmál do očí, což Jupiterovy ctitele popudilo natolik, že ho ztloukli do bezvědomí a zakázali mu nadále hlásat Krista. Pomlácený ravennský biskup se kurýroval u jistého Bonifá-

ce, který byl němý a k dovršení všeho měl psychicky narušenou dceru. Pacient Apolinář oba během svého léčení uzdravil.

Zvěst o tom se nedala ututlat, Bonifác byl patrně docela známou osobností – a i kdyby ne, skutečnost, že promluvil dlouhodobě zjevně němý člověk, se stala v Ravenně takřkajíc událostí roku. A protože její viditelný původce nedbal výhrůzek nepřátel víry a ani po svém vyléčení nepřestával zvěstovat evangelium, byl znovu zadržen a surově zbit.

Sotva po několika úderech kyji klesl Apolinář k zemi, přehlušil zlostný křik svých soudců zvoláním, že Ježíš je pravý a jediný Bůh. Proto jej přinutili vstát a bosýma nohama přecházet přes pás země posypaný rozžhaveným uhlím, což Apolinář činil, prozpěvuje chvály na Hospodina. Katané viděli, že tudy cesta nevede, zvláště když vězněný Kristovec velebil svého Pána a Mistra i na skřipci, jsa přitom poléván vroucí vodou. Proto jej vypudili z města a poslali do vyhnanství.

Sv. Apolinář, detail mozaiky ze 6. století v bazilice v Ravenně

Nějaký čas pobýval v Thrákii (rozkládající se zhruba na pomezí dnešního Bulharska a Řecka), kde získával pro Krista další věrné vyznavače a dával volný průchod svému charismatu uzdravování.

Za nějaký čas se vrátil do svého biskupského sídelního města. Z pohledu místních pohanů nepoučen a nepřevychován – bezprostředně po návratu do města totiž pokračoval, kde prve skončil.

Bylo to v době, kdy se vlády v Římské říši ujal císař Vespasianus, vladař, jenž se rukou svého syna Tita vypořádal jednou provždy se Židy a srovnal Jeruzalém se zemí. Ravennští pohlaváři soudili, že nebude hluchý k jejich stížnostem na nepoddajného křesťanského biskupa Apolináře, jenž pohrdá římskými bohy. Žádali Vespasiána, aby vzpurníka nechal pro větší slávu Říma a kvůli odstranění vnitřního nebezpečí popravil.

Císař skutečně vyslyšel žalobu vlivných Ravennských, bezmála osmdesátiletý Apolinář byl zatčen a uvržen do vězení. Žalářníkem však byl tajný křesťan, který k ravennskému pastýři choval hlubokou úctu. Proto mu odemkl dveře žaláře a propustil ho o své újmě na svobodu.

Leč tento žalárníkův skutek se vzápětí prozradil a Apolinářovi nepřátelé se uprchlého vězně jali okamžitě pronásledovat. Nedalo jim příliš práce ho dostihnout, a aby předešli případným dalším podobným incidentům, tasili své meče a nebohého starce zle posekali. V domnění, že ho definitivně sprovodili ze světa, odjeli pryč, avšak Apolinář ještě žil.

Po dobu sedmi dní o něj pečovali s láskou a trpělivostí místní křesťané. Stačil jim ještě předpovědět, že pro církev nadejdou těžké, přetěžké časy, ty ale budou vystřídány dobou, kdy v čele Římské říše stanou císařové, kteří vymytí pohanství a nastolí křesťanskou víru. Sedmý den své agonie vypustil duši. Bylo 23. července roku 73 nebo 75, přesný rok není znám. Pohřben byl v Classe, což bylo jakési předměstí Ravenny. Poté, co byly jeho ostatky v roce 595 vyzvednuty, potvrdil papež Řehoř I. jeho zařazení do Římského martyrologia. Dlouhou dobu připadalo liturgické slavení tohoto raného mučedníka církve na den jeho smrti, až ji Jan Pavel II. posunul o tři dny na 20. červenec. Ostatky sv. Apolináře získal velký sběratel a ctitel relikvií Karel IV.

Vítej, věrný služebníku, opět mezi svými (7)

Na památku návratu ostatků dobrého arcipastýře Josefa Berana do vlasti

Mocenský aparát komunistického režimu pokládal Josefa Berana za zvlášť nepoddaného a tvrdého soupeře, jehož zocelilo věznění v koncentračním táboře. Přesto, že Beran nedisponoval prostředky pro rovnocenný souboj s komunisty, chovali k němu noví vládcí jistý respekt. Spolu s litoměřickým biskupem Štěpánem Trochou v Terezíně kdysi tahal dvoukolák se štěrkem. Mnohem těžší káru táhli oba hierarchové nyní. Jako tehdy v trestaneckém mundúru, tak nyní v biskupské klerice stáli oba arcipastýři znovu v jedné řadě proti dotírajícímu nepříteli.

Aby se komunisté zbavili arcibiskupa se slavnou minulostí národního mučedníka, museli jej nejprve zdiskreditovat v očích veřejnosti. Komunisté ho vykreslovali jako válečného štváče, který si přejí zvrátit poúnorové poměry násilnou cestou, a proto doufá ve válku Západu proti Východu. Nicméně přes všechnu nakupeň lež v Beranovu proradnost a zaprodanost nevěřili snad ani komunisté. Lid se od svého hlavního duchovního vůdce nenechal odehnat. Pomlouvačné kampaně se střídaly s nabídkami spolupráce.

Nedlouho po 25. únoru 1948 komunistický ministr spravedlnosti a Gottwaldův zeť Alexej Čepička osobně žádal arcibiskupa Josefa Berana, aby katolická církev oficiálně uznala komunistický režim. Ve snaze nezdiskreditovat se spoluprací s komunisty probrala žádost v březnu 1948 konference českých a slovenských biskupů v Brně. Výsledkem bylo stanovisko hierarchů, že církev nepovažuje za nutné vydávat zvláštní prohlášení k poúnorovým politickým změnám, protože při své službě Božimu lidu se neváže na žádnou konkrétní politickou či státní formu.

Aby režim nalákal biskupy k rozhovorům, vydal 18. března memorandum o náboženské svobodě, ve kterém pokrytecky tvrdil, že náboženská svoboda je jednou z hlavních zásad lidově demokratického státu, jak komunisté své zřízení označovali. Totéž prohlášení dokonce odsuzovalo zásahy do církevního školství. S jistou rezervou je biskupové pochopili jako pro-

jev dobré vůle nové státní garnitury a na jednání přistoupili.

V dubnu 1948 vznikla církevní komise při Národní frontě. V jejím čele stanul Alexej Čepička. Církev zde zastupovali Josef Plojhar a Josef Beneš, dva katoličtí kněží jednající podle přání komunistů

a v rozporu s vůlí ordinářů. Arcibiskup Beran několik dní poté reagoval dopisem kněžím, v němž odmítl ztotožňování komunismu a křesťanství a zapověděl duchovním politicky se angažovat. Napříště neměli přijímat poslanceké mandáty ani ministerské funkce, vyloučena byla také jejich aktivita v církevních komisích Národní fronty. Politickou oblast měli přenechat laikům. Tento apel vydal primas proto, aby zabránil pohoršujícímu jednání právě těch kněží, kteří se rozhodli otevřeně spolupracovat s komunisty a zároveň v duchovní službě sváděli svými skutky na cestě věřící lid.

Českoslovenští katoličtí biskupové přijali jednání se státem kladně. Ale odmítali, aby jménem církve jednal kdokoliv jiný než sídelní biskupové. Vydali tak jasný signál, že jednat lze pod podmínkou, že samozvaní prokomunističtí, tzv. pokrokoví kněží nebudou vytvářet paralelní strukturu a uzurpovat si církevní autoritu.

Prvních jednání s Čepičkou se v květnu arcibiskup Beran záměrně neúčastnil. Biskupové byli skeptičtí a nedoufali ve valné výsledky rozhovorů. Chtěli se pojistit proti případnému nátlaku státních orgánů. Po dohodě biskupského sboru vedl jednání za katolickou církev litoměřický biskup Štěpán Trochta. Pojistka spočívala v tom, že Trochta měl v jednáních projevit maximální možnou vstřícnost. Avšak v okamžiku, kdy by hrozil neúnosný nátlak a církev by ztrácela i dosavadní práva, měl do jednání vstoupit Msgre Beran a z moci svého úřadu je prohlásit za neplatná. Církevní hodnostáři prosazovali stanovisko, že standardní vztahy se státem mohou nastat za předpokladu vnitřní samostatnosti církve a svobodného života jejích institucí. Jejich trvalým požadavkem v tomto směru bylo zachování církevního školství. Komunisté navrhovali spolupráci mezi církví a státem, která by však v praxi znamenala podřízení církve bezbožeckému režimu. Sám Čepička jednání přerušil kvůli nemožnosti nalézt shodu. V úvodu druhého kola rozhovorů 11. června vyčetl biskupům jejich protirežimní postoje a žádal děkovnou bohoslužbu pro nového prezidenta po jeho zvolení. Z úst biskupů zazněl požadavek, aby stát ukončil proticírkevní mediální štvanci a umožnil fungování církevních škol. Arcibiskup Beran s Čepičkovou žádostí souhlasil – nepřál si, aby rozhovory ztroskotaly na nedostatku ochoty biskupů projevit vstřícnost vůči hlavě státu. Protihodnotou mu byl mlhavý příslib, že církevní školy v ČSR budou moci fungovat. Jako gesto dobré vůle vláda zastavila trestní stíhání šedesáti kněží, kteří byli předtím kvůli neochvějnému hlásání katolické nauky obviněni ze zneužívání kazatelen k politickému boji proti republice.

Po abdikaci Edvarda Beneše byl 14. června 1948 Klement Gottwald na schůzi Národního shromáždění zvolen čtvrtým československým prezidentem. Téhož dne sloužil arcibiskup Josef Beran slavnostní Te Deum za nově zvolenou hlavu státu. Ve svatovítské katedrále na sebe navzájem hleděly dva odlišné ideové

světy, z nichž jeden si ze zvláštních důvodů vyžádal poctu, kterou vnitřně neuznával. Na primase a preláty české země upírali zrak Klement Gottwald s manželkou a ministři komunistického kabinetu, podivná návštěva chrámových prostor. Kvůli prudkým reakcím na Te Deum a z obavy před nesprávným posuzováním tohoto aktu se arcibiskup rozhodl druhý den podat občanům vysvětlení. Josef Beran tuto děkovnou bohoslužbu odůvodnil tím, že církev nemůže bránit nikomu, kdo si chce vyžádat Boží pomoc. Zároveň však důrazně připomněl, že uvedený liturgický úkon pro církev neznamena, že by akceptovala protináboženskou komunistickou ideologii, a že se tedy nejedná o politické podmanění církve režimem. Také Gottwald cítil potřebu se vyjádřit, neboť někteří komunisté mu návštěvu katedrály vytýkali. Proto v tisku vysvětloval, že svou účastí na Te Deu hodlal jednoznačně demonstrovat, že je prezidentem všech občanů. Poskytl tím prý také důkaz, že stát nebude omezovat svobodu náboženského kultu.

Podle očekávání žádná nové jaro církve pod ochranou vlády dělníků a rolníků nenadešlo. Naopak. Vláda usilovala o vytvoření paralelní církevní struktury konformní s komunistickým režimem. Tomuto záměru sloužilo prorežimní *Mírové hnutí katolického duchovenstva* nebo *Katolická akce*, která neměla nic společného se stejnojmenným pravověrným sdružením z minulosti. Hlavním cílem komunistů bylo zpřetrhat vazby mezi biskupy věrnými Římu a českým katolickým lidem – ovci bez pastýřů by se pak ujali prorežimní kněží. Tento záměr biskupové prohlédli a trvali na apolitičnosti kněží, jež by uchránila duchovní stav před diskreditací a zradou. Nejmarkantněji se zásadový postoj episkopátu ukázal na případu suspendovaného prokomunistického kněze a ministra zdravotnictví Josefa Plojhara, který zatvrzele odmítal otcovsky míněnou domluvu pražského arcibiskupa. Komunisté spustili mediální kampaň s cílem dosáhnout odvolání suspenzí, jež postihly Plojhara a další kněze, kteří se nechali zlákat ke spolupráci s režimem. Za svou důslednost byl Beran napadán v tisku, vyloučili jej z odbojářského *Svazu bojovníků za svobodu*.

Po srpnové biskupské konferenci v Nitře hierarchové upozornili na per-

Arcibiskup Josef Beran s prezidentem Klementem Gottwaldem při Te Deu v roce 1948

manentní porušování církevního práva při obsazování far, zabraňování kněžím v jejich službě, zabírání církevního majetku a na další projevy státní zvrůle. Věřící vyslechli v kostelích poselství svých biskupů, kteří v Nitře jednoznačně požadovali svobodný výkon náboženství v rodině i na veřejnosti.

Pražský arcibiskup Josef Beran spolu s Msgre Janem Boukalem přijali pozvání Hany Benešové a navštívili umírajícího bývalého prezidenta Beneše. Než 3. září 1948 zemřel, oba kněží mu udělili podmíněčné rozhřešení. Při uložení rakve do hrobky v Sezimově Ústí vdova požádala Berana o smuteční projev, čemuž primas vyhověl. Zajímavý závěr života československého prezidenta, který

od mládí tíhl k protináboženskému socialismu a jenž posléze zakotvil v národně-socialistické straně, s oblibou se zaštiťující husitským kultem.

V listopadu 1948 Beran v Římě podal zprávu o situaci církve v Československu. Vyjádřil vážnou obavu o budoucnost církve s tím, že komunisté ji chtějí zcela zavit

svobody. Obdobně informovali Svatý stolec také apoštolský administrátor košické diecéze Jozef Čárský a litoměřický biskup Štěpán Trochta. Vatikán nabádal biskupy k obnovení rozhovorů. Dne 31. ledna 1949 předali biskupové Gottwaldovi své memorandum, v němž žádali garance pro svobodu církve a projevovali vůli sloužit co nejlépe národu a státu. Prohlásili, že nechtějí vytvářet stát ve státě, nýbrž pouze vést lid k Bohu. Zopakovali své dřívější požadavky: zastavit mediální proticírkevní kampaň, obnovit církevní školství a očistit osnovy od protináboženských článků, zajistit svobodu spolkového sdružování a katolického tisku, vhodně upravit platy duchovenstva i laických katechetů či projednat modus vivendi se Svatým stolcem. Také si přáli, aby se od úřadů dozvídali o zatčení kněží. Komunisté požadovali bezpodmínečnou věrnost církve režimu. Chtěli, aby biskupové odvolali zákaz politické činnosti kněží a zrušili suspenzi některých z nich. V ohledu školském, tiskovém a spolkovém zazněly přísliby, se kterými se reprezentanti církve nemohli spokojit. Věděli, že konečným cílem není dohoda biskupů se státem, nýbrž pozvolná likvidace církve. Po bezvýsledných jednáních hrozil otevřený střet, který obě strany předpokládaly. Situace vyžadovala po biskupech maximální trpělivost a připravenost na různé varianty vývoje. Veškeré úsilí nyní směřovalo k tomu, aby církev mohla plnit své duchovní poslání i v nastávajícím stavu krajní nouze.

(Pokračování)

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze (1)

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze byl památníkem, díkem za pomoc Panny Marie při obraně Prahy 26. července až 3. listopadu 1648. Pražané a studenti, bez děl a téměř i vojska, bránili 101 dní Staré a Nové Město pražské proti švédskému vojsku. Prosili Pannu Marii o pomoc a slíbili postavit ke cti Panny Marie sloup na Staroměstském rynku. Hradby byly švédskými děly rozbořeny, od 25. října 1648 se bojovalo ve městě, 30. října obléhatelé vyzvali Pražany ke kapitulaci, kterou město odmítlo, a 3. listopadu 1648 bylo obléhání ukončeno. V roce 1650 byl slib splněn a na místě, kde se Pražané modlili k Panně Marii před obrazem Panny Marie Rynecké a kde bylo v roce 1631 na pranýři potupeno Staroboleslavské paladium, byl postaven Mariánský sloup. Vznešená postava Panny Marie Neposkvrněné (Immaculaty) byla doprovázena anděly, ti potírali démony války, moru (nemocí), bídy a hereze (lži, rozkolu).

Dne 3. listopadu 1918 byl Mariánský sloup stržen, byla zneuctěna nejen Panna Maria, ale i statečnost obránců města, kteří Prahu o 270 let dříve ubránili.

MARIÁNSKÝ SLOUP NA STAROMĚSTSKÉM NÁMĚSTÍ – POSTAVENÍ A HISTORIE

1. Poslední bitva 30leté války – bitva o Prahu

Mariánský sloup byl postaven Pražany na poděkování Matce Boží za záchranu Prahy před Švédy. Válka, která začala v Praze 23. května 1618 vyhozením místodržících z okna Pražského hradu, oficiálně skončila 24. října 1648 podepsáním Vestfálského míru. Poslední bitvou 30leté války byla bitva o Prahu, která skončila až 3. listopadu 1648.

Během války zažily Čechy několikrát vpád armád obou válčících stran. V listopadu 1631 vtrhla švédská a saská armáda do Prahy a začala rabovat pražské domy; spolu s nimi se do vlasti vraceli i někteří čeští exulanti (především z řad šlechty), kteří se začali domáhat restituce svých majetků zabavených po Bílé hoře. Byly snaty hlavy 11 popravených na Staroměstském náměstí 21. června 1621, vystavené na Staroměstské mostecké věži, a byly pohřbeny v Týnském chrámu. Na Staroměstském náměstí bylo při dobytí Prahy zneuctěno Paladium země české, starobylý obraz Panny Marie Staroboleslavské, přibitím na pranýř. Tento ochranný obraz země české byl Ferdinandem II. vyplacen a vrácen zpět do Staré Boleslavi, kde je uctíván do dnešních dnů.

Již 25. května 1632 znovu obsadila Prahu císařská vojska. Praha prožila další obléhání od švédských vojsk v roce 1635, a dokonce dvakrát v roce 1639, ve všech případech se ale ubránila. Švédský generál Baner, nepochybně inspirován Oxenstiernou, českými důstojníky své armády

a v neposlední řadě i svou českou manželkou, vydal v dubnu 1639 tiskem plamenné provolání o svobodě, kterou přináší českému lidu. Praha se však postavila na odpor a Baner musel odtáhnout, avšak švédské vojsko zůstalo rok v Čechách a plenilo je. Byly to pravděpodobně zkušenosti s „osvoboditeli“ z roku 1631, které přiměly Prahu, že se od roku 1635 dalším „osvoboditelům“ bránila.

Dlouholetá válka vysilovala všechny válčící země, a tak se již od roku 1644 jednalo ve vestfálských městech Osnabrücku a Münsteru o uzavření míru. Jednání postupovala pomalu, ale v roce 1648 se přece jen chýlila ke konci. V této době začali mít čeští protestantští emigranti obavu, že Čechy definitivně zůstanou habsburské a katolické. Byl to i Jan Ámos Komenský, kdo žádal švédskou královnu Kristinu a kancléře Oxenstierna o tažení do Čech. Snad si od toho slibovali nějaké úlevy pro protestanty i přesto, že v březnu 1648 došlo mezi hlavními vyjednaváči k předběžné dohodě, podle níž měly být náboženské, právní a majetkové poměry uvedeny do stavu dosaženého k 1. lednu 1624, a to byly Čechy spolehlivě v habsburských rukách.

Kancléř Oxenstierna podpořil rozhodnutí k útoku na Čechy a Prahu. Začátkem května proto maršál Wrangel vyčlenil na Oxenstiernův rozkaz ze své armády sbor generála Königsmarcka a vyslal ho z Bavorska do Horní Falce, odkud měl postupovat dál – do Čech. Tohoto posledního tažení třicetileté války se kromě Königsmarckova sboru měla zúčastnit ještě armáda polního maršála Wittenberga, operující dosud ve Slezsku, a později i armáda generalissima Karla Gustava vévody Falcko-Zweibrückenského, nového vrchního

velitele švédských ozbrojených sil, vyloďujících se v Pomořanech. Na severozápadě a severu Čech drželi Švédové Cheb, Most, Grabštejn a Frýdlant. Proti nim ležely obranné císařské posádky v Lokti, Lounech, Žatci, Litoměřicích, Děčíně, Hrubé Skále, Kosti a dalších místech.

K obsazení Prahy, resp. Malé Strany a Hradčan pomohl švédskému generálu Königsmarckovi císařský podplukovník Arnošt Ottovalský, nespokojený se svým zajištěním po ukončení služby, který znal slabinu pražských hradeb. Ottovalský zradou umožnil švédským vojákům 26. července 1648 ráno překonat opevnění a vstoupit do města bez boje. Vojáci pak zabili strážu u bran, otevřeli brány a švédské vojsko obsadilo Malou Stranu, Hradčany, dokonce bez jediného výstřelu i Pražský hrad – vojákům na stráži nebylo omylem vydáno střelivo. Švédským vojskům se podařilo také zajmout řadu významných šlechticů, od kterých pak požadovali výkupné. Předchozího dne se totiž sjela šlechta do Prahy, aby slavila svatbu císaře a krále Ferdinanda III., která se sice konala v Innsbrucku, ale slavila v celé monarchii. Malá Strana, Pražský hrad, rudolfinské sbírky, šlechtické i měšťanské domy byly vyloupeny a kořist odvezena do Švédska, kde je dosud její většina vystavována v muzeích.

Kromě cenností padla Švédům do rukou i armádní skladiště, umístěná na Hradě a na Malé Straně, v nichž se nacházelo 132 děl všech ráží (včetně velkého 44liberního moždíře), 130 000 kulí, 862 dělostřeleckých granátů, 46 zápalných kulí, 450 ručních granátů, 1 444 mušket, 576 centů střelného prachu atd. Tato kořist pak byla použita při následném obléhání Starého a Nového Města pražské-

ho. Z obsazené Malé Strany se podařilo uprchnout na Staré Město několika důstojníkům, včetně velitele Prahy, polního maršála hraběte Colloreda z Waldsee.

K útoku na Staré Město tuto noc nedošlo, pouze byly obsazeny Malostranské mostecké věže a přívoz – aby staroměstské setniny nemohly přijít Malé Straně na pomoc. Než se vojenské velení vzpamatovalo, zorganizovali obranu Starého a Nového Města pražského velitelé jejich městských hotovostí – staroměstský primas (purkmistr) Mikuláš Turek a novoměstský královský rychtář Václav Augustin Kavka. Již po sedmé hodině ranní zaujala postavení u mostu staroměstská 3. kompanie vedená svým hejtmanem Vojtěchem ml. Hadem z Proseče. Další organizaci obrany převzali dva důstojníci císařské armády. Jedním z nich byl plukovník Jan Karel Přichovský z Přichovic, jenž měl k tomu dostatek zkušeností i potřebnou autoritu. Druhým byl bratr hejtmana Vltavského kraje, pana Šebastiána Čabelického, podplukovník Václav Čabelický ze Soutic.

Fyzicky zdatný, téměř dvoumetrový jezuitský kněz z Klementinské koleje P. Jiří Plachý shromáždil několik stovek studentů a dobrovolníků k obraně Karlova mostu, Mostecké věže a sousedících objektů na pravém břehu Vltavy. P. Plachý na barikádě učinil spolu s obránci slib Panně Marii: Pomůže-li obráncům odrazit nápor švédského vojska, jako výraz vděčnosti jí postaví pomník uprostřed Staroměstského rynku. Mezi obránci, kteří složili slib, byl také staroměstský primátor Mikuláš František Turek.

V pondělí 27. července 1648 vyzkoušeli Švédové ukořistěná děla a na Prahu bylo vystřeleno 120 ran. Pražané v odpověď postavili na Karlův most své jediné dělo a pokoušeli se střílet na Švédy na malostranském břehu, později přemístili dělo na Staroměstskou mosteckou věž, odkud byl lepší výhled na cíle, zejména na barikádu na Karlově mostě. Ostřelování následovalo i 29. července. Další den, 30. července, 2000 mužů generála Königsmarcka posílila armáda 5000 mužů maršála Wittenberga. Zároveň přicházely posily i obráncům města.

Již 31. července rozmístil Wittenberg tři děla na Šibeničním vrchu (výšina poblíž dnešní křižovatky ulic Husitská a Trocnovská) a začalo ostřelování hradeb. Dne 2. srpna umístil dalších 27 děl na svazích Šibeničního vrchu a od 9 hodin ráno do soumraku vypálili proti Horské bráně a přilehlému úseku hradeb 1174 ran. Střelba pobořila hradební zeď a dvě bašty mezi Horskou a Poříčskou bránou, zabila a zranila deset obránců, ale očekávaný výsledek – průlom v hradební zdi – se nedostavil. Nepřetržitá palba 42 hlavní sice umlčela dvě císařská děla, kterými se obránci pokusili odpovídat z Horské brány, ale hradební zdi a sypaný ravelin před bránou odolaly. V noci na pondělí 3. srpna vykopali švédští ženisté útočné zákopy směřující k Horské bráně, ale protože ani pokračující ostřelování pražské hradby neprorazilo a obránci vydrželi na svých místech, k útoku nakonec nedošlo. Maršál Wittenberg v úterý 4. srpna 1648 odcházel do jižních Čech, postupně dobyl a vyplenil Konopiště, Tábor, Týn nad Vltavou a 27. srpna se vrátil zpět před Prahu.

Königsmarckovy jednotky nebyly dost početné na obležení hradeb Nového Města pražského, ostřelovaly proto Prahu z levého břehu Vltavy. Bojovalo se hlavně na Karlově mostě a před Staroměstskou mosteckou věží.

Pražané za tohoto klidnějšího období, kdy nebylo město úplně obleženo, doplňovali a vyráběli zbraně a byla posilována pražská posádka a konaly se další přípravy na obranu. V rámci těchto příprav byla předpolí všech novoměstských bran zaminována a opevněna sruby a palisádami. Před nejvíce ohroženým úsekem hradeb mezi Poříčskou s Horskou bránou generál Conti, který byl velmi prospěšný při celé obraně Prahy, osobně vyměřil nový ravelin a pilné ruce studentů, měšťanů a vojáků jej navršily. Pro případ, že „by toho zapotřebí bylo“, byl mezi hradební zdi a zdmi domů a zahrad ležících těsně za hradbami vykopán skoro dva metry široký a stejně hluboký příkop, za kterým byla s využitím zahradních zdí, palisád a improvizovaných palebných srubů vybudována druhá obranná linie.

Nezaháleli ani pražští řemeslníci. Zbraně, které Švédové ukořistili v hradčanském arzenálu, musely být nahrazeny, a tak se na radnicích obou měst začaly hromadit nakvap vyrobené piky, halapartny, kropáče, smolné věnce, ruční granáty, a dokonce i starožitné husitské cepy. Tím vším byla doplněna výzbroj městského vojska, neboť čím déle švédští osvoboditelé vyčkávali, tím pevnější bylo odhodlání Pražanů přinášenu svobodu nepřijmout. Pádně to vyjádřili Staroměstští ve svém dopise císaři, ujišťující ho, že jsou připraveni pro něho „jakožto krále a pána dědičného a zachování této vlasti milé ani statečkův, ani hrdel nelítovati...“

Generál Königsmarck poslal menší oddíl k Děčínu, který se prakticky bez boje vzdal 16. září. Téhož dne vyrazil také maršál Wittenberg se 1400 jezdci směrem ke Konopišti, vyhnul se Budějovicím, 20. září obsadil Vyšší Brod, 21. září Český Krumlov, 23. září Rožmberk. Původně snad chtěl pokračovat do Horních Rakous, kde se údajně připravovalo selské povstání, ale měl v zádech dvojnásobnou převahu císařského jízdního sboru generála Myslika, a tak raději směr tažení změnil a 28. září byl znovu před Prahou.

Karel Škréta (1610–1674): Obléhání Prahy švédskými vojsky roku 1648

V neděli 4. října navečer zazněly z Hradčan dvě salvy ze všech děl, která Švédové dokázali obsadit. Salvy sice mířily na město, ale hlavně vítaly falckraběte Karla X. Gustava, který právě dorazil se svojí armádou. Hned v pondělí 5. října, sotva dozněly další pozdravné salvy, vypálené tentokrát v rámci slavnostní přísahy vojsk novému vrchnímu veliteli, přesunuli jak Wittenberg, tak Königsmarck své jednotky přes pontonový most u Libně před hradby Nového Města pražského a rozmístili je do postavení, která měla sloužit jako východiště pro útok na město. Byla rozestavěna děla, vojenské oddíly pro útok a postupně se začalo i s hloubením obléhacích příkopů. V úterý 6. října začala děla ostřelovat pražské hradby mezi Koňskou a Svinskou branou. V následujících dnech však zahájily další švédské baterie nepřetržitě ostřelování skutečného místa plánovaného útoku – úseku městského opevnění mezi Horskou a Koňskou branou, zatímco švédští sapéři pokračovali v hloubení přibližovacích zákopů. Počet děl palících na město narůstal.

Po týdnu, v jehož průběhu bylo vypáleno na pět tisíc ran, se švédským bateriím podařilo pobořit jak Horskou, tak Koňskou bránu, takřka úplně zničit všechny hradební věže mezi nimi, samotné hradby na třech místech srovnat se zemí a jejich troskami zasypat hradební příkop. V předpolí pokračovali zatím švédští sapéři v budování sítě přibližovacích zákopů a posléze i druhé paralely.

Pozadu nezůstali ani Königsmarckovi dělostřelci na Petříně, Strahově, Malé Straně, Brusce a Letné, kteří jenom za sobotu 10. října vypálili na těžce zkoušená města pražská okolo 600 kulí a granátů. Nezaháleli ani Königsmarckovi pěšáci, kteří postavili uprostřed mostu pohyblivý obléhací srub a začali pod jeho ochranou postupovat ke Staroměstské mostecké věži, kterou od počátku hájili pražští vysokoškolští studenti z Klementina v čele se svým kaplanem, jezuitským knězem Janem Plachým.

V pondělí 12. října byla poškozena hradba mezi Koňskou a Horskou branou, na Koňskou bránu zaútočila švédská pěchota. Koňskou bránu hájila a uhájila novoměstská kompanie Svatojindřišské čtvrti, jejíž poručík, radní Daniel Nathaniel Kunštát, doplnil zbraně kompanie

píkami, které byly účinné v boji muže proti muži.

V úterý 13. října byla vedena švédská palba proti Horské bráně, kterou hájili příslušníci 2. staroměstské kompanie, ravelin opěšalí rejtaři hanavského pluku vedení majorem Johannem Grillem. První dva útoky se Grillovým vojákům podařilo odrazit, útoku třetímu předcházela soustředěná dělostřelecká palba, která doslova přeorala ravelin a pobila dvě třetiny obránců včetně jejich velitele. Při obraně však došlo mezi obránci ke zmatku, takže nepřítel pronikl dovnitř nejen hradbami, ale i branou a smísiv se s obránci, obsadil pozici. Naši již nedokázali odolávat přesile, nepřítel postoupil až k bráně a zmocnil se seshora bedny, která zaujímala půl brány, z ní mušketami ostřelovali město. Příslušníci druhé staroměstské kompanie v bráně a na hradbách bojovali statečně, ale od začátku útoku byli vystaveni palbě švédských mušketýrů, ukrytých v zákopech. Teď jim navíc hrozilo nebezpečí nejen zepředu, ale i z boků, a dokonce i zezadu. Za hradbami však narazili útočící Švédové na spleť zátarasů, na zahradní zdi s vylámanými střílnami, na vražednou střelbu oddílů hájících druhou obrannou linii. Decimování střelami, mrzačení explozemi ručních granátů, začali hledat spíše nejbližší úkryt než nejbližšího nepřítele. Útok uvízl a za troskami zdí, rozstrílenými palisádami a v prostoru mezi oběma věžemi brány se kryli švédští vojáci, kterým se nechtělo postupovat vstříc jisté smrti.

Generálmajor Conti věděl, že v boji o město nesmí obránce přenechat oblehatelům ani píď hájeného území, nechce-li následujícího dne ztratit další píď a další a další, a připravil protiútok, který se zdařil. Otřesení švédští vojáci, nepřetržitě zasypávaní střelami, ručními granáty, smolnými věnci a kameny, ustoupili nakonec zpátky do svých zákopů. Bylo to vítězství, jehož význam byl nemalý. Cena za ně zaplacená rovněž. Sto sedmdesát měšťanů, šlechticů, kněží, studentů a vojáků padlo, na dvě stě jich bylo zraněno.

Současně s útokem na Horskou bránu obležení odrazili také velký švédský útok na Karlově mostě, kde se asi padesát švédských vojáků pokusilo dobýt barikádu před Mosteckou věží. Obránci je zastavili soustředěnou palbou, vedenou nejen čelně z barikády a věže, ale i boč-

ně ze Staroměstských mlýnů a křižovnického špitálu.

Druhý den, ve středu 14. října, požádali Švédové o povolení posbírat své mrtvé. Na mostě jim to obležení umožnili, před Horskou branou ne, protože jim nechtěli poskytnout možnost prohlédnout si nově budované opevnění na vnitřní straně brány. Hned po boji nechal totiž generál Conti zatarasit bránu trámy, kamením a „vším, co bylo tehdy po ruce“, a na její městské straně dal ze dřeva a hlíny postavit jakousi zrcadlově převrácenou obdobu vnějšího ravelinu, mířící vrcholem do města a základnou se opírající o zatarasenou bránu. Toto uspořádání umožňovalo obráncům v případě potřeby velmi účinně ostřelovat trojúhelníkovitý prostor uvnitř a současně bránilo útočníkům, kteří by překonali zátaras v bráně, proniknout dále do města.

V pátek 16. října bylo zahájeno jednání o případné kapitulaci Prahy, ale bylo ze strany oblehaných odmítnuto. V úterý 20. října došlo k novému útoku v průlomu, který předsunuté dělostřelecké baterie, podkopy a dláta švédských ženistů prorazily v hradbách mezi Koňskou a Horskou branou. V nastalé řeži byl zraněn hejtman novoměstské kompanie svatopetrské čtvrti Jan Severin Cic (velení převzal Jan Brikcí Strništka) a švédský útok nakonec zastavil plukovník Creutz s třiceti opěšalými rejtaři. Těžký a krvavý boj však nakonec skončil ústupem obránců do druhé linie za příkopem. Nepřítel se konečně zachytil v průlomu a podle všech obléhacích pravidel neprodleně posunul vpřed dělostřelectvo.

Ve středu 21. a ve čtvrtek 22. října došlo k výpadům z obleženého města, ale 22. října došlo k dalšímu útoku na Horskou bránu. Švédové dokonce obsadili jednu ze dvou věží brány, ale obránci založili ve věži požár a útočníci ji museli s velkými ztrátami vyklidit. V pátek 23. října se švédským dělostřelcům podařilo zapálit srub přehrazující Horskou bránu. Obleženým se ho se ztrátou tří mužů podařilo uhasit.

V sobotu 24. října podkopali Švédové v průlomu další úsek hradební zdi, za níž již měli připravený palebný srub s několika děly. Téhož dne přeběhl k císařským švédský poručík s informací, že se připravuje generální útok.

(Pokračování)

Arcibiskup Ladaria: „Ne“ kněžskému svěcení žen je definitivní

Prefekt Kongregace pro nauku víry, arcibiskup Ladaria, zveřejnil v deníku *L'Osservatore Romano* (30. 5. 2018) text, ve kterém potvrzuje nezměněný postoj katolické církve k otázce kněžského svěcení žen. „Církev vždy vnímala závaznost Pánova rozhodnutí, které vylučuje, aby služebné kněžství bylo platně uděleno ženám,“ píše arcibiskup Ladaria.

Svěcení mužů je součástí pokladu víry

Prefekt Kongregace pro nauku víry připomíná, že diskusi na toto téma uzavřel jednou provždy Jan Pavel II. v roce 1994 v listu *Ordinatio sacerdotalis*, který reagoval na svolení ke svěcení žen v anglikánském společenství. „S cílem rozptýlit jakoukoli pochybnost v této velmi důležité otázce, jež se dotýká samotného božského ustanovení církve“ a „moci mé služby upevňovat bratry ve víře (srov. Lk 22,32) potvrzují, že církev nemá pravomoc udělovat ženám kněžské svěcení a že tento výrok má být považován věřícími celé církve za definitivní“ (č. 4), cituje arcibiskup Ladaria dokument papeže Jana Pavla II. a dodává, že Kongregace pro nauku víry v odpovědi na pochybnost ohledně kněžského svěcení potvrdila, že jde o pravdu náležející k pokladu víry (*depositum fidei*).

„V tomto světle vzbuzuje vážné znepokojení skutečnost, že v některých zemích se ještě pozvedají hlasy zpochybňující definitivnost tohoto učení,“ vysvětluje arcibiskup Ladaria důvod, který jej vedl k sepsání textu. „Na podporu toho, že nejde o definitivu, se argumentuje tím, že nebylo vyhlášeno *ex cathedra*, a že tedy může být změněno pozdějším rozhodnutím budoucího papeže nebo koncilu. Rozséváním těchto pochybností se vytváří vážný zmatek mezi věřícími, nejen ohledně svátosti kněžského svěcení jako součásti božského ustanovení církve, ale také ohledně řádného magisteria, které může neomylným způsobem předkládat katolické učení,“ píše prefekt Kongregace pro nauku víry.

Nemožnost světit ženy je věroučné, nikoli disciplinární povahy

Arcibiskup Ladaria vysvětluje, že nemožnost světit ženy náleží podle učení církve k samotné podstatě této svátosti (srov. Denzinger-Hünermann, 1728). Církev nemá moc změnit tuto podstatu, neboť právě svátosti ustanovené Kristem jsou základem, od něhož odvíjí svou identitu jakožto církev. „Nejde proto o záležitost pouze disciplinární, nýbrž věroučnou, jelikož se týká struktury svátosti, které jsou výchozím místem setkání s Kristem a předávání víry,“ zdůrazňuje arcibiskup Ladaria. Jak dále podotýká, církev usiluje o stále hlubší porozumění této tradici, kterou „nemůže změnit z poslušnosti Pánu“, s přesvědčením, že „vůle Ježíše Krista, který je Logos, nikdy nepostrádá smysl“. Kněz totiž jedná jménem Krista, ženicha církve, a skutečnost, že je mužem, je proto nezbytná k reprezentování Krista ve svátosti (srov. Kongregace pro nauku víry, *Inter insigniores*, č. 5).

Mužství a ženství je jazykem vepsaným také do díla vykoupení

Prefekt Kongregace pro nauku víry neopomíná zdůraznit, že různost funkcí muže a ženy nezakládá žádnou podřízenost, nýbrž je vzájemným obohacením. Připomíná, že dokonalým obrazem církve je Maria, Matka Páně, která neobdržela apoštolskou službu. „Ukazuje se tak, že mužství a ženství, jež jsou původním jazykem vepsaným Stvořitelem do lidského těla, bylo přijato v díle našeho vykoupení,“ dodává arcibiskup Ladaria. Věrnost Kristovu úmyslu ve vztahu ke služebnému kněžství dovoluje také pochopit specifickou roli ženy v církvi a vnášit světlo do naší kultury, která má problémy s chápáním různosti pohlaví a jejich komplementárnímu poslání ve společnosti.

Význam řádného magisteria

Kladení otázky nad tuto záležitost má tedy závažné důsledky pro způsob

chápání magisteria, dodává dále. „Je důležité zdůraznit, že neomylnost se netýká pouze slavnostních výroků koncilu nebo papeže mluvícího *ex cathedra*, ale také řádného a všeobecného učení biskupů po celém světě, když předkládají ve společenství mezi sebou a s papežem katolickou věrouku, která má být považována za definitivní,“ pokračuje arcibiskup Ladaria. Právě k této neomylnosti odkazoval Jan Pavel II. v listu *Ordinatio sacerdotalis*. Nešlo tedy o vyhlášení nového dogmatu, nýbrž o formální potvrzení a ozřejnění řádného a všeobecného magisteria, s cílem rozptýlit pochybnosti, upřesňuje prefekt Kongregace pro nauku víry. Připomíná také, že tento papež před sepsáním uvedeného dokumentu svolal do Říma předsedu biskupských konferencí, kteří se jednomyslně shodli, že ke změně tohoto učení nemá církev mandát. Ve stejném smyslu se vyslovil také Benedikt XVI. na Zelený čtvrtek 5. dubna 2012 (při mši svaté se svěcením olejů) a konečně papež František potvrdil tento článek magisteria v apoštolské exhortaci *Evangelii gaudium* (č. 104) a během tiskové konference při návratu ze Švédska (1. 11. 2016) se explicitně přihlásil k listu polského papeže, když řekl: „Ke svěcení žen v katolické církvi dal poslední jasné slovo sv. Jan Pavel II. – a to zůstává (platné),“ cituje arcibiskup Ladaria.

Prefekt Kongregace pro nauku víry uzavírá odkazem na 15. kapitolu Janova evangelia, kde Ježíš mluví o vinném kmeni a ratolestech a o dodržování přikázání. „Jedině věrnost jeho slovům, která nepominou, zajišťuje naši zakořeněnost v Kristu a jeho lásce. Jedině přijetí jeho moudrého plánu, který se ztělesňuje ve svátostech, posiluje kořeny církve, aby mohla přinášet plody věčného života,“ končí svůj text na stránkách vatikánského deníku *L'Osservatore Romano* arcibiskup Ladaria.

Zdroj:

<https://www.vaticannews.va/cs.html>

Vizionář: Tajemství zjevení v Tre Fontane (14)

3. Poselství (*Šestá část*)

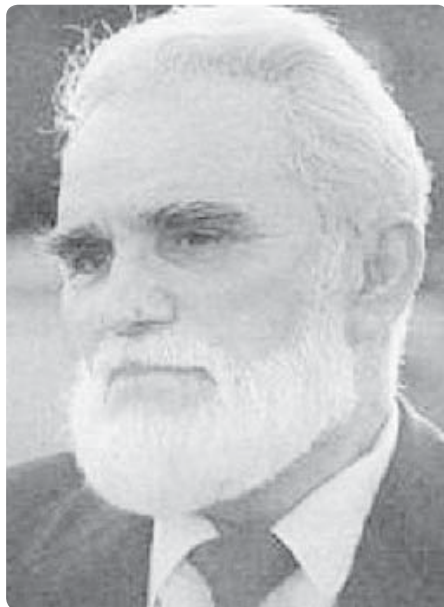
Cornacchiola zaznamenal ve svých denících četné body týkající se sestry Lucie a fatimského zjevení. Není však vždy jasné, zda se jedná o události, ke kterým došlo skutečně, nebo o mystické zkušenosti, jak je tomu příznačně u příkladu z 18. ledna 1948:

„Brzy zrána přichází don Sfoggia⁽¹⁾ a říká mi, že se mám odebrat do Sv. Petra, protože mě tam očekává papež s další osobou, která přichází zdaleka. Říkám: »Jsou ale tři hodiny, je vůbec možné, že mě papež očekává?« Jdu, před kostelem Všech svatých je vůz a don Risi. Hle, jsme ve Sv. Petru, don Risi se mnou, don Sfoggia zůstává v autě. Jdeme k bráně zvané Bronzová,⁽²⁾ vystupujeme po schodech, jedeme výtahem, a hle, usmívající se papež, který mě objímá, jsem ohromen. Všichni zůstávají venku, já vstupuji a v jednom rohu nacházím sestru, která se modlí. Papež mi říká: »To je naše sestra Lucie z Fatimy.« Vstává a vzájemně se ukláníme, mluvili jsme o poselství a o tom, čím má projít církev vinou kněží, kteří opouštějí správnou cestu... Dostáváme požehnání. Nyní jsem doma. Je to pravda, či sen? Bůh a Maria to vědí.⁽³⁾

Zvláštní důležitost má jeden text, který Cornacchiola narychlo napsal na tři strany kancelářského papíru a jenž popisuje to, k čemu došlo 24. února 1968: on sám to definuje jako „sen nebo nevím, co by to mohlo být“. Popis je velmi živý:

„Vidím se na vrcholu vysokého kopce, kde je konvent, nedokážu říci, jaký. Zvoním a přijde mi otevřít biskup, který se na mě usmívá a říká mi: »Kolik času ti to zabralo, abys přišel, ale nyní buď vzdána chvála Bohu skrze Pannu Marii.« Nechá

mě vstoupit a přivádí mě do kaple s vystaveným Ježíšem. Ukazuje laskavým způsobem na klekátko. Jsem sám, dívám se vedle a vidím jednu řeholní sestru, ona se otáčí a poznávám v ní Lucii z Fatimy.

Bruno Cornacchiola

Usmívá se na mě, pak pláče. »Pojď ke mně,« říká mi. Uposlechnu. »Jak dlouhou dobu tě očekávám. Víím, že je velmi obtížné moci mě vidět, ale vidíš, že pro tebe to bylo snadné? Zde jsme tě všichni očekávali. Nyní napiš to, co ti říkám.«

Promluva sestry Lucie je členěná a dramatická:⁽⁴⁾

„Mluv a zveřejni poselství krásné Panny Marie, neměj strach, jak mi to Ona sama tak často říká. Tentokrát je to mým prostřednictvím, že přijímáš to, co chce Ona říci světu. Kolika lidem se nedostává odpuštění hříchů, protože nejsou vzděláni v poznávání živého Slova Boha Otce, Ježíše! Když budeš mluvit, budeš proná-

sledován: nehleď však na nic a jdi dále vpřed v díle chtěném krásnou Matkou. Všichni musejí prosit o odpuštění spáchaných hříchů, laici, kněží, sestry a všichni lidé žijící na zemi pro nebe. Ty vyzývej, piš a rad' s láskou! Ty vidíš, kolik zmately se podařilo vyvolat ve všech myslích satanovi, a on je to, kdo již vládne na všech nejvyšších místech řízení a nerušeně pracuje za využití všech svých stoupců: dělá všechno podle své vůle a přivádí všechny věci ke svému cíli. Zvláště – a v tom ti nebudou věřit – se satan dostane na vedoucí místa v církvi a svede všechny svými marnivými podíváními, a tím zvláště k odstranění zbožnosti ke krásné Matce a k ochlazení víry ve všech. Moc bude dána těm, kdo jako odpovědní za dobro národů budou puzeni k tomu, aby se mocnými zbraněmi hrůzným způsobem ničili navzájem. Napiš, že pokud se neobrátí k pravdě a nezničí zbraně, aby jako zelené rostlině a květům dávajícím plod života dali vykvést pokoji a lásce ve světě, všichni budou zničeni a zahynou, avšak především to dopadne na ty, kdo mají odpovědnost. Jsou to časy neposlušnosti a vzpoury. Kdo je ještě poslušen nebeské autority? Kdo je poslušen Svatosti Otce?⁽⁵⁾ Kdo autority církve? Všichni se bouří, kardinálové vůči papeži, biskupové vůči kardinálům, kněží vůči biskupům a věřící vůči kněžím. Satan v chaosu a náboženském zmatení triumfuje v srdci, v myslí a ve vůli všech! Kdo očekává návrat Ježíše Krista? Kdo ještě věří na konec světa? Kdo vyzývá činit pokání? Je málo těch, kdo ještě zůstávají věrní. Pokušení budou hrozná, svět bude žít v takovém zmatení, že samotní vyvolení budou mít pochybnosti! Není úniku, zvuk polnic zániku uslyší všichni a všichni budou žít hrůzné chvíle války, zničení a chaosu politického, náboženského a kulturního. Všechny postihnou ničivé satanské následky a zahynou. Kolik omylů a kolik herezí se šíří v každém národě, v každém konventu a v každém stavu, v němž se nachází lidstvo! Kdo miluje život, ztratí ho; kdo miluje vědu, bude vynalézat pro smrt, a kdo miluje nebezpečí, padne do něj pro hřích! Evangelizovat duše neznámá dávat jim

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde pro rok neznámá tak málo jako ve své

vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.

Katolíků přibývá, avšak nikoli v Evropě

V roce 2016 vzrostl počet pokřtěných katolíků o 1,1 %, přičemž za nejprůbojnější světadíl tohoto růstu lze označit Afriku, kdežto Evropa poněkud zaostává. V katolické církvi nadále ubývá kněží, řeholnic a seminaristů, avšak prudce stoupá počet trvalých jáhnů, kterých ročně přibudou v průměru 3 %. Tuto fotografii církve ve světě přináší *Statistická církevní ročenka (Annuario Statisticum Ecclesiae)*, která vychází péčí Ústředního statistického úřadu katolické církve. Její poslední svazek, vztahující se k předloňskému roku a vytištěný Vatikánským nakladatelstvím, přišel v těchto dnech do distribuce spolu s letošní *Papežskou ročenkou (Annuario Pontificio 2018)*. Z ní vyplývá, že v loňském roce bylo ustaveno šest biskupství a čtyři eparchie; jedna diecéze byla povýšena na metropolitní a tři apoštolské vikariáty byly povýšeny na diecéze.

Údaje více vypovídající o životě církve ve světě přináší *Statistická církevní ročenka*. Ta nás informuje, že počet pokřtěných katolíků se zvýšil z 1 258 milionů v roce 2015 na 1 299 milionů v roce 2016. Jde o zhruba jednoprocenní nárůst, což je údaj nepatrně nižší než celkový nárůst světové populace a zapříčiňuje, že výskyt katolíků ve světě v přepočtu na 100 obyvatel se za zmínovaných dvanáct měsíců snížil pouze o několik tisícín – ze 17,73 katolíků na 100 obyvatel na 17,67 v následujícím roce. Jak vysvětluje list *L'Osservatore Romano* (13. 6. 2018), rozprostranění katolíků je různorodé. Afrika jich shromáždila 17,6 % a vyznačuje se čilým šířením církve – za posledních šest let tu počet katolíků vzrostl o 23,3 %. Na americkém kontinentu je situace ustálená – sídlí tu 48,6 % věřících, z toho necelé dvě třetiny v Jižní Americe (57,5 %), třetina ve středoamerických zemích (28,4 %) a zbytek na severu (14,1 %). Asijský kontinent, na kterém žije 60 % světového obyvatelstva, znamenal mírný nárůst katolické populace a jeho podíl na počtu katolíků ve světě se rovná 11 %. Evropa, ačkoli

k ní náleží 22 % světové katolické komunity, zůstává nejméně dynamickým kontinentem, kde v letech 2010 – 2016 přibyly pouhé 0,2 % katolíků. A konečně v Oceánii se ke katolické církvi hlásí o málo více než 10 milionů lidí, což znamená sotva znatelný nárůst.

V patnácti „nejkatoličtějších“ zemích světa se soustředí 64 % všech pokřtěných – čtyři z nich najdeme v Africe (Demokratická republika Kongo, Nigérie, Uganda a Angola), další čtyři v Americe (Brazílie, Mexiko, Spojené státy a Kolumbie), dvě na asijském kontinentu (Filipíny a Indie) a pět takovýchto států je evropských (Itálie, Francie, Španělsko, Polsko a Německo), přičemž v Itálii, Polsku a Španělsku přesahuje počet katolíků 90 % obyvatelstva.

Za posledních šest let vzrostl rovněž počet biskupů, a to o 4,88 %. V roce 2016 jich ve světě vykonávalo pastýřskou službu celkem 5 353, avšak více jich bylo vysvěceno v Asii a Střední Americe, zatímco Severní Amerika a Evropa vykázaly minimální nárůst. Počet kněží ve světě činí 414 969, přičemž dvě třetiny (67,9 %) z nich náleží k diecéznímu kléru a třetina k řeholnímu. V porovnání s obdobím před rokem 2014 tak v posledních dvou letech nastal úbytek kněží o 0,2 %, který se nejvýrazněji projevuje v Evropě, Severní Americe a na Blízkém východě a ve větší míře se týká řeholníků. Nejsilnější přírůstek v církvi vykazuje jiná skupina duchovních – trvalých jáhnů, kterých ve světě pastoračně pracuje 46 312. Nejvíce jich za sledované období bylo vysvěceno v Asii, Jižní a Střední Americe. Řeholnic ve světě ubylo o 8,7 %, ale nadále „zůstávají nezanedbatelnou realitou, která doprovází a někdy též nahrazuje činnost kněží“, píše vatikánský deník. V posledních šesti letech se o 2 % snížil rovněž počet seminaristů, se znepokojivým poklesem povolání v Evropě a Americe, zatímco Asie a Afrika se ubírají opačným směrem, uzavírá *L'Osservatore Romano*.

Podle <https://www.vaticannews.va/cs.html>, 13. 6. 2018

jiné jho než to, které je Kristovo, a učit je věci, které nejsou Kristovy, nýbrž dávat duším ne hady, ale každodenní chléb, tj. Eucharistii, Slovo pravdy, evangelium světla a lásky. To, co je zapotřebí, je individuální apoštolát a ne monopolizovaný apoštolát, tj. ten, který není výlučným monopolem, ale prací pro obrácení tolika duší. Je třeba, aby se pracovalo mezi dušemi v individuálním apoštolátu: ten, kdo ví a umí dělat, má bez nějaké předchozí autorizace pracovat, jinak hřeší.“⁽⁶⁾

(Pokračování)

Z italského originálu „*Il Veggente: Il segreto delle Tre Fontane*“ (Milano: Adriano Salani, 2016) vybral a přeložil fr. Štěpán Maria Filip OP

Poznámky:

- ⁽¹⁾ Don Mario Sfoggia z kostela Všech svatých v Římě, o kterém byla řeč již dříve, se podle proroctví Panny Marie stal duchovním vůdcem Bruna Cornacchioli. [pozn. překl.]
- ⁽²⁾ Slavná Bronzová brána (*Porta di bronzo*), hlídaná švýcarskou gardou, je vstupní branou do Apoštolského paláce ve Vatikánu, sídla papežů. [pozn. překl.]
- ⁽³⁾ K datu 8. července 1983 je uvedena podobná epizoda, i když v tomto případě Cornacchiola nemá pochybnosti o tom, že se jedná o sen: „Jsem znovu s papežem a tentokrát tam byly Bernadetta a Lucie. Papež se nás ptá: »Rekněte mi, jak to vypadá se světem?« Po rychlém vzájemném pohledu nechají mluvit mě a říkám: »Svatosti, to, že se světem to vypadá špatně, není důležité, jsou tu však duše, které se kvůli lhostejnosti kněží ztracují. Kež se navrátí původní duch.«“ A 6. listopadu téhož roku doplnil určité detaily k vzpomínce z roku 1948: „Byl jsem v noci povolán donem Mariem Sfoggiu, abych šel k Piovi XII., a tam mě očekával monsignor [Salvatore] Capoferri s další osobou, která mi pak říkala, že je sestra Lucie z Fatimy. Oba dva jsme před Piem XII. mluvili o zkušenosti toho, co se nám stalo, a o poselství. Některé věci si odpovídaly. Bylo to znamení, či sen?“
- ⁽⁴⁾ To, co následuje, nelze samozřejmě chápat jako slova samotné sestry Lucie, ale jako to, co Cornacchiola slyšel ve snu jako Luciina slova. [pozn. překl.]
- ⁽⁵⁾ Víme, že tímto výrazem je v poselství z Tre Fontane označován papež. [pozn. překl.]
- ⁽⁶⁾ Zřejmě se tím chce vyjádřit, že apoštolovat mají všichni a že apoštolát nemá být omezen jen na biskupy a kněze. [pozn. překl.]

Pondělí 9. 7. 2018

6:05 Klapka s ... (73. díl): Janem Vojákem **7:10** Na jedné lodi (1. díl) **8:10** Outdoor Films s Miloslavem Stinglem (10. díl): Neustále ve spisovatelské pubertě **9:45** Léta letí k andělům (49. díl): Josef Koláček – bývalý šéf Radio Vaticana **10:10** Jak potkávat svět (8. díl): Se Štěpánem Rakem a jeho synem Janem-Matějem **11:45** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **11:50** Bible pro nejmenší: Země zaslíbená **12:00** Polední modlitba **12:05** Duchovní menu **12:40** Marien na Mohelnickém dostavniku 2012 **13:05** Pro vita mundi: Leo Židek **14:00** V pohorách po horách (18. díl): Rabštejn – Hrubý Jeseník **14:10** Buď vůle tvá **14:40** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (32. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **15:05** Noční univerzita: P. ThLic. Marcel Puvák – Symboly a mše svatá (1. část) **16:00** Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **16:20** Trinidad a Tobago: Všichni vy žijte **17:15** Jezuitské redukce v Paraguai **17:30** Děti ulice **18:00** Víra do kapsy: Talenty **18:15** Ars Vaticana (26. díl) **18:25** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:30** Bible pro nejmenší: Samson **18:40** Otec Ivan **19:05** Naše milosrdná Paní, Matka kubánského lidu **19:35** Hovory z Rekovic: Richard Konkolski (2. část) **20:00** Lurdský příběh: Píseň o Bernadettě **20:30** Mezi pražci (69. díl): Červen 2018 **21:20** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): S Johnem M. Talbotem **21:30** Terra Santa News: 4. 7. 2018 **22:00** Noční univerzita: P. Rastislav Kršák, SVD – Papua-Nová Guinea (2. část) **23:20** Kulatý stůl: Kdo jsme? aneb Naše identita **0:50** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 10. 7. 2018

6:05 Záblesky nad Andami **6:30** Pod lampou **8:35** Mikroregion Třemšín (7. díl) **8:45** Pláč uprostřed ticha **9:20** Víra do kapsy: Talenty **9:35** Exit 316 MISE: Jak podvodníci přicházejí o iluze **10:00** Muzikanti, hrajte **10:30** Noční univerzita: P. Rastislav Kršák, SVD – Papua-Nová Guinea (2. část) **11:45** Bible pro nejmenší: Samson **11:50** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Polední modlitba **12:10** Duchovní menu **12:40** Ars Vaticana (26. díl) **12:55** Don Rua – nástupce **13:20** Panenka Polínko **13:40** V pohorách po horách (18. díl): Rabštejn – Hrubý Jeseník **13:50** Noční univerzita: P. Rastislav Kršák, SVD – Papua-Nová Guinea (2. část) **14:25** Kulatý stůl: Kdo jsme? aneb Naše identita **16:00** Léta letí k andělům (49. díl): Josef Koláček – bývalý šéf Radio Vaticana **16:20** Krajané z Gerníku **16:55** Lednický park vypravuje **17:25** Libanonský odkaz **17:45** Gavran **18:00** Noeland (45. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Ruth a Naomi **18:35** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:40** Hermie a jeho přítel: Zbytečná hádka **19:10** Sýrie – kolébka křesťanství **19:30** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 [P] **20:00** Na jedné lodi (2. díl) **21:05** Můj Bůh a Walter: Mše II. **21:35** Řeckokatolický magazín [P] **21:50** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **22:15** Cvrlikání (1. díl): Tempo di Vlak **23:15** Terra Santa News: 4. 7. 2018 **23:40** Má vlast: Bludov **0:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 11. 7. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **6:25** Bol som mimo: Mikuláš Lipták **7:30** Keď Terchovské srdce bije **7:55** Zámek Židlochovice – zahrada času **8:25** Skryté poklady: Olga **9:00** Noční univerzita: P. ThLic. Marcel Puvák – Symboly a mše svatá (1. část) **9:55** Jan Pavel II. v České republice **11:40** Bible pro nejmenší: Ruth a Naomi **11:45** Ars Vaticana (26. díl) **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Lurdský příběh: Píseň o Bernadettě **12:35** LUMEN 2014: Twelve 24 **13:40** Exit 316 MISE: Jak podvodníci přicházejí o iluze **14:05** Hlubinami vesmíru s prof. Miloslavem Druckmüllerem, 1. díl **14:45** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): S Johnem M. Talbotem **14:55** Vladyka **15:15** Víra

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

do kapsy: Talenty **15:35** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **16:00** Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **16:20** Cvrlikání (2. díl): Mošny **17:25** Barva lásky **18:05** Můj Bůh a Walter: Zpověď **18:25** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:30** Bible pro nejmenší: Samuel **18:35** Terra Santa News: 11. 7. 2018 [P] **19:00** Mše svatá z Katolické charismatické konference: Brno 2018 [L] **20:10** Česká věda **20:25** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **20:50** Noční univerzita: Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židů v Čechách **22:00** U VÁS aneb Festivalové kukátko (6. díl): Kde se dobře vaří, tam se dobře daří **22:55** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (32. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **23:15** Čas pro Malawi **0:05** Hrdinové víry (9. díl): Štěpán Trochta **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 12. 7. 2018

6:05 Hovory z Rekovic: Richard Konkolski (2. část) **6:20** Klapka s ... (101. díl): Alenou Krejčovou **7:50** Nikaragua – Matka všech **8:20** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **8:45** Na jedné lodi (2. díl) **9:45** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **10:10** Kulatý stůl: Kněz – strážce majáku? **11:45** Bible pro nejmenší: Samuel **11:50** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **12:00** Polední modlitba **12:05** Má vlast: Bludov **13:15** Papež Benedikt XVI. **14:10** Muzikanti, hrajte **14:45** Cesta k andělům (105. díl): Veronika Žilková **15:40** Řeckokatolický magazín **16:00** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **16:20** Ars Vaticana (27. díl) **16:30** V pohorách po horách (18. díl): Rabštejn – Hrubý Jeseník **16:45** Mše svatá z Katolické charismatické konference: Brno 2018 [L] **18:00** Hermie a jeho přítel: Zbytečná hádka **18:25** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:30** Bible pro nejmenší: David a Goliáš **18:35** Plavba kapitána Ing. Petra Ondráčka a jeho plachetnice Singa [P] **19:00** Večeře u Slováků: 15. neděle v mezidobí [P] **19:25** Záblesky nad Andami **20:00** Velehrad v době nesvobody **20:25** Pod lampou [P] **22:30** Modlitba růžence z Fatimy [L] **23:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: IJELY – Misijní stanice na náhorních rovinách **0:05** Adopce nablízko: V první linii **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 13. 7. 2018

6:05 Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **6:25** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (32. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:50** Outdoor Films s Natálií a Michalem Maděrovými (34. díl): Na kajaku kolem Velké Británie **8:25** Víra do kapsy: Talenty **8:40** Tělem i duší **8:50** Noční univerzita: Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židů v Čechách **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): S Johnem M. Talbotem **10:15** Lurdský příběh: Píseň o Bernadettě **10:45** Obnovitelné zdroje energie na Slovensku **11:20** Sekce pro mládež ČBK **11:45** Bible pro nejmenší: David a Goliáš **11:50** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Barva lásky **12:45** Biskup Hirka **13:05** Ars Vaticana (27. díl) **13:15** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **13:40** Na jedné lodi (2. díl) **14:45** Transport **15:20** Hovory z Rekovic: Richard

Konkolski (2. část) **15:35** Skanzen Zubrnice **16:00** 750 let Svinova **16:45** Mše svatá z Katolické charismatické konference: Brno 2018 [L] **18:05** Můj Bůh a Walter: Zpověď **18:20** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:25** Bible pro nejmenší: David v nebezpečí **18:30** Hermie soutěží **18:45** Cvrlikání (47. díl): Marien **20:00** Kulatý stůl: Církev a její věrohodnost **21:35** Hudba pod Rozsutcom **21:45** Abraháмова cesta **22:00** Večeře u Slováků: 15. neděle v mezidobí **22:30** Pražská Loreta **22:55** Záblesky nad Andami **23:25** Naše zasvěcení **23:50** V pohorách po horách (18. díl): Rabštejn – Hrubý Jeseník **0:05** Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku **0:40** Vít Kašpařík, koncovky, fujarky, grumle a jiné hudební nástroje **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 14. 7. 2018

6:05 Bol som mimo: Richard Čanaky – Vydrete metamorfózy **7:10** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **7:30** Stretko **8:30** Noeland (45. díl) **9:00** Hermie a jeho přítel: Zbytečná hádka **9:25** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **9:35** Zachraňme kostely (2. díl): Kostel svatého Víta v Zahrádce **9:55** Exit 316 MISE: Jak podvodníci přicházejí o iluze **10:15** Můj Bůh a Walter: Zpověď **10:35** Noční univerzita: Lukáš Targosz – Aby manželství nebylo ponorka **11:30** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **12:00** Angelus Domini **12:05** Pod lampou **14:10** Plavba kapitána Ing. Petra Ondráčka a jeho plachetnice Singa **14:35** Večeře u Slováků: 15. neděle v mezidobí **15:00** LUMEN 2014: Draw The Parade **16:00** Hlubinami vesmíru s prof. Miloslavem Druckmüllerem, 1. díl **16:45** Mše svatá z Katolické charismatické konference: Brno 2018 [L] **18:00** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (33. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **18:25** Sedmihlásky (12. díl): Sadila sem hrušku v humně **18:30** Bible pro nejmenší: David v nebezpečí **18:40** Muzikanti, hrajte **19:15** Velehradská zastavení: Díl 5. – Působení Tovaryšstva Ježíšova **19:30** Rodina podle papeže Františka (1. díl) [P] **20:00** Toufar [P] **21:15** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **21:25** Kde končí Evropa I.: Balkán: Sarajevo, Bělehrad, Záhřeb **22:25** Cesta k andělům (104. díl): Josef Koutecký **23:20** Jak si mě našel Antonín z Padovy **0:05** Noční univerzita: Johanna Šujanová – Porno je lež **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 15. 7. 2018

6:05 Plavba kapitána Ing. Petra Ondráčka a jeho plachetnice Singa **6:30** Klapka s ... (33. díl): Alenou Krejčovou **7:35** Ars Vaticana (27. díl) **7:50** Bolívie – Povolání ke službě **8:20** Život je dar **8:45** Řeckokatolický magazín **9:00** Hovory z Rekovic: Richard Konkolski (2. část) **9:20** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): S Johnem M. Talbotem **9:30** Jazzový skřítek a jeho Pekáč **9:50** LORETO – Svatyňa Svätého domu z Nazaretu **10:15** Rajecká dolina **10:30** Večeře u Slováků: 15. neděle v mezidobí **11:00** Mše svatá z Katolické charismatické konference: Brno 2018 [L] **12:15** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **12:35** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **12:55** Soňa **13:15** Cesta k andělům (104. díl): Josef Koutecký **14:10** Muzikanti, hrajte **14:45** Noční univerzita: Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židů v Čechách **16:00** Toufar **17:15** Mladí talenti mezi věřícími **17:40** Můj Bůh a Walter: Zpověď **17:55** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vidňa **18:00** Noeland (46. díl) **18:30** Hermie a potopa **19:10** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **19:30** Exit 316 MISE: Čas na lásku [P] **20:00** Má vlast: Náměšť na Hané **21:25** Rodina podle papeže Františka (1. díl) **21:40** Století Andělky **22:00** Na jedné lodi (2. díl) **23:05** Ars Vaticana (27. díl) **23:15** Quo vadis – Útěk z Iráku **23:45** Zpravodajské Noeviny: 10. 7. 2018 **0:10** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **0:30** Seestra Tereza Valsé Pantellini – místa a vzpomínky **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 9. 7. o 16:20 hod.
Správy zo Svätej zeme

Udalosti zo Svätej zeme, informácie o živote miestnych kresťanských komunit, spravodajstvo z miest spojených so životom Ježiša Krísta.

Utorok 10. 7. o 21:45 hod.:
Výnimočná láska – Matka Tereza (dokument)

Dokument pri príležitosti zlatých večných sľubov Matky Terezy z Kalkaty.

Streda 11. 7. o 9:45 hod.: ShALOME
(tanečno-divadelné predstavenie)

Tanečná verzia biblického príbehu o Jánovi Krstiteľovi, Herodesovi, Herodias a jej dcére Salome. Tanečné divadlo ATak pozýva do zákulisia našich životov, kde strácame hlavy a hľadáme pokoj.

Štvrtok 12. 7. o 9:30 hod.: Svätá omša z Levoče

Priamy prenos sv. omše z Púte seniorov.

Piatok 13. 7. 15:00 hod.:
Hodina milosrdenstva

Modlitba k Božiemu milosrdenstvu.

Sobota 14. 7. o 10:00 hod.: Svätá omša z Ľutiny

Priamy prenos svätej liturgie z baziliky Zosnutia presvätej Bohorodičky pri príležitosti Púte rómskych rodín.

Nedeľa 15. 7. o 10:00 hod.:
Svätá omša z Topolčianok

Priamy prenos odpustovej sv. omše k patrónke farnosti, Panne Márii Karmelskej.

**Římskokatolícká farnosť v Římově Vás srdečně zve na
LETNÍ POUŤ K SVÁTKU NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE v neděli 8. července 2018.**

Program: 7.15 mše svatá (v římovské Loretě) • 9.00 mše svatá • **11.00 slavná mše svatá** (v římovských ambitech) • 14.30 svátostné požehnaní, zakončení pouti. Během dne možnost přijmout svátost smíření.

V neděli 15. července 2018 je pobožnost na oslavu Panny Marie a Svaté rodiny v ambitech římovské Lorety: v 8.15 je mše svatá, po ní následuje pobožnost. Informace o poutním místě na www.farnostirimov.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY
7. – 14. ČERVENCE 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 8. 7.		PO 9. 7.		ÚT 10. 7.		ST 11. 7.		ČT 12. 7.		PÁ 13. 7.		SO 14. 7.			
Antifona	919	1029	934	1045	949	1061	1754	1975	980	1096	996	1113	1666	1883		
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	784	883	784	883	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	935	1045	949	1062	1426	1602	981	1096	997	1114	1666	1883		
Antifony	920	1030	935	1046	950	1062	1756	1976	981	1097	998	1115	1014	1132		
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	813	914	981	1097	998	1115	1014	1132		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	953	1066	1756	1977	985	1101	1001	1118	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	703	793	939	1050	953	1066	1427	1603	985	1101	1002	1119	1669	1886		
Prosby	924	1034	939	1050	953	1066	1757	1977	985	1101	1002	1119	1655	1886		
Závěrečná modlitba	703	794	939	1601	954	1067	1427	1603	986	1102	1428	1604	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	792	890	986	1103	1003	1120	1018	1137		
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	1759	1979	989	1106	1006	1124	1021	1141		
Závěrečná modlitba	703	794	943	1054	957	1071	1427	1603	990	1106	1006	1124	1022	1141		
Nešpory:																
	SO 7. 7.															
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	959	1072	1426	1602	991	1108	1008	1125	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	960	1073	1761	1981	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	1761	1982	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	962	1076	1763	1983	995	1112	1011	1129	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	703	793	704	794	948	1060	962	1076	1427	1603	995	1112	1011	1129	704	794
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	963	1076	1764	1984	995	1112	1011	1129	1028	1147
Záv. modlitba	703	794	703	794	948	1601	963	1077	1427	1603	996	1113	1428	1604	704	795
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Nedeľa 8. 7. – 14. nedeľa v mezidobí

1. čt.: Ez 2,2–5

Ž 123(122),1–2a.2bcd.3–4

 Odp.: 2cd (*Náše oči hledi na Hospodina, dokud se nad námi nesmiluje.*)

2. čt.: 2 Kor 12,7–10

Ev.: Mk 6,1–6

Pondělí 9. 7. – nezávazná památka sv. Augustina Žao Ronga a druhů

1. čt.: Oz 2,16b.17b–18.21–22

Ž 145(144),2–3.4–5.6–7.8–9

 Odp.: 8a (*Milosrdný a milostivý je Hospodin.*)

Ev.: Mt 9,18–26

Úterý 10. 7. – ferie

1. čt.: Oz 8,4–7.11–13

Ž 115(113B),3–4.5–6.7ab+8.9–10

 Odp.: 9a (*Izraelův dům doufá v Hospodina. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 9,32–38

Streda 11. 7. – svátek sv. Benedikta

1. čt.: Př 2,1–9

Ž 34(33),2–3.4+6.9+12.14–15

 Odp.: 2a (*Ustavičně chci velebit Hospodina.*)

Ev.: Mt 19,27–29

Čtvrtok 12. 7. – ferie

1. čt.: Oz 11,1–4.8c–9

Ž 80(79),2ac+3b.15–16

 Odp.: 4b (*Bože, rozjasni svou tvář, a budeme spaseni.*)

Ev.: Mt 10,7–15

Pátek 13. 7. – nezávazná památka sv. Jindřicha

1. čt.: Oz 14,2–10

Ž 51(50),3–4.8–9.12–13.14+17

 Odp.: srov. 17b (*Má ústa ať zvěstují, Pane, tvou chválu.*)

Ev.: Mt 10,16–23

Sobota 14. 7. – nezávazná památka bl. Hroznaty nebo sv. Kamila de Lellis nebo sobotní památka Panny Marie (v plzeňské diecézi: svátek bl. Hroznaty)

1. čt.: Iz 6,1–8

Ž 93(92),1ab.1c–2.5

 Odp.: 1a (*Hospodin kraluje, oděť se velebností.*)

Ev.: Mt 10,24–33

Pondělí 16. 7. 2018

6:05 Bol som mimo: Peter Lipták **7:10** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **7:20** Na pořadu rodina (1. díl): Máme velkou rodinu **8:20** Nowa Huta **8:55** Adopce nablízko: Afrika, země mnoha tváří **10:00** Outdoor Films s Markem Hýžou (9. díl): Vodáctví a život beru s pokorou **11:30** Česká věda **11:45** Bible pro nejmenší: David v nebezpečí **11:50** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:35** BlueGate na Mohelnickém dostavníku 2012 **13:05** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (33. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **13:35** U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (133. díl): My sme hráli(y) na cimbal... **14:55** Noční univerzita: P. ThLic. Marcel Puvák – Symboly a mše svatá (2. část) **16:00** Rodina podle papeže Františka (1. díl) **16:15** Můj Bůh a Walter: Zpověď **16:35** Bez hábitu nazívo: z kláštera sester klarisek-kapucinek ve Šternberku **17:30** Ars Vaticana (27. díl) **17:40** Víra do kapsy: Boží slovo v našem životě **18:00** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **18:25** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:30** Bible pro nejmenší: Eliáš **18:40** Putování modrou planetou: Čína **19:20** Potkal jsem Boha v temnotě **20:00** Otec Pio, tvůrce milosrdenství **21:00** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): s Johnem M. Talbotem **21:10** Kříž nebo meč **22:00** Noční univerzita: Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židé v Čechách **23:05** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **23:30** Kulatý stůl: Církev a její věrohodnost **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 17. 7. 2018

6:05 Klapka s ... (105. díl): Michal Mačička **7:25** Můj Bůh a Walter: Zpověď **7:40** Rodina podle papeže Františka (1. díl) **7:55** Pod lampou **10:05** Muzikanti, hrajte **10:35** Noční univerzita: Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židé v Čechách **11:45** Bible pro nejmenší: Eliáš **11:50** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:40** Cesta k andělům (104. díl): Josef Koutecký **13:35** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **13:45** Pro víta mundi: Kostelník František Polster ze Strážnice /1928-2010/ **14:30** Kulatý stůl: Církev a její věrohodnost **16:05** Ars Vaticana (27. díl) **16:15** Sakartvelo: Země pod Kavkazem **17:05** Léta letí k andělům (68. díl): Jaroslav Hodík – fotograf **17:30** Umění sklářských mistrů **18:00** Noeland (46. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Ester **18:35** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:40** Hermie a potopa **19:20** O létajícím farářovi **19:30** Zpravodajské Noeviny: 17. 7. 2018 [P] **20:00** Na jedné lodi (3. díl) **21:05** Řeckokatolický magazín [P] **21:20** Hriňovský kostelík na Islandu **22:00** Terra Santa News: 11. 7. 2018 **22:20** Plavba kapitána Ing. Petra Ondráčka a jeho plachetnice Singa **22:45** Tajemství mokrého ticha **23:25** Vzdálená pobřeží ticha – Kazachstán **0:00** Naše Prémontré **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 18. 7. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny: 17. 7. 2018 **6:25** Noční univerzita: P. ThLic. Marcel Puvák – Symboly a mše svatá (2. část) **7:30** Angola: Nepřestanu chodit ulicemi **8:25** Ars Vaticana (27. díl) **8:35** Outdoor Films (15. díl): s Petrem Horkým **10:10** Výpravy do divočiny: Šelmy hledají domov **11:45** Bible pro nejmenší: Ester **11:50** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Otec Pio, tvůrce milosrdenství **13:50** Hlubinami vesmíru s prof. Miloslavem Druckmüllerem, 1. díl **14:30** Ecce homo **15:00** Exit 316 MISE: Čas na lásku **15:25** ARTBITR – Kulturní maga-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

zín (30. díl): s Johnem M. Talbotem **15:35** Zpravodajské Noeviny: 17. 7. 2018 **16:00** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **16:20** Na pořadu rodina (2. díl): Prázdniny, dovolená **17:20** Odkaz předků (1. díl): Lenešice **17:30** Andělka **18:10** Můj Bůh a Walter: Manželství [P] **18:30** Bible pro nejmenší: Šadrak, Měšak a Abed-nego **18:35** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:40** Můj chrám: Prof. Royt, prorektor Univerzity Karlovy v katedrále sv. Víta **18:55** Světlo pro Evropu (1. díl): Europass **19:05** O kom, o čem: Vlastimila Češková **19:30** Terra Santa News: 18. 7. 2018 [P] **20:00** Léta letí k andělům (38. díl): Mikuláš Kroupa – novinář **20:20** Noční univerzita: prof. Jan Palouš, DrSc. – Hvězdy ve vesmíru **21:35** Chlapi nahore **22:00** Jak potkávat svět (58. díl): s Jiřím Suchým **23:35** Víra do kapsy: Boží slovo v našem životě **23:50** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (33. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **0:15** Večer chval (68. díl): Schola Uherské Hradiště **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 19. 7. 2018

6:05 Putování modrou planetou: Čína **6:45** Poézia v obraze – Lubomír Rapoš **6:55** Léta letí k andělům (38. díl): Mikuláš Kroupa – novinář **7:20** Berou nás **7:45** Slovanský Velehrad **8:05** Terra Santa News: 18. 7. 2018 **8:30** Vanen, pírkó z ráje **9:25** Lovci duší **10:00** Kulatý stůl: Církev a její věrohodnost **11:35** Hudba pod Rozsutcom **11:45** Bible pro nejmenší: Šadrak, Měšak a Abed-nego **11:50** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:35** Má vlast: Náměšť na Hané **14:00** Mosambik – Cipriano **14:35** Muzikanti, hrajte **15:05** Noeland (46. díl) **15:35** Léta letí k andělům (38. díl): Mikuláš Kroupa – novinář **16:00** Zpravodajské Noeviny: 17. 7. 2018 **16:25** Řeckokatolický magazín **16:45** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **16:55** Cesta k andělům (104. díl): Josef Koutecký **17:50** Kříž a púlměsíc **18:15** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:20** Bible pro nejmenší: Ježíšovy zázraky **18:25** Hermie a potopa **19:00** Večeře u Slováků: 16. neděle v mezidobí [P] **19:25** Ztracená ovečka **20:00** Cvrlikání (49. díl): Mysami **21:05** Jan Sarkander (1576 – 1620) **22:00** Pod lampou [P] **0:05** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **0:25** Duchovní menu **0:55** Můj Bůh a Walter: Manželství **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 20. 7. 2018

6:05 Hrdinové víry (9. díl): Štěpán Trochta **7:10** Hovory z Rekovic: Jitka Šuranská **7:30** Portréty krajiny **7:55** Muzeum Kysucké dediny vo Výchlovke **8:15** Noční univerzita: Věra Sosnarová – Krvavé jahody – svědectví ženy, která přežila gulag **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): s Johnem M. Talbotem **10:10** Otec Pio, tvůrce milosrdenství **11:10** Víra do kapsy: Boží slovo v našem životě **11:25** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (33. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **11:45** Bible pro nejmenší: Ježíšovy zázraky **11:50** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:40** Ars Vaticana (28. díl) **12:50** Putování

modrou planetou: Čína **13:35** BlueGate na Mohelnickém dostavníku 2012 **14:05** Biblická studna **15:10** Přehrada Kružberk 1957 – 2017: videodokument o rekonstrukci vodního díla **15:29** Ve službě Šuárů **16:05** O starých Starých Hamrech **16:55** Na jedné lodi (3. díl) **18:00** Dobrý pastýř Mons. Franco Dalla Valle, SDB **18:30** Bible pro nejmenší: Saul se stal Pavlem **18:35** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:40** Můj Bůh a Walter: Manželství **18:55** Vysočina – odkaz Josefa Jambora **19:40** V pohorách po horách (25. díl): Volovec – Roháče **20:00** Kulatý stůl (237. díl): Hranice v mezilidských vztazích **21:35** Královna a matka Chorvatů **22:25** Večeře u Slováků: 16. neděle v mezidobí **22:50** Cesta k andělům (104. díl): Josef Koutecký **23:40** Vezmi a čti: Červen 2018 **0:00** Po volání: S paulány ve Vranově u Brna **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 21. 7. 2018

6:05 Víra do kapsy: Boží slovo v našem životě **6:20** Klapka s ... (87. díl): Ing. Janou Hnilicovou **7:25** Léta letí k andělům (38. díl): Mikuláš Kroupa – novinář **7:50** Exit 316 MISE: Čas na lásku **8:15** Noeland (46. díl) **8:45** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **8:50** Hermie a potopa **9:25** Od sluněčka do tmy: Poklad na Matinkách **9:35** Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově **10:00** Mše svatá z kostela sv. Anny: Stará Voda, město Libavá [L] **11:20** Stíny nad Libavou **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Pod lampou **14:10** Terra Santa News: 18. 7. 2018 **14:30** Večeře u Slováků: 16. neděle v mezidobí **14:55** Výpravy do divočiny: Zubří, divocí koně a prauři v české krajině **16:30** Slezská Lilie 2015: John de Jong & The Groove Doctors (UK/CZ) **17:20** Plnou parou do srdce Beskyd **18:00** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (34. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **18:25** Sedmihlásky (13. díl): Jede šohaj z Vídně **18:30** Bible pro nejmenší: Saul se stal Pavlem **18:40** Muzikanti, hrajte **19:10** Světlo pro Evropu (2. díl): Geoblocking **19:20** Výchovný systém Dona Boska: Pouze láska vychovává **19:35** Rodina podle papeže Františka (2. díl) [P] **20:00** Milion hostů [P] **21:05** Bůh v Krakově **22:50** V pohorách po horách (29. díl): Čertův mlýn a Kněhyně – Beskydy **23:00** Na pořadu rodina (4. díl): Nevzdali jsme to **0:05** BlueGate na Mohelnickém dostavníku 2012 **0:30** Řeckokatolický magazín **0:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 22. 7. 2018

6:05 Ars Vaticana (28. díl) **6:15** Z kraje pod Buchlovem: Pohádky a pověsti **7:15** Řeckokatolický magazín **7:35** Cvrlikání (49. díl): Mysami **8:45** Putování modrou planetou: Čína **9:25** Večeře u Slováků: 16. neděle v mezidobí **9:55** Stíny nad Libavou **10:30** Mše svatá z kostela sv. Anny: Stará Voda, město Libavá **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** ARTBITR – Kulturní magazín (30. díl): s Johnem M. Talbotem **12:30** Hluk **12:40** Světlo pro Evropu (2. díl): Geoblocking **12:50** Zpravodajské Noeviny: 17. 7. 2018 **13:10** Muzikanti, hrajte **13:45** Milion hostů **14:50** Zvěčněné šupolím **15:10** Noční univerzita: prof. Jan Palouš, DrSc. – Hvězdy ve vesmíru **16:25** Outdoor Films s P. Darkem Sputem a Martinem Kráčalíkem (70. díl): Mustang **17:55** Sedmihlásky (14. díl): V širém poli studánečka **18:00** Noeland (47. díl) **18:30** Hermie a přátelé: Ztracený komář poklad **19:10** Léta letí k andělům (38. díl): Mikuláš Kroupa – novinář **19:30** Exit 316 MISE: Musíme si naslouchat [P] **20:00** Papež František a jeho umění věst **20:55** Mobil **22:00** Na jedné lodi (3. díl) **23:05** Ars Vaticana (28. díl) **23:15** Skryté poklady: Christian **23:45** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Večer chval (55. díl): Žďárská chválová kapela El **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 16. 7. o 7:40 hod.:

Týždeň s... Považská Teplá

Krátka relácia predstavujúca život v jednotlivých farnostiach, ktoré sa v danom týždni modlia za TV LUX.

Utorok 17. 7. o 21:45 hod.:

Svätci zo Skalky (dokument)

Svätí Andrej-Svorad a Beňadik posvätili Skalku svojimi obetami a modlitbami. Aj o 1000 rokov neskôr je svedectvom života svätých pustovníkov stále aktuálne a živé. Na Skalku pri Trenčíne aj dnes prichádzajú mnohí, aby tu duchovne pookriali, aby tu našli inšpiráciu, či dokonca samých seba.

Streda 18. 7. o 17:00 hod.:

EkoKlbko / O záhrade

Klbko sa dozvie, že Pán Boh dal človeku zem, aby ju obrábal a strážil, ako dobrý záhradník. Ako bude plniť túto úlohu Klbko? A ako túto úlohu môžu plniť kľbkáči?

Štvrtok 19. 7. o 16:00 hod.: Večera u Slováka

(16. nedeľa v Cezročnom období)

Diskusná relácia nad nedeľným evanjeliom.

Piatok 20. 7. 20:05 hod.: Spravodajský súhrn

Súhrn najdôležitejších udalostí zo života Cirkvi z domova i zo sveta.

Sobota 21. 7. o 20:30 hod.:

Mária Magdaléna / Blízko pri Ježišovi (film)

Manželstvo Márie Magdalény sa ukáže ako bezdetné, skončí sa rozvodom. Opúšťa ju aj ďalší muž a ona sa opäť musí pretĺkať životom sama. Prichádza neslávne obdobie prostitúcie. Po rokoch utrpenia stretáva skutočného mesiáša, Ježiša.

Nedeľa 22. 7. o 10:00 hod.:

Svätá omša zo Skalky pri Trenčíne

Priamy prenos sv. omše z hlavnej púte, celebruje Mons. Viliam Jurdák, nitriansky diecézny biskup, spieva zbor Ora et Canta.

Matice svatokopečká, spolek, srdečne zve zájemce na **POUTNÍ ZÁJEZD KE SV. ANNĚ DO STARÉ VODY U LIBAVÉ**, ktorý pořádá v **sobotu 21. července 2018**. Odjezd ze Svatého Kopečka – zatáčka pod hospicem v 8.00 hod., se zastávkami Droždínská zatáčka, Samotíšky, Dolany. Další informace na www.maticesvatokopectka.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

14. – 21. ČERVENCE 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 15. 7.		PO 16. 7.		ÚT 17. 7.		ST 18. 7.		ČT 19. 7.		PÁ 20. 7.		SO 21. 7.	
Antifona	1028	1148	1044	1164	1060	1181	1075	1197	1091	1214	1106	1230	1666	1883
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	785	883	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1061	1181	1076	1197	1091	1214	1107	1231	1666	1883
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1123	1248
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	1124	1249
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1065	1186	1079	1201	1095	1218	1111	1235	1668	1885
Antifona k Zach. kantiku	704	795	1431	1607	1432	1609	1080	1202	1095	1218	1111	1235	1669	1886
Prosby	1033	1153	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1219	1111	1236	1655	1886
Závěrečná modlitba	704	795	1431	1607	1432	1609	1080	1202	1096	1219	1112	1610	1656	1888
Modlitba během dne:														
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	1112	1237	1127	1253
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1128	1253
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1115	1240	1130	1256
Závěrečná modlitba	704	795	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1116	1240	1131	1256
Nešpory:														
	SO 14. 7.													
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1071	1192	1085	1208	1101	1225	1117	1242
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1243
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1243
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1074	1195	1089	1212	1105	1229	1120	1246
Ant. ke kant. P. M.	704	794	705	795	1431	1608	1432	1609	1090	1212	1105	1229	1121	1246
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1121	1246
Záv. modlitba	704	795	704	795	1431	1607	1432	1609	1090	1213	1106	1230	1122	1610
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Neděle 15. 7. – 15. neděle

v mezidobí

1. čt.: Am 7,12–15
Ž 85(84),9ab+10.11–12.13–14
Odp.: 8a (*Pane, ukaž nám své milosrdenství!*)
2. čt.: Ef 1,3–14
Ev.: Mk 6,7–13

Pondělí 16. 7. – nezávazná památka Panny Marie Karmelské (v ostravsko-opavské diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Iz 1,10–17
Ž 50(49),8–9.16bc–17.21+23
Odp.: 23b (*Kdo žije správně, tomu ukáží Boží spásu.*)
Ev.: Mt 10,34–11,1

Úterý 17. 7. – nezávazná památka bl. Česlava a sv. Hyacinta

1. čt.: Iz 7,1–9
Ž 48(47),2–3a.3b–4.5–6.7–8
Odp.: srov. 9d (*Bůh dává věčné trvání svému městu.*)
Ev.: Mt 11,20–24

Středa 18. 7. – ferie

1. čt.: Iz 10,5–7.13–15
Ž 94(93),5–6.7–8.9–10.14–15
Odp.: 14a (*Hospodin nezavrhně svůj národ.*)
Ev.: Mt 11,25–27

Čtvrtek 19. 7. – ferie

1. čt.: Iz 26,7–9.12.16–19
Ž 102(101),13–14ab+15.
16–18.19–21
Odp.: 20b (*Hospodin popatřil z nebe na zem.*)
Ev.: Mt 11,28–30

Pátek 20. 7. – nezávazná památka sv. Apolináře

1. čt.: Iz 38,1–6.21–22.7–8
Iz 38,10.11.12abcd.16
Odp.: srov. 17b (*Ty, Hospodine, jsi zachránil mou duši, aby nezahynula.*)
Ev.: Mt 12,1–8

Sobota 21. 7. – nezávazná památka sv. Vavřince z Brindisi nebo sobotní památka Panny Marie

1. čt.: Mich 2,1–5
Ž 10(9B),1–2.3–4ab.7–8ab.14
Odp.: 12b (*Nezapomínej na chudáky, Hospodine!*)
Ev.: Mt 12,14–21

ROZHOVOR S FILMOVOU OSOBNOSTÍ

VLK POHLAZENÝ BOHEM

Robert Hossein v rozhovoru s Françoisem Vaynem
Z francouzštiny přeložila Veronika Matiášková • Odpovědný
redaktor Pavel Mareš

Herec a režisér Robert Hossein je u nás známý především rolí lamače ženských srdcí jako hrabě Joffrey de Peyrac z filmů o krásné Angelice. V bilančním rozhovoru vypráví barvitým stylem o své rodině, o herectví, režirování a o tom, jak vidí životní hodnoty dnes, léta po své konverzi. Přes vysoký věk se pustil do režirování velkých představení s křesťanskou tematikou, která se hraje na stadiónech. Zkrátka snaží se všemi prostředky „vyvést Pána Boha ze sakristií, kam ho odpůrci církve dvě stě let zavírali“.

Karmelitánské nakladatelství
Brož., 115x180 mm, 128 stran, 199 Kč

ŽIVOT MODLITBY

PŘEDZPĚV K ANDĚLSKÉMU POZDRAVENÍ

Otec Jeroným • Z francouzských originálů přeložil Oldřich
Selucký • Předmluva otec M.-Mikuláš • Redaktor Pavel
Kolmačka

Charakteristickým rysem modlitby růžence je opakování stejných slov. Může nám tato modlitba pomoci setrvat v Boží přítomnosti? Otec Jeroným se růžencem modlil po mnoho let a získaná zkušenost ho vedla k napsání krátkého „předzpevu“. Je určen těm, kteří by se rádi modlitbě růžence věnovali, aby skrze Pannu Marii dospěli k hlubšímu osobnímu vztahu ke Kristu. Otec Jeroným ukazuje, jak se vyhnout rutině a vytvořit si jediný návyk – znovu a znovu se obracet k Bohu a prohlubovat přátelství s Ním.

Triáda
Brož., přebal, 145x190 mm, 48 stran, 119 Kč

PRO KAŽDODENNÍ ŽIVOT LÁSKY MEZI LIDMI

PŘÍPRAVA NA MANŽELSTVÍ

Aleš Opatrný • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Příprava na manželství z pera P. Aleše Opatrného se nabízel po mnoho let jako pomůcka pražského Pastoračního střediska a posloužila již bezpočtu snoubenců a manželských párů. Ani po letech neztratila svou aktuálnost, proto autor na základě svých zkušeností z pastorační práce upravil a doplnil, takže vychází poprvé v knižní podobě.

Karmelitánské nakladatelství
Brož., 115x180 mm, 124 stran, 169 Kč

HRANICE

Dr. Henry Cloud a Dr. John Townsend • Z angličtiny přeložila
Alena Švecová • Odpovědný redaktor Miroslav Hora

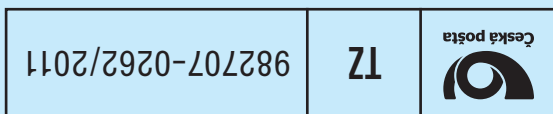
Mnohá zranění, napětí a nedorozumění vznikají, když lidé nerespektují hranice ve vztazích. Ve vztahu rodičů vůči dětem, partnerů navzájem, nadřazeného vůči podřízenému dochází denně k množství narušení vzájemných hranic. Tato jedinečná publikace se zamýšlí nad důsledky narušených hranic a pomáhá obnovit zdravé meze, které musíme respektovat.

Návrat domů • Třetí vydání
Brož., 138x205 mm, 270 stran, 250 Kč

Po dobu letních prázdnin bude v naší prodejně v Olomouci na Dolním náměstí v sobotu zavřeno.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Malice cyrilometodějská s. r. o.,
 Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Malice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolok. Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mgr. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I.; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzercce: knihy@maticecm.cz; Registrace značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjevních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.